

od 1.9.2023

ŠVP Škola s porozuměním

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

OBSAH

1	Identifikační údaje	4
1.1	Název školního vzdělávacího programu	4
1.2	Předkladatel školního vzdělávacího programu	4
2	Charakteristika školy	5
2.1	Úplnost a velikost školy	5
2.2	Vybavení školy	5
2.3	Charakteristika žáků	6
2.4	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	6
2.5	Spolupráce s rodiči a dalšími subjekty	6
2.6	Využití části objektu školy k mimoškolním účelům	6
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	7
3.1	Zaměření a priority školy	7
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	8
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	10
3.4	Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	15
3.5	Klíčové kompetence	17
3.6	Začlenění průřezových témat	22
4	Učební plán	29
4.1	Učební plán pro 1. stupeň	29
4.2	Učební plán pro 2. stupeň	30
4.3	Poznámky k učebnímu plánu	31
4.4	Další součásti učebního plánu – výukové projekty	33
5	Osnovy předmětů na 1. stupni	34
5.1	Český jazyk	34
5.2	Anglický jazyk	52
5.3	Matematika	63
5.4	Informatika	75
5.5	Prvouka	81
5.6	Vlastivěda	93
5.7	Přírodověda	99
5.8	Moje věda	105
5.9	Hudební výchova	108
5.10	Výtvarná výchova	115
5.11	Pracovní činnosti	121
5.12	Tělesná výchova	126

6	Osnovy předmětů na 2. stupni	135
6.1	Český jazyk a literatura	135
6.2	Anglický jazyk	160
6.3	Německý jazyk	176
6.4	Španělský jazyk	184
6.5	Matematika	192
6.6	Informatika	211
6.7	Člověk a společnost	220
6.8	Člověk a příroda	238
6.9	Studijní seminář	250
6.10	Hudební výchova	252
6.11	Výtvarná výchova	258
6.12	Člověk a umění	263
6.13	Pracovní činnosti	271
6.14	Tělesná výchova	279
6.15	Výchova ke zdraví	286
7	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	295
7.1	Pravidla pro hodnocení žáků	295

1 Identifikační údaje

1.1 Název školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání: *Škola s porozuměním*

Školní vzdělávací program je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání platného od 1. 9. 2023.

1.2 Předkladatel školního vzdělávacího programu

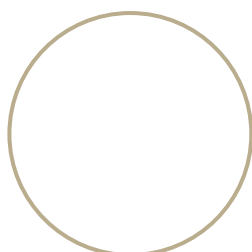
Název školy: Základní škola a mateřská škola Basic, o.p.s.
Adresa: Šujanovo nám. 356/1, Brno 602 00
IČ: 28 29 32 40
RED-IZO: 691 000 697
IZO ZŠ: 181 015 960
IZO MŠ: 181 009 285
IZO ŠD: 181 009 293
IZO ŠJ-V: 181 009 307
Telefon: +420 773 826 166
E-mail: brno@skolabasic.cz
Web: www.skolabasicbrno.cz

Zřizovatel: Základní škola a mateřská škola Basic, o.p.s.
Adresa: Šujanovo nám. 356/1, Brno 602 00
Telefon: +420 775 980 023
E-mail: klaska@skolabasic.cz

Ředitel školy: Mgr. Jan Kláška
Koordinátor ŠVP: Mgr. Jan Kláška

Datum vydání ŠVP: 30. srpna 2023
Platnost dokumentu od: 1. září 2023
Číslo jednací: ZŠMŠ/17/2023/KLA

V Brně dne 30. srpna 2023

Mgr. Jan Kláška, ředitel školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola má kapacitu 115 žáků, délka vzdělávání je 9 let. Škola má tyto součásti: školní družinu, mateřskou školu, školní jídelnu–výdejnu a studijní centrum.

2.2 Vybavení školy

Materiálně – technické podmínky

Škola je vybavena potřebnými učebnicemi a učebními pomůckami. Dětská knihovna je umístěna v čekárně vedle sborovny. Základní škola je vybavena mobilní počítačovou učebnou. Počítače pro pedagogy jsou dále umístěny ve sborovně. Učitelé jsou vybaveni notebooky, tablety či tzv. chytrými telefony.

Prostorové podmínky

Škola disponuje 9 kmenovými třídami, učebnou pro výtvarnou výchovu, třídou pro školní družinu, šatnou pro žáky i pro zaměstnance, sborovnou, kancelářemi a kabinetem (skladem). Součástí školy jsou prostory doučovacího centra (kancelář a velká místnost rozdělená nábytkovými stěnami na pracovní místa). V areálu budovy je i tělocvična, v níž probíhá výuka tělesné výchovy, a jídelna-výdejna, v níž se stravují žáci i zaměstnanci školy. Také využíváme nedaleké dětské hřiště. Prostory školy dle souhlasného stanoviska příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví i příslušného stavebního úřadu vyhovují počtu 115 žáků. Dle nájemní smlouvy má škola možnost využívat o přestávkách dvorní trakt.

Psychosociální a hygienické podmínky

Všichni pracovníci školy usilují o otevřenost a partnerství v komunikaci, úctu, toleranci, uznání, empatii, spolupráci a pomoc druhému, sounáležitost se třídou a školou. Škola vytváří prostředí pohody a otevřeného partnerství jak mezi žáky a učiteli, tak mezi učiteli a vedením školy. Stavíme na vzdělávání propojeném se skutečným životem – osvojování si toho, co má pro žáky praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti.

Snažíme se o spoluúčast žáků i rodičů na vzdělávání a životě školy, o včasnou informovanost o věcech uvnitř školy i mimo ni, o respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům.

Charakteristika pedagogického sboru

V základní škole pracuje 1 ředitel školy, 1 zástupkyně ředitele, 1 manažerka školy, 12 učitelek základní školy, 2 asistentky pedagoga, 2 školní asistentky, 1 speciální pedagožka a 3 vychovatelé školní družiny.

Práce pedagogického sboru je založena na vstřícné komunikaci, spolupráci a týmové práci. Samozřejmostí je stála snaha o odborný a profesní růst.

Vedení školy tvoří ředitel školy, zástupkyně ředitele pro ŽŠ, zástupkyně ředitele pro MŠ, manažerka školy a vedoucí studijního centra.

Vedení školy úzce spolupracuje s výchovnými poradci, speciálním pedagogem, etikem školy a metodikem prevence.

Velmi důležitou funkci plní předsedové metodického sdružení a předmětových komisí, kteří zodpovídají nejen za výuku ve svěřených vzdělávacích oblastech, dodržování ŠVP, ale zajišťují i funkci uvádějících učitelů pro začínající kolegy, organizují předmětové soutěže a jsou garanty výukových projektů.

2.3 Charakteristika žáků

Převážná většina žáků je z Brna a z okolí Brna ve vzdálenosti do 40 km. Část žáků pochází z dětí, které absolvovaly MŠ Basic, do první třídy jsou ale pravidelně zapsáni také další žáci. Také žáci vyšších ročníků mohou přestoupit na naši školu, a to po absolvování pohovoru v trojúhelníku žák, rodiče, vedení školy, pokud nalezneme společný účel a cíl výchovně-vzdělávacího procesu a přístupu ke vzdělávání a výchově dětí.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola je členem APS (Aplikované scholastiky), což je mezinárodní organizace, která sdružuje vzdělavatele z celého světa, kteří využívají Studijní technologii. Spolupracujeme se základní školou v Kodani Amager's International School (www.appliedscholastics.org), školou Greenfields v Anglii (www.greenfieldsschool.com), Delphi Academy (www.delphicampbell.org) a Clearwater Academy International (www.clearwateracademy.com) ve Spojených státech amerických.

2.5 Spolupráce s rodiči a dalšími subjekty

Schůzky s rodiči se konají nejméně třikrát ročně v tzv. trojúhelníku žák–učitel–rodič. Z každé schůzky je pořízen zápis. Dále učitelé informují rodiče pravidelně emailem, telefonicky či osobně.

Rodiče i veřejnost jsou informováni o akcích školy, výuce, kurzech, přednáškách apod. na webových stránkách, sociálních sítích a prostřednictvím newsletteru.

Na škole je zřízena Školská rada.

Při základní i mateřské škole je zřízen Klub rodičů a přátel školy. Tento klub úzce spolupracuje s vedením školy a zabývá se především dalším rozvojem školy.

Na velmi dobré úrovni spolupracujeme s pedagogicko-psychologickými poradnami, s Dětským podnikatelským klubem, s organizací Kroužky.cz, BeruKroužky.cz, se vzdělávacím centrem pro děti Smart Bricks, s jazykovou školou Hispánica či výtvarnou školou Ateliér pro kočku. Dalšími partnery jsou střední pedagogické školy a Pedagogická fakulta MU, jejichž studenti u nás naplňují povinnou výukovou praxi.

2.6 Využití části objektu školy k mimoškolním účelům

Školní budova je občas využívána k pořádání kurzů a přednášek pro rodiče a veřejnost.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření a priority školy

Naším cílem je vytvářet školu, ve které se cítí dobře všichni – žáci, rodiče a pedagogové, kde bude radost učit se. Základní podmínkou je bezpečné prostředí, partnerské vztahy mezi učitelem, žákem a rodiči, vzájemné respektování, rozvoj spolupráce a komunikace, rozvoj zvědavosti dětí, smyslové a prožitkové učení, propojení školy se životem, udržení motivace pro celoživotní vzdělávání (chtít i umět se učit celý život).

Jednou z hlavních priorit naší školy je respektování a rozvoj osobnosti dítěte, posilování jeho sebeúcty a zdravého sebevědomí. Věříme, že pokud budou tyto cíle naplněny, bude se dítě později projevovat jako svobodná a zodpovědná osobnost, schopná aktivně řešit problémy i čelit stresům.

Je třeba rozvíjet sebeúctu, která je základem morálního chování. Je důležité, aby děti vedle lásky zakoušely stejně bohatou měrou úctu a uznání – jen tak si budou moci vážit samy sebe. Naší snahou je rozvíjení partnerských vztahů založených na vzájemném respektu dospělých a dětí.

Velký důraz klademe na rozvíjení vnitřní motivace žáků. Základem je smysluplnost činnosti, spolupráce žáků v hodinách a jejich možnost ovlivnit průběh učení.

K naplnění těchto cílů přispívá rodinné prostředí školy s nižším počtem žáků ve třídě, kooperativní výuka – rozvoj dovedností spolupracovat s druhými, i způsoby hodnocení – slovní hodnocení.

Snažíme se být otevřenou školou, přístupnou všem, kteří o nás stojí. Víτάme rodiče i prarodiče, různé návštěvy, studenty z fakult i kolegy učitele. Pravidelně připravujeme pro zájemce Den otevřených dveří s možností zúčastnit se vyučování. Několikrát za rok umožňujeme studentům učitelství, rodičům a další veřejnosti nahlédnout do tříd a poznat naše učení.

Provozujeme Akademii, která vzdělává rodiče, a pravidelně pořádáme přednášky pro rodiče a veřejnost.

Důležitou součástí života školy jsou pravidelné školní výukové projekty, akce a slavnosti, exkurze, zimní a letní školy v přírodě, výcvikové kurzy plavání, lyžařský výcvikový kurz nebo vodácký kurz. Žáci 8. a 9. ročníku dvakrát ročně absolvují studijní soustředění z českého jazyka a matematiky.

3.2 Výchové a vzdělávací strategie

Podmínkou pro kvalitní učení je **pocit bezpečí** a **smysluplnost práce**. Snažíme se vytvářet takové podmínky, aby se žáci mohli, chtěli a uměli učit. Proto je pro nás základem bezpečné prostředí, ve kterém uplatňujeme efektivní metody a formy výuky. Filozofie našeho přístupu se opírá o principy zážitkové pedagogiky.

Základem pro efektivní učení, ať ve škole nebo poté po celý život, jsou pro nás elementární znalosti (čtení, psaní, počítání), které systematicky a s důrazem na porozumění každému slovu rozvíjíme u každého žáka. Důležitá je také využitelnost poznatků v praktickém životě.

Na 2. stupni integrujeme tradiční obory vzdělávacích oblastí Člověk a společnost a Člověk a příroda do předmětů člověk a společnost a člověk a příroda. Dalším integrovaným předmětem je předmět člověk a umění, kde tradiční vzdělávací obory výtvarná výchova a hudební výchova spojujeme do tohoto předmětu. Na základě zkušeností uplynulých let jsme se rozhodli přistoupit k této integraci, abychom žákům umožnili komplexní pohled na danou oblast života a vybavili je požadovanými kompetencemi s cílem použít je v běžném životě a praxi.

Na 2. stupni mají žáci také předmět studijní seminář, ve kterém rozvíjejí nejrůznější kompetence, zejména k učení, komunikativní a k řešení problémů. Cílem studijního semináře je, aby se žáci naučili sami efektivně učit, poznali a osvojili si takové strategie učení, které jim nejvíce vyhovují, aby se sami podíleli na náplni vyučování a rozvíjeli ty oblasti, o které se zajímají nebo které považují za aktuálně důležité a potřebné. Žáci se také učí překonávat problémy, se kterými se při plánování učení a vypracování zadaných úkolů setkávají, učí se spolupracovat se spolužáky a vyučujícími a efektivně o nich komunikovat.

Vedeme žáky ke kritickému myšlení, k tomu, aby se stali samostatnými mysliteli a čtenáři, aby se na svět a problémy dokázali dívat z různých úhlů pohledu, aby informace ověřovali a zkoumali z více stran.

V našem programu se snažíme o to, aby se každý náš žák stával aktivním vyhledávačem „svých vlastních vědomostí a dovedností pro své vlastní potřeby“. Důležité je aktivní zapojení našich žáků, při kterém se buduje jejich osobní poznatková struktura.

Efektivními metodami a způsoby práce ve škole jsou pro nás ty, které vycházejí ze základních axiomů daného oboru, poskytují žákům názorný pohled a umožňují jim „přicházet věcem na kloub“.

Učitelé v naší škole používají **studijní technologii**, kterou popsal L. Ron Hubbard. V textu zvaném „Vyučování“ popsal, co by měl učitel dodržovat, pokud chce vyučovat co nejefektivněji:

1. Předložit předmět v co nejzajímavější podobě.
 - a. Demonstrovat jeho všeobecné využití v životě.
 - b. Demonstrovat jeho konkrétní použití ve studentově životě.
2. Předložit jej v co nejjednodušší formě (ale ne nutně v té nejzákladnější).
 - a. Přizpůsobit jeho termíny chápání studenta.
 - b. Používat složitější termíny pouze postupně, tak jak se studentovo porozumění zvětšuje.
3. Vyučovat s minimální nadřazeností (prestiží).
 - a. Nepřisvojovat si důležitost jen kvůli znalosti předmětu.
 - b. Nesnižovat postavení studenta nebo jeho prestiž jen proto, že daný předmět nezná.
 - c. Zdůrazňovat, že je důležitá pouze individuální zručnost v používání daného předmětu. A co se týče učitele, měl by zvyšovat svou prestiž pouze na základě schopnosti předmět používat, a ne na základě nějakého umělého kastovního systému.

4. Každý krok daného předmětu předkládat v jeho nejzákladnější formě, z níž učitel odvozuje jen minimum materiálu.
 - a. Trvat pouze na striktní znalosti axiomů a teorií.
 - b. Povzbuzovat studentovu mysl k činnosti, aby odvozoval a zjišťoval veškeré informace, které se z těchto axiomů nebo teorií dají odvodit či zjistit.
 - c. Používat tato odvozování jako činnost do té míry, do jaké to umožňují možnosti třídy. Srovnávat údaje s realitou.
5. Zdůrazňovat hodnotu údajů.
 - a. Vštěpovat nezbytnost individuálního hodnocení axiomů a teorií v jejich vzájemné relativní důležitosti a zkoumat platnost každého axiomu či teorie.
 - b. Zdůrazňovat nezbytnost individuálního hodnocení každého údaje ve vztahu k ostatním údajům.
6. Formovat v jedinci vzorce uvažování pouze s ohledem na jejich užitečnost.
7. Učit studenta, *kde* lze informace najít nebo *jak* je lze odvodit, ne jen samotné zaznamenávání informací.
8. Být jako učitel připravený se od svých studentů učit.
9. Nakládat s předměty jako s proměnnými, které mají rostoucí využití a které lze měnit dle vůle jednotlivce. Stabilitu vědomostí vyučovat jako něco, co spočívá pouze ve studentově schopnosti tyto znalosti používat nebo měnit to, co už zná, pro nové použití.
10. Zdůrazňovat právo jedince vybírat si pouze to, co si přeje vědět, a používat jakoukoli vědomost tak, jak si přeje; a dále, že on sám vlastní to, co se naučil.

Učitel v našem programu musí mít také neustále pozornost **na třech bariérách ve studiu**, které musí být překonány nebo se jim musí předcházet, aby se dalo ve studiu postupovat. Tyto bariéry (součást **studijní technologie**) popsal L. Ron Hubbard takto:

1. První bariéra ve studiu: **Nedostatek masy**. To znamená, že student nemá skutečnou věc, o které studuje. Když student nemůže mít skutečnou věc, pomohou obrázky.
2. Druhá bariéra ve studiu: **Příliš strmý gradient**. Když student narazí na krok, který se mu zdá příliš těžký, nebo má pocit, že nechápe krok, u kterého právě je, přeskočil gradient.
3. Třetí a nejdůležitější bariéra ve studiu: **Nepochopené slovo**. Nepochopené slovo je slovo, kterému člověk nerozuměl, nebo slovo, kterému rozuměl nesprávně. Nepochopené slovo je nejdůležitější ze tří bariér ve studiu, protože tato bariéra vám může zabránit, abyste se vůbec něco naučili. To znamená, že student nemá předmětnou definici klíčových slov, které patří do dané oblasti práce nebo studia.

Výše uvedené popisuje základní výchovné a vzdělávací strategie v naší škole.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.3.1 Pojetí péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje škola a školské poradenské zařízení. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami využíváme **podpůrná opatření** podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznané stupně podpory v oblasti metod výuky, organizace výuky a zařazení **předmětů speciálně pedagogické péče**. V oblasti pomoci žákům a v oblasti podpory nadaných žáků je v systému škol Basic také **individuální doučování** či **individuální lekce** pro nadané žáky. To se realizuje v rámci práce se školním asistentem nebo ve spolupráci se Studijním centrem.

Účelem podpory vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti a plné zapojení žáka do běžné výuky. Pedagogové respektují individuální pracovní tempo žáků, zohledňují jejich specifické potřeby. Podstatné je bezpečné, přátelské a neohrožující prostředí. Všichni žáci jsou trvale vedeni ke spolupráci, rozvíjíme jejich schopnost pomoc přijímat i nabízet. Pro hodnocení se využívá zejm. formativní slovní hodnocení, jehož účelem je motivovat žáky k další práci a postupu, nabídnout jim cesty pro zlepšení a pro efektivní učení.

Podpůrná opatření (PO) se dělí do pěti stupňů. **Podpůrná opatření prvního stupně** uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání. Slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka, u nichž lze prostřednictvím menších opatření dosáhnout zlepšení.

Plán pedagogické podpory (PLPP) jako první stupeň PO zpracovává škola, nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka. PLPP obsahuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, stanovení cílů podpory, kterých chceme se žákem dosáhnout, a způsobu vyhodnocování jeho naplňování. Škola PLPP průběžně vyhodnocuje a nejpozději do tří měsíců stanoví, zda PO vedou k naplňování stanovených cílů. Pokud ne, doporučí škola využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

PLPP nevytváří škola při shledání jakéhokoliv problému ve vzdělávání žáka, nejprve přistupuje standardně v rámci výuky, k individualizaci výuky, pokud se však nedaří dosáhnout pozitivní změny, pak škola připraví PLPP.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka. Ten obsahuje souhlas s poskytováním podpůrných opatření, informace o důsledcích vyplývajících z poskytování podpůrných opatření a informace o možných organizačních změnách v souvislosti s poskytováním PO.

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně PO, a to na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálního pedagogického centra a žádosti zákonného zástupce žáka. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu, obsahuje informace o úpravách obsahu vzdělávání, časovém a obsahovém rozvržení, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, nebo případnou úpravu očekávaných výstupů vzdělávání žáka. IVP je otevřený dokument, který může být doplňován a upravován v průběhu školního roku podle potřeb žáka.

Pro žáky s přiznanými PO může být na doporučení ŠPZ zařazována také **speciálně pedagogická intervence**. Tím se rozumí zajištění **předmětů speciálně pedagogické péče (PSPP)**, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácvik sociální komunikace, zrakové stimulace apod.

3.3.2 Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Při práci s žáky s přiznanými PO posilujeme v rámci naší standardní práce zejména ty prvky, které povedou žáky s SVP ke zlepšení, k chuti se učit a vzdělávat, ke vnitřní motivaci, k sebevědomí, k pocitu bezpečí ve výuce a v třídním kolektivu a také další prvky podpory.

Jako PO pro žáky s SVP jsou na základě doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory zejména:

- v oblasti metod výuky:
 - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
 - metody a formy práce, které motivují žáka ke zlepšení a zefektivní proces učení,
 - respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolu;
- v oblasti organizace výuky:
 - střídání forem a činností během výuky,
 - aktivizace ve výuce,
 - zařazení krátkých přestávek či relaxačních chvil do výuky,
 - individuální specializované doučování;
- v oblasti hodnocení:
 - průběžné i závěrečné slovní formativní hodnocení,
 - v ročnících, kde je realizováno závěrečné slovní hodnocení i klasifikace, možnost pouze slovního hodnocení jako motivačního a formativního prvku,
 - pozitivní hodnocení s důrazem na zlepšení, uvědomění, zvládnutí látky nebo její části;
- zařazení předmětů speciálně pedagogické péče.

Obecné podmínky školy pro vzdělávání žáků s SVP:

- úzká spolupráce vyučujících s výchovným poradcem, se speciálním pedagogem, etikem a zákonnými zástupci žáka,
- spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou nebo speciálním pedagogickým centrem,
- připravenost učitelů na výuku žáka se speciálními vzdělávacími potřebami,
- spolupráce učitelů s asistenty pedagoga a se školními asistenty,
- vypracování PLPP či IVP,
- při výuce zohledňování stupně podpůrných opatření,
- zajištění asistenta pedagoga nebo školního asistenta,
- vytvoření optimálního pracovního prostředí,
- možnosti využít specializované doučování,
- respektování zdravotního stavu jedince,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- podpora nadání a talentu žáka,
- užívání speciálních metod a forem práce,
- používání vhodných kompenzačních, relaxačních a didaktických pomůcek,
- individuální práce s žákem či individualizované doučování – diferenciací,
- názorná výuka v podobě tzv. dodávání masy (viz výše),
- důsledné objasňování slov a symbolů, které předchází nepochopení (viz výše),
- zařazení formativního slovního hodnocení jako prostředku pro motivování žáků s SVP k další práci a k postupu, jako cesty pro zlepšení a pro efektivní učení,
- jako motivační prvek k povzbuzení k práci a k překonávání překážek je zařazeno i získávání tzv. studentských bodů, ve kterých se nehodnotí jen zvládnutí učiva, ale zejm. práce, aktivita, píle, dosahování cílů apod.

Výchovný poradce je pedagogický pracovník školy, který vedle své běžné pedagogické činnosti zajišťuje také poskytování poradenských služeb ve škole. Mezi jeho hlavní činnosti patří péče o žáky s SVP a péče o žáky nadané. Ve spolupráci s pedagogy vyhledává žáky, kteří potřebují zvláštní pozornost, a navrhuje pro ně možnosti péče. Zprostředkovává pro tyto žáky vstupní a průběžné diagnostiky, spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními při zjišťování podpůrných opatření. Vede písemné záznamy o navržených a realizovaných opatřeních a shromažďuje zprávy o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení. Poskytuje pedagogům konzultace a metodickou oporu při práci s žáky s SVP, pomáhá v komunikaci o vzdělávání těchto žáků mezi pedagogy, mezi pedagogy a žáky, mezi školou a zákonnými zástupci, a to vždy s ohledem na posun žáka. Může mít ve svém portfoliu také kariérní poradenství.

Školní etik vykonává činnosti v oblasti pomoci žákům, učitelům či třídním kolektivům a v oblasti sociálně patologických jevů. Úzce spolupracuje s výchovným poradcem, metodikem prevence, s třídními učiteli a zákonnými zástupci žáků. Ve školách Basic je role etika zejména v pomoci dětem, žákům i zaměstnancům. Pokud jedinec vykoná nesprávnou akci, nedodrží pravidla, ublíží někomu, tak tím poškodí celou třídu, skupinu, školu. Pokud se žákovi opakovaně nedaří dodržovat řády a pravidla školy, pravidla dobrého chování, posílá jej pedagog k etikovi. Etik na základě předaných podkladů situaci s žákem probere na úrovni jeho věku. Může použít demonstraci situace, přestudování pravidel, zhlédnutí ukázky, cokoli, aby přivedl žáka k uvědomění, jaké chování je správné. Cílem etika není žáka trestat, ale pomoci mu uvědomit si správné chování, dopady svých činů na své okolí a pomoci mu takové chování změnit a napravit. Tím se také zvětší zodpovědnost daného žáka. Rolí etika je také role mediátora mezi žáky, mezi žákem a skupinou, mezi žákem a učitelem, mezi školou a rodinou, a to podle principů popsaných výše.

Školní metodik prevence pracuje v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Zajišťuje metodickou, koordinační a poradenskou činnost v problematice prevence rizikového chování, jako jsou např. šikana, užívání návykových a psychotropních látek, záškoláctví, agresivita, rizikové sexuální chování, rizika školního neúspěchu aj. Zvyšuje informovanost mezi rodiči, učiteli a žáky tak, aby byla zajištěna maximální primární prevence těchto jevů. Úzce spolupracuje s etikem školy a s třídními učiteli a podporuje bezpečné a zdravé klima ve třídě a ve škole. Vyhodnocuje varovné signály spojené s možností výskytu rizikového chování a poskytuje poradenskou činnost. Podílí se na tvorbě a naplňování Minimálního preventivního programu školy.

Školní speciální pedagog vykonává činnosti zaměřené na odbornou podporu žáků s SVP a ostatních žáků, kteří potřebují speciálně pedagogickou podporu a péči založenou na krátkodobých či dlouhodobých podpůrných opatřeních. Ve spolupráci s pedagogy, s výchovným poradcem a s etikem vyhledává žáky s SVP a pomáhá s jejich zařazením do speciálně pedagogické péče. Zabývá se diagnostikou speciálních vzdělávacích potřeb žáka, vytyčením jeho hlavních problémů a stanovuje individuální plán podpory, věnuje se individuální práci se žákem, zejm. realizaci předmětů speciálně pedagogické péče (viz výše).

Asistent pedagoga, školní asistent poskytuje jinému pedagogickému pracovníkovi podporu při vzdělávání žáka či žáků s SVP. Pomáhá zejm. při organizaci a realizaci vzdělávání, podporuje samostatnost a aktivní zapojení žáka do všech činností uskutečňovaných ve škole. Podle potřeby pracuje s žáky třídy, oddělení nebo studijní skupiny podle pokynů jiného pedagoga a ve spolupráci s ním. Může zajišťovat přímou pedagogickou činnost podle přesně stanovených postupů a pokynů učitele nebo vychovatele zaměřenou na individuální podporu žáků. Podporuje žáka v dosahování vzdělávacích cílů při výuce a při přípravě na výuku, žák je přitom veden k nejvyšší možné míře samostatnosti. Nedílnou součástí jeho práce jsou také výchovné činnosti zaměřené na vytváření základních pracovních, hygienických a jiných návyků a další činnosti spojené s nácvikem sociálních kompetencí. Pedagogovi pomáhá také v organizačních záležitostech spojených se vzděláváním, při adaptaci žáků s SVP na školní prostředí, v komunikaci se žáky a zákonnými zástupci, při sebeobsluze a pohybu během vyučování a při akcích pořádaných školou.

3.3.2.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) žáka se SVP

Plán pedagogické podpory (PLPP) jako první stupeň podpůrných opatření zpracovává škola, nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka. PLPP obsahuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, stanovení cílů podpory, kterých se chce se žákem dosáhnout, a způsobu vyhodnocování jeho naplňování.

Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává škola pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření, a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. Podkladem pro zpracování PLPP je školní vzdělávací program (ŠVP). S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující.

Škola PLPP průběžně vyhodnocuje a nejpozději do tří měsíců stanoví, zda PO vedou k naplňování stanovených cílů. Pokud ne, doporučí škola využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

- PLPP sestavuje za asistence výchovného poradce třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů.
- PLPP se zpracovává před zahájením poskytování podpůrných opatření.
- Před zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností.
- PLPP zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření 1. stupně, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování naplňování plánu.
- PLPP má písemnou podobu.
- S PLPP je seznámen zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. PLPP obsahuje jména a podpisy osob, které s ním byly seznámeny.
- S PLPP je seznámen také žák.
- PLPP se aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Škola PLPP průběžně vyhodnocuje a nejpozději do tří měsíců stanoví, zda PO vedou k naplňování stanovených cílů. Pokud ne, doporučí škola využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. V takovém případě se do doby vydání PO 2.–5. stupně škola řídí danými PO 1. stupně.

3.3.2.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálního pedagogického centra a žádosti zákonného zástupce žáka. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu, obsahuje informace o úpravách obsahu vzdělávání, časovém a obsahovém rozvržení, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, nebo případnou úpravu očekávaných výstupů vzdělávání žáka.

- IVP zpracovává škola pro žáka od 2. stupně PO, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka.
- IVP na základě doporučení školského poradenského zařízení zpracovává za asistence výchovného poradce třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů.
- IVP se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka.

- IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem.
- IVP obsahuje informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případně o úpravě očekávaných výstupů vzdělávání žáka.
- IVP obsahuje identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka.
- IVP obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- IVP je zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka.
- Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka.
- Výchovní poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být vzdělávání podle IVP poskytováno.
- IVP je otevřený dokument, který může být podle potřeb žáka doplňován a upravován v průběhu celého školního roku.
- Realizace IVP je průběžně hodnocena a dle potřeby konzultována na schůzkách s vyučujícími pedagogy, výchovným poradcem a zákonnými zástupci.
- Na konci školního roku vypracuje výchovný poradce ve spolupráci s vyučujícími, příp. se speciálním pedagogem, závěrečné vyhodnocení IVP.
- Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP.
- Pro změny v IVP se používají stejné principy a postupy popsané výše.

3.3.3 Vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (LMP)

U žáků s LMP s přiznanými podpůrnými opatřeními od 3. stupně lze na základě doporučení školského poradenského pracoviště provést úpravy vzdělávacích obsahů. Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy, nebo lze nahradit celý vzdělávací obsah obsahem jiného oboru. V případě PO spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, kterou stanovuje Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování je stejný jako v případě IVP žáků s SVP.

3.4 *Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných*

3.4.1 Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Jedním z cílů školy je vytvářet podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a dále rozvíjet talent a nadání žáků. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Výuka probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu a aby se ve škole mohla jejich nadání projevit a dále rozvíjet.

Nadaným žákem je jedinec, který při adekvátní podpoře projevuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné nebo ve více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Mimořádně nadaným žákem je jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou.

Vzdělávání žáků nadaných a žáků mimořádně nadaných vyžaduje individuální přístup a respektování osobnostních zvláštností těchto dětí. Snažíme se vést tyto žáky také k rovnému přístupu k ostatním spolužákům, k toleranci a ochotě pomáhat slabším. Ve vyučování využíváme formy vnitřní diferenciací – žáci mají možnost řešit problémové úlohy nad rozsah základního učiva, a individualizace. Nadaní žáci mohou rozvíjet svůj talent účastí v různých školních soutěžích, ze kterých mohou postoupit do dalších kol. Také jsou jim svěřovány významné úkoly při projektech. V některých případech dostávají prostor pro to, aby sami vedli část výuky pro svoje spolužáky.

3.4.2 Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků věnujeme pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Nadaným žákům lze v souladu s vývojem jejich školních dovedností **rozšířit obsah vzdělávání** nad rámec stanovený školním vzdělávacím programem nebo umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku.

Mimořádně nadanému žákovi může být na základě závěrů vyšetření ve školském poradenském zařízení a žádosti zákonného zástupce umožněno **vzdělávání na základě IVP**.

Mimořádně nadanému žákovi může být na základě žádosti zákonného zástupce a na základě zkoušek vykonaných před komisí umožněno **přeřazení do vyššího ročníku** bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti je také vyjádření školského poradenského zařízení a praktického lékaře pro děti a dorost.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- přeřazení do vyššího ročníku (v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných),
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy,
- obohacování vzdělávacího obsahu,
- zadávání specifických úkolů, projektů,
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol,
- doporučení rodičům navštěvovat další aktivity v oblasti nadání.

3.4.2.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) nadaného žáka a mimořádně nadaného žáka

- PLPP sestavuje za asistence výchovného poradce třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů.
- PLPP se zpracovává před zahájením poskytování podpůrných opatření.
- Před zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení vzdělávacích obsahů, metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností.
- PLPP zahrnuje zejména popis metod a forem výuky, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování naplňování plánu.
- PLPP má písemnou podobu. S PLPP je seznámen zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. PLPP obsahuje jména a podpisy osob, které s ním byly seznámeny.
- S PLPP je seznámen také žák.
- Škola PLPP průběžně vyhodnocuje a nejpozději do tří měsíců stanoví, zda PO vedou k naplňování stanovených cílů. Pokud ne, doporučí škola využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

3.4.2.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP) mimořádně nadaného žáka

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle IVP, který vychází ze školního vzdělávacího programu, ze závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce.

- IVP obsahuje závěry doporučení školského poradenského zařízení a závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka.
- IVP obsahuje údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické péče.
- IVP dále obsahuje vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, pedagogické postupy, způsob zadávání a plnění úkolů a způsob hodnocení.
- IVP může obsahovat seznam doporučených učebních pomůcek.
- IVP na základě doporučení školského poradenského zařízení zpracovává za asistence výchovného poradce třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů.
- IVP obsahuje identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka.
- IVP obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje.
- IVP je zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka.
- Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka.
- Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být vzdělávání podle IVP poskytováno.
- IVP je otevřený dokument, který může být podle potřeb žáka doplňován a upravován v průběhu celého školního roku.
- Realizace IVP je průběžně hodnocena a dle potřeby konzultována na schůzkách s vyučujícími pedagogy, výchovným poradcem a zákonnými zástupci.
- Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP.
- Pro změny v IVP se používají stejné principy a postupy popsané výše.

3.5 Klíčové kompetence

Veškerá činnost ve škole, vzdělávací obsah, činnosti a aktivity směřují a přispívají k utváření a rozvíjení všech klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Klíčové kompetence se vzájemně prolínají, mají nadpředmětovou podobu, jsou výsledkem celkového procesu vzdělávání. Učivo je prostředek k postupnému osvojení očekávaných výstupů a rozvoji klíčových kompetencí.

NÁZEV KOMPETENCE	NAPLNĚNÍ KOMPETENCE	ZPŮSOB NAPLŇOVÁNÍ KOMPETENCÍ
1. Kompetence k učení	- Žák poznává smysl a cíl učení, získává pozitivní vztah k učení, posuzuje vlastní pokrok a určuje překážky či problémy bránící učení, plánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich. - Vybírá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení. - Vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.	- při procesu učení dosahuje svého optima - sebehodnotí míru svých dosažených pokroků prostřednictvím různých technik a dramatických prostředků, prostřednictvím systému obsaženém v týdenní zprávě - překonává překážky a občasně nezdary, posiluje vůli, nenechá se odradit, pracuje s chybou a možností „nevědět“, vidí v ní důvod naučit se danou věc lépe - při nabídce určitých činností využívá možnost svobodné volby - propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí, dává je do souvislostí a využívá tato propojení při výuce, výukových projektech školy i v běžném životě - plánuje si čas na domácí přípravu, dodržuje režim dne - žáci nižších ročníků jsou zpravidla hodnoceni slovně, což přispívá k učení se pro radost z učení a vlastních pokroků, ne pro známku - při získávání poznatků využívá různé zdroje informací (encyklopedie, internet, média, okolí) - prezentuje výsledky své práce před spolužáky, učiteli i rodiči
2. Kompetence k řešení problémů	- Žák vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni. - Vyhledává informace vhodné k řešení problémů, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem, hledá řešení problému. - Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí a obhájí je, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí. - Samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení.	- dokáže problém rozpoznat a pojmenovat - uvědomuje si následky problémového chování, nese zodpovědnost za svá rozhodnutí - nebojí se s problémem seznámit učitele a spolužáky - aktivně se podílí na všech fázích řešení problému: plánování řešení, přípravě řešení, realizaci i hodnocení - hledá různá řešení problému samostatně, ve dvojici, při skupinové práci, prostřednictvím otázek či výroků v komunitním kruhu - při řešení užívá různé komunikativní dovednosti, např. JÁ VÝROKY, popis situace, vyjádří empatii, dokáže problém zobecnit, mluvit neadresně i adresně atd. - obhájí způsob řešení problému, nachází vhodné argumenty, ale také respektuje a přijímá názory druhých - umí požádat o radu, přijmout pomoc při řešení problému - nese zodpovědnost za svá rozhodnutí - vyhledává podobné či modelové problémové situace ve svém okolí, médiích atd.

NÁZEV KOMPETENCE	NAPLNĚNÍ KOMPETENCE	ZPŮSOB NAPLŇOVÁNÍ KOMPETENCÍ
3. Kompetence komunikativní	▪ Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. ▪ Naslouchá druhým lidem, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, zapojí se do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje. ▪ Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.	▪ umí oslovit, pozdravit, poděkovat, poprosit, omluvit se ▪ dokáže pojmenovat základní pravidla pro efektivní komunikaci mezi lidmi ▪ aktivně používá komunikativní dovednosti, čímž přispívá k vytváření pozitivních mezilidských vztahů, např. aktivně naslouchá, respektuje právo mluvit či zdržet se v komunitním kruhu, respektuje názory ostatních, je diskrétní ▪ dodržuje či sám při vhodných příležitostech užívá gesto aktivního naslouchání ▪ je otevřený a upřímný v rozhovoru s ostatními ▪ oceňuje a podává nezraňující zpětnou vazbu ▪ učí se přijímat kritiku ▪ výstižně vyjadřuje své myšlenky a názory ústní, písemnou formou či dramatizací ▪ zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor ▪ vyjadřuje se výstižně sám o sobě při konzultacích formou učitel-rodíč-žák, obhájí své sebehodnocení ▪ srozumitelně a výstižně prezentuje práci skupiny při kooperativním vyučování či školních výukových projektech ▪ kultivovaně se prezentuje několikrát ročně při veřejných vystoupeních a školních projektech jako jsou Čas očekávání (Vánoce), Den matek, Zahradní slavnost ▪ je schopen představit a prezentovat školu při návštěvách studentů, učitelů, rodičů a jiných osob ve vyučování, ujmout se role průvodce po škole ▪ dokáže komunikovat prostřednictvím telefonu, mobilního telefonu, současně stanoví a respektuje daná pravidla
4. Kompetence sociální a personální	▪ Žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu. ▪ Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.	▪ podílí se na tvorbě třídních a školních pravidel soužití ▪ při práci v kooperativních skupinách je schopen přijmout role potřebné pro tento způsob práce, dokáže je střídat a vyjadřovat se v souladu s náplní této role, spolupracuje ▪ přispívá k vytvoření bezpečného prostředí ve škole i skupině ▪ všímá si svého okolí, umí ocenit ostatní, povzbudit je ▪ umí nabídnout pomoc, požádat o pomoc, pomoc přijmout

NÁZEV KOMPETENCE	NAPLNĚNÍ KOMPETENCE	ZPŮSOB NAPLŇOVÁNÍ KOMPETENCÍ
	▪ Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají. ▪ Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí své jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.	▪ při celoškolních výukových projektech aktivně pracuje ve věkově smíšených skupinách, aktivně se podílí na přípravě celoškolních projektů ▪ rozvíjí a upevňuje pozitivní pohled sám na sebe i na okolní svět, posiluje svou sebeúctu (deštník sebeúcty aj.) ▪ vnímá své pocity a přání, empaticky vnímá pocity ostatních ▪ ovládá a koriguje své emoce
5. Kompetence občanské	▪ Žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, vcítí se do situací ostatních. ▪ Vnímá svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu. ▪ Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytuje dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka. ▪ Respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit. ▪ Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy.	▪ uvědomuje si svá práva a povinnosti, respektuje práva ostatních, jejich odlišnosti, umí se zastat ostatních ▪ zná telefonní čísla pro zajištění základní pomoci v krizových situacích (150,155,158) ▪ zná funkci Linky důvěry, Bílého kruhu bezpečí ▪ 1x ročně si vyzkouší cvičnou evakuaci, zná místo shromáždění při evakuaci ▪ podílí se na rozhodování o využití finančního výtěžku ze školních jarmarků či sběru papíru ▪ aktivně se podílí na projektech zaměřených na české tradice (Vánoční jarmark, Vítání jara, Velikonoce) ▪ při návštěvách divadelních představení a hudebních koncertů si vytváří postoj k uměleckým dílům, rozvíjí smysl pro kulturu a tvořivost ▪ účastní se a podílí na přípravě vlastivědných exkurzí po Brně, Praze či jiném významném městě České republiky. ▪ aktivně se zapojuje do ekologických projektů, zvládá základní třídění odpadu ▪ podílí se na úklidu okolí školy

NÁZEV KOMPETENCE	NAPLNĚNÍ KOMPETENCE	ZPŮSOB NAPLŇOVÁNÍ KOMPETENCÍ
6. Kompetence pracovní	- Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky. - Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.	
7. Kompetence digitální	- Dbá na osobní bezpečí a bezpečnost v digitálním prostředí, rozpozná a nahlásí nevhodný obsah, dodržuje řád a pravidla stanovená pro práci s digitálním obsahem a digitálními zařízeními, i v digitálním světě dodržuje pravidla slušného chování - Identifikuje problémy, řeší je i prostřednictvím digitálních technologií - Zapojuje se do života školy také prostřednictvím digitálních technologií; uvede příklady, jak mohou digitální technologie pomáhat - Při školní práci využívá svěřená zařízení a doporučené digitální technologie; uvede příklady využití digitálních technologií.	- podílí se na vytváření společných pravidel chování při práci s počítačem, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod., pravidla dodržuje - uvede příklady přínosů a nebezpečí při práci s digitálními technologiemi včetně internetu, odmítne nepříjemnou nebo rizikovou komunikaci v digitálním světě, dodržuje pravidla slušné komunikace i v online prostředí - pojmenuje zdravotní rizika při dlouhotrvajícím využívání digitálních technologií - využije pro záznam, uspořádání a porovnání informací digitální technologie (myšlenková mapa, textové zpracování, tabulka, diagram, schéma); - získá nebo dohledá chybějící data v doporučeném digitálním zdroji - samostatně naplánuje pokus a s využitím digitálních technologií jej provede a zaznamená - natočí video (scénku v cizím jazyce, rozhovor, videonávod) pro spolužáky, mladší žáky - pracuje s elektronickým slovníčkem a jinými vhodnými zdroji (aplikace k procvičování slovní zásoby a výslovnosti, pravopisu, možnost vedení elektronického slovníčku s osvojovanou slovní zásobou) - uvede příklady, jak technologie pomáhají v životě člověka

3.6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou výraznou a nedílnou součástí výchovy a vzdělávání. Realizují se průběžně nejen ve vyučovacích hodinách, ale také ve školních výukových projektech a akcích. Prostupují celým životem školy. K jejich postupnému naplňování přispívá atmosféra školního prostředí, partnerské vztahy, učební metody, kooperativní učení, inkluze dětí z různého prostředí.

Jsou důležitým formativním prvkem vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Během vzdělávání jsou realizována postupně všechna průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Osobnostní a sociální výchova žáků reflektuje individuální potřeby a zvláštnosti každého žáka. Prostupuje všemi předměty, realizuje se v každodenním životě školy. Účelem je pomáhat žákovi utvářet praktické životní dovednosti a také pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému, k dalším lidem a ke světu. Tematické okruhy OSV – *osobnostní, sociální a morální rozvoj* jsou zařazovány tak, aby souvisely s aktuálním děním ve třídě, ve škole i ve společnosti. Napomáhají porozumění sobě samému a druhým, přispívají k utváření dobrých mezilidských vztahů.

Průřezové téma **Výchova demokratického občana** přispívá k rozvoji kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností, porozumění demokratickým způsobům řešení běžných denních situací, ale i konfliktů a problémů. Úzce souvisí s celkovým klimatem školy, s možností ovlivňovat život školy, vytvářet společná pravidla soužití.

Tematický okruh *občanská společnost a škola* je zaměřen na otevřené partnerství a demokratické společenství ve škole samé. Další tematické okruhy jsou naplňovány především v předmětech **Prvouka, Vlastivěda a Člověk a společnost**.

Průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** prolíná všemi předměty. Realizuje se především v předmětech **Prvouka, Vlastivěda a Člověk a společnost**, dotýká se však i oblastí jazyků a výchovně zaměřených předmětů. Je součástí předmětu **Informatika** při získávání informací o zemích Evropy a světa, o jejich životě a událostech.

Průřezové téma **Multikulturní výchova** umožňuje žákům seznamovat se s vlastními kulturními tradicemi a hodnotami, ale také s rozmanitostí jiných kultur. Rozvíjí smysl pro solidaritu a toleranci, přispívá k chápání a respektování sociokulturních odlišností. Dotýká se mezilidských vztahů ve škole i mimo školu, souvisí se školním prostředím, v němž se setkávají žáci z různého sociálního a kulturního zázemí. Multikulturní výchova prolíná většinou předmětů, její cíle se realizují v mnoha školních projektech a slavnostech. Při naplňování tohoto tématu využíváme přítomnost dětí jiných národů.

Environmentální výchova má velký prostor k naplnění především v předmětech **Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda a Člověk a příroda**. Vede žáky k porozumění vztahů člověka a prostředí, přispívá k péči o životní prostředí, vede k odpovědnosti a k ochraně přírody. Učí žáky vnímat souvislosti se zdravým životním stylem

Průřezové téma **Mediální výchova** umožňuje žákům zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z okolního světa včetně médií. Souvisí především s předměty **Český jazyk, Studijní seminář, Anglický jazyk a Informatika**. V předmětech **Hudební výchova a Výtvarná výchova** přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a hodnotit umělecké i mediální produkce. Důležitým prostředkem **Mediální výchovy** je kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.

Průřezová témata – 1. stupeň

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA					
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání	ČJ, TV	ČJ, HV, TV	ČJ, HV, TV	ČJ, TV	ČJ, TV
Sebepoznání a Sebepojetí	ČJ	ČJ, PRV, VV	ČJ, PRV, VV	ČJ, VV	ČJ, VV
Seberegulace a sebeorganizace	ČJ, TV	ČJ, TV,	TV, ČJ, M	ČJ, TV, M	ČJ, TV, M
Psychohygiena	ČJ, TV, PRV, HV	PRV, HV, ČJ, TV	ČJ, HV, TV, PRV	ČJ, PŘ, TV, HV	ČJ, PŘ, TV, HV
Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	ČJ, PRV, VV	PRV, ČJ, VV	ČJ, PRV, VV	ČJ, VV	ČJ, AJ, VV
Mezilidské vztahy	ČJ, PRV, VV	ČJ, PRV, VV	ČJ, PRV, VV	ČJ, VL, PŘ, HV, VV	ČJ, VL, PŘ, HV, VV
Komunikace	ČJ, VV, PRV, PČ, TV	ČJ, PRV, PČ, VV,	ČJ, PRV, PČ, HV, VV, TV	ČJ, TV, VV, PČ,	ČJ, TV, VV, PČ,
Kooperace			ČJ, PČ, PRV, VV	ČJ, VL, PČ, VV	ČJ, VL, PČ, VV
Kompetice	TV	TV	TV	TV	TV
Morální rozvoj					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČJ, M	ČJ, M	ČJ, M	ČJ, PŘ, M	ČJ, PŘ, M
Hodnoty, postoje, praktická etika	ČJ, PRV, VV	ČJ, PRV, VV	ČJ, PRV, VV	ČJ, PŘ, VV, VL	ČJ, PŘ, VV, VL

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA					
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní difference	PRV	PRV	PRV	AJ, VV, VL	VL, AJ, VV
Lidské vztahy	PRV, VV	PRV, VV	PRV, VV	VL, VV	VL, VV
Etnický původ	ČJ, PRV	ČJ, PRV	ČJ, PRV	ČJ, PŘ	ČJ, PŘ
Multikulturalita	PRV	ČJ	ČJ, AJ	AJ	AJ, VL, M
Princip sociálního smíru a solidarity	PRV	PRV	PRV	VL	VL

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA					
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola	ČJ, VV, PRV	ČJ, VV, PRV	ČJ, VV, PRV	ČJ, VL, VV	ČJ, VV
Občan, občanská společnost a stát			PRV	VL, HV	VL, HV
Formy participace občanů v politickém životě					VL
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					VL

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH					
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá	PRV	PRV, HV	ČJ, PRV, HV	ČJ, AJ, M	ČJ, AJ, VL, M
Objevujeme Evropu a svět	PRV, HV	HV, PRV	ČJ, PRV, HV, TV	AJ, VV, M, PČ, TV, HV	AJ, VV, M, PČ, TV, HV
Jsme Evropané			PRV	VL, M	AJ, VL, PŘ, M

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA					
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy		PRV, VV	PRV, VV	PŘ, VV	PŘ, VV
Základní podmínky života		PRV	PRV	PŘ, HV	PŘ, HV
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRV	PRV	PRV	VL, PŘ, M, VV	VL, PŘ, M, VV
Vztah člověka k prostředí	PRV, TV, VV, PČ	PRV, PČ, VV, TV	PRV, PČ, VV, TV	VL, PŘ, ČJ, M, TV, HV, VV, PČ	VL, PŘ, ČJ, PČ, M, TV, HV, VV

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA					
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Tematické okruhy receptivních činností					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				ČJ	ČJ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					ČJ, MV
Stavba mediálních sdělení					
Vnímání autora mediálních sdělení		VV	VV	VV	VV
Fungování a vliv médií ve společnosti			VV	ČJ, VV	ČJ, VV
Tematické okruhy produktivních činností					
Tvorba mediálního sdělení				ČJ	ČJ
Práce v realizačním týmu					

Průřezová témata – 2. stupeň

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA				
Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj				
Rozvoj schopností poznávání	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, STS, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, STS, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, STS, ČUM, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, STS, ČUM, PČ, TV
Sebepoznání a sebepojetí	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, ČUM, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, ČUM, PČ, TV
Seberegulace a sebeorganizace	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, ČUM, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, ČUM, PČ, TV
Psychohygiena	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, ČUM, PČ, TV, VZ	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, ČUM, PČ, TV, VZ
Kreativita	ČJ, VV, HV, PČ	ČJ, VV, HV, PČ	ČJ, ČUM, PČ	ČJ, ČUM, PČ
Sociální rozvoj				
Poznávání lidí	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, ČUM, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, ČUM, PČ, TV
Mezilidské vztahy	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, ČUM, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, ČUM, PČ, TV
Komunikace	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, STS, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, STS, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, STS, ČUM, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, STS, ČUM, PČ, TV
Kooperace	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, STS, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, STS, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, STS, ČUM, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, STS, ČUM, PČ, TV
Kompetice	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, ČUM, PČ, TV	ČJ, M, CJ, ČSP, ČPŘ, ČUM, PČ, TV
Morální rozvoj				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M, ČSP, TV	M, ČSP, PČ, TV	M, ČSP, PČ, TV	M, ČSP, PČ, TV
Hodnoty, postoje, praktická etika	ČSP, TV	ČSP, TV	ČSP, TV	ČSP, TV

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA				
Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní difference	ČSP, CJ	ČSP, CJ	ČSP, CJ	ČSP, CJ
Lidské vztahy	ČSP	ČSP	ČSP	ČSP
Etnický původ	ČSP, ČPŘ	ČSP, ČPŘ	ČSP, ČPŘ	ČSP, ČPŘ
Multikulturalita	ČSP	ČSP, ČPŘ	ČSP, ČPŘ	ČSP
Princip sociálního smíru a solidarity	ČSP	ČSP	ČSP, CJ	ČSP, CJ

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA				
Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	ČSP	ČSP	ČSP	ČSP
Občan, občanská společnost a stát	ČSP	ČSP	ČSP	ČSP
Formy participace občanů v politickém životě	ČSP	ČSP	ČSP	ČSP
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	ČSP	ČSP	ČSP	ČSP

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH				
Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	ČSP	ČSP	ČSP	ČSP
Objevujeme Evropu a svět		ČSP	ČSP	ČSP
Jsme Evropané		ČSP	ČSP	ČSP

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA				
Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	ČPŘ	ČPŘ	ČPŘ	ČPŘ
Základní podmínky života	ČPŘ	ČPŘ	ČPŘ	ČPŘ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		ČPŘ	ČPŘ	ČPŘ
Vztah člověka k prostředí	ČPŘ	ČPŘ	ČPŘ	ČPŘ

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA				
Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Tematické okruhy receptivních činností				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		ČSP, ČJ, INF	ČSP, ČJ, INF	ČSP, ČJ, INF
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		INF	ČJ, INF	ČSP, ČJ, INF
Stavba mediálních sdělení				ČJ, INF

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA				
Název tematického okruhu	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Vnímání autora mediálních sdělení				ČSP, ČJ
Fungování a vliv médií ve společnosti				ČSP, ČJ
Tematické okruhy produktivních činností				
Tvorba mediálního sdělení				ČJ, INF
Práce v realizačním týmu				ČJ, INF, STS

4 Učební plán

4.1 Učební plán pro 1. stupeň

Předmět	1.– 5. ročník					Celkem	
	1.	2.	3.	4.	5.		
Český jazyk	7	6+1	7+2	6+2	7	33+5	38
Anglický jazyk	+2	1+1	2	3	3	9+3	12
Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20+4	24
Informatika				1	1	2	2
Prvouka	1	2	2			11+2	13
Vlastivěda				2	1+1		
Přírodověda				1+1	2		
Moje věda					+1	+1	1
Hudební výchova	1	1	1	1	1	12+1	13
Výtvarná výchova	2	1+1	2	1	1		
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10
disponibilní						16	
Týdenní počet hodin	18+2	18+4	21+3	22+4	23+3	118	

4.2 Učební plán pro 2. stupeň

Předmět	6.– 9. ročník				Celkem	
	6.	7.	8.	9.		
Český jazyk a literatura	4+1	4	4	3+1	15+2	17
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12
Další cizí jazyk			3	3	6	6
Matematika	4	4+1	4	3+1	15+2	17
Informatika	1	1	1	1	4	4
Člověk a společnost	3+1	3+1	2+1	2+1	10+4	14
Člověk a příroda	5	5	5	5	20	20
Studijní seminář	+2	+2	+2	+2	+8	8
Hudební výchova	1	1			9+1	10
Výtvarná výchova	1	1				
Člověk a umění			3	2+1		
Pracovní činnosti	1	1	1	+1	3+1	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	10	10
Výchova ke zdraví			1	1		
disponibilní					18	
Týdenní počet hodin	29	29	32	32	122	

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

Školní vzdělávací program je otevřený dokument, který bude inovován podle zkušeností učitelů a podle potřeb a zájmu žáků. Hodiny uvozené znaménkem + znamenají disponibilní hodiny.

1. stupeň

Anglický jazyk je vyučován již od prvního ročníku, a to dvě vyučovací hodiny v 1.–3. ročníku a tři vyučovací hodiny ve 4. a 5. ročníku. Pokud je to organizačně možné, mají žáci zařazenu také výuku s rodilým mluvčím, obvykle jedenkrát týdně polovinu vyučovací hodiny a žáci s výbornými jazykovými znalostmi také individuální nebo skupinovou konverzaci s rodilým mluvčím. Pravidelně je žákům také nabízen kroužek angličtiny.

Matematika je ve všech ročnících vyučována s prvky metody H-mat prof. Hejného. Je-li to organizačně možné, je výuka alespoň jedenkrát týdně realizována v dvouhodinovém vyučovacím bloku.

Informatika je vyučována jako samostatný předmět s hodinovou týdenní dotací ve 4. a 5. ročníku. Předmět je možné vyučovat formou dvou spojených hodin 1x za 14 dnů nebo v rámci projektového vyučování či integrované tematické výuky, jež může být zajišťována také externími vzdělávacími agenturami. S prvky informatiky a s osvojováním digitálních kompetencí se však žáci setkají již od 1. ročníku, a to v rámci výuky předmětů nebo v rámci projektového vyučování nebo integrované tematické výuky, jež může být zajišťována také externími agenturami.

Moje věda se vyučuje v 5. ročníku jako samostatný předmět s hodinovou týdenní dotací. Je úzce propojen s vyučovacími předměty vlastivěda, přírodověda český jazyk a informatika, spolupracuje také s výtvarnou výchovou. Předmět může být realizován v každý týden v bloku s přírodovědou či vlastivědou a českým jazykem, nebo 1x za 14 dnů ve dvou spojených hodinách.

Pracovní činnosti mají dotaci jednu vyučovací hodinu týdně, vyučovací předmět **výtvarná výchova** má v 1.–3. ročníku dotaci dvě hodiny a jednu vyučovací hodinu ve 4. a 5. ročníku. V druhém období je možné realizovat střídavě pracovní činnosti a výtvarnou výchovu ve formě dvou spojených hodin 1x za 14 dnů.

Tělesná výchova se vyučuje ve všech ročnících jako samostatný předmět s dvouhodinovou týdenní dotací. Žáci 1. stupně se zúčastňují plaveckého výcviku. Tato výuka je organizována tak, aby žáci splnili požadovaný rozsah plaveckého výcviku. Zpravidla ve 4. a 5. ročníku je možné výuku realizovat jednu hodinu 2x týdně, nebo dvě spojené hodiny 1x týdně. Vzhledem k malému počtu žáků ve třídě se třídy pro výuku tělesné výchovy spojují.

2. stupeň

Český jazyk a literatura je členěn na jazykovou výchovu, komunikační a slohovou výchovu a literární výchovu. Má týdenní časovou dotaci 5 vyučovacích hodin v 6. ročníku a 4 vyučovací hodiny v 7. až 9. ročníku, část vzdělávacího obsahu realizují žáci také v rámci studijního semináře. Žáci 8. a 9. ročníku dvakrát ročně absolvují tzv. studijní soustředění, kde si intenzívně osvojují část vzdělávacího obsahu předmětu.

Anglický jazyk se vyučuje ve všech ročnících s týdenní časovou dotací tři vyučovací hodiny. Výuku anglického jazyka rozšiřujeme pro vybrané žáky 7.–9. ročníku, případně pro jazykově velmi nadané žáky 6. ročníku, jazykovými výukovými pobyty na naší partnerské škole Greenfields v Anglii. Ve výuce pravidelně využíváme také rodilého mluvčího, obvykle v jedné hodině týdně, žáci s výbornými jazykovými znalostmi mají navíc možnost individuální nebo skupinové konverzace s rodilým mluvčím.

Další cizí jazyk se vyučuje v 8. a 9. ročníku a v obou ročnících má týdenní časovou dotaci tři vyučovací hodiny. V současné době žákům nabízíme **německý**, nebo **španělský jazyk**.

Matematika je samostatným předmětem, který je vyučován v 6., 8. a 9. ročníku s čtyřhodinovou a v 7. ročníku s pětihodinovou týdenní dotací, část vzdělávacího obsahu realizují žáci také v rámci studijního semináře. Žáci 8. a 9. ročníku dvakrát ročně absolvují tzv. studijní soustředění, kde si intenzivně osvojují část vzdělávacího obsahu předmětu.

Informatika je vyučována jako samostatný předmět s hodinovou týdenní dotací v 6.–9. ročníku. Výuka je spolu s částí obsahu předmětu studijní seminář zpravidla organizována třikrát v měsíci po čtyřech vyučovacích hodinách a poté se vystřídá s blokovou výukou pracovních činností, příp. je organizována jako bloková výuka, kterou mohou zajišťovat také externí vzdělávací organizace.

Předmět **člověk a společnost** propojuje tradiční předměty dějepis, výchovu k občanství a látku týkající se lidské společnosti, která se tradičně vyučuje v zeměpise. Předmět člověk a společnost má týdenní časovou dotaci 4 vyučovací hodiny v 6. a 7. ročníku a 3 vyučovací hodiny 8. a 9. ročníku. Klasická vyučovací hodina je pro předmět člověk a společnost základní vyučovací jednotkou, nicméně se snažíme spojit dvě vyučovací hodiny. Některé části vzdělávacího obsahu mohou být realizovány ve studijním semináři nebo v rámci blokové výuky či projektové výuky.

Předmět **člověk a příroda** má týdenní časovou dotaci 5 vyučovacích hodin v každém ročníku druhého stupně. Propojuje tradiční předměty přírodopis, fyziku, chemii a látku týkající se přírodních podmínek na planetě a v makroregionech světa, která se tradičně vyučuje v zeměpise. Klasická vyučovací hodina je pro předmět člověk a společnost základní vyučovací jednotkou, nicméně se snažíme spojit dvě vyučovací hodiny. Některé části vzdělávacího obsahu mohou být realizovány ve studijním semináři nebo v rámci blokové výuky či projektové výuky.

Studijní seminář je vyučován v 6.–9. ročníku s týdenní dotací 2 vyučovací hodiny. Výuka je spolu s částí obsahu předmětu informatika zpravidla organizována třikrát v měsíci po čtyřech vyučovacích hodinách a poté se vystřídá s blokovou výukou pracovních činností, příp. blokovou výukou předmětu informatika, kterou mohou zajišťovat také externí organizace. Předmět je koncipován tak, aby naplňoval vybrané cíle základního vzdělávání, jak je charakterizuje RVP pro ZV, a aby žákům pomohl rozvíjet klíčové kompetence, zejména k učení, k řešení problémů, kompetenci digitální, komunikativní, sociální a personální. Žáci jsou zpravidla rozděleni do dvou skupin – v první skupině jsou žáci 6. a 7. ročníku, ve druhé skupině jsou žáci 8. a 9. ročníku. Náplň první skupiny je více organizována a řízena ze strany školy, po žácích druhé skupiny už vyžadujeme velkou míru samostatnosti a zodpovědnosti. Žáci 6. ročníku v prvním pololetí školního roku studují kurz Učení jak se učit, který jim pomůže v překonávání studijních bariér a vybaví je základními studijními dovednostmi.

Hudební výchova a výtvarná výchova jsou vyučovány v 6. a 7. ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně. Výuku lze realizovat s časovou dotací 2 hodiny jedenkrát za dva týdny. Hodiny probíhají buď samostatně v jednotlivých ročnících, nebo jsou spojovány dva ročníky dle aktuální situace a počtu žáků jednotlivých ročníků v určitém školním roce. Na výuku těchto předmětů navazuje v 8. a 9. ročníku vyučovací předmět **člověk a umění**, který má v obou ročnících dotaci 3 hodiny týdně. Cílem předmětu je umožnit žákům jiné než pouze racionální poznávání světa, učení se prožitkem, osvojení si základních výtvarných a hudebních technik, a zejména získání kladného vztahu k výtvarnému umění, hudbě a kultuře celkově. Žáci v rámci výuky navštěvují divadelní představení, výstavy, galerie, hudební akce či výukové programy v kulturních institucích.

Pracovní činnosti jsou na druhém stupni vyučovány jako samostatný předmět s hodinovou dotací 1 hodina za týden. Výuka je organizována blokově v rozsahu 4 vyučovací hodiny jedenkrát za měsíc. Výuka v 6. až 9. ročníku probíhá ve skupinách, ve kterých mohou být z organizačních důvodů spojeni žáci různých ročníků. Výuka je navržena a realizována tak, aby za dobu čtyř let každý z žáků naplnil celý vzdělávací obsah oboru.

Tělesná výchova se vyučuje ve všech ročnících jako samostatný předmět s dvouhodinovou týdenní dotací. Žáci se účastní také lyžařského výcviku a je jim nabízen také vodácký kurz nebo cyklistický výlet. Výuka se zpravidla realizuje dvě spojené hodiny 1x týdně. Vzhledem k malému počtu žáků ve třídě se třídy pro výuku tělesné výchovy spojují.

Výchova ke zdraví je vyučována v 8. a 9. ročníku s hodinovou týdenní dotací. Výuka může probíhat ve skupině, ve které jsou spojeni žáci jmenovaných ročníků. Výuka může být realizována každý týden jednu vyučovací hodinu, nebo ve dvou vyučovacích hodinách jedenkrát za dva týdny.

4.4 Další součásti učebního plánu – výukové projekty

Součástí učebního plánu školního vzdělávacího programu je pravidelné **vyučování v projektech**, a to od 1. ročníku, a dále **celoškolní projekty**, které jsou zaměřeny především na osobnostně sociální výchovu žáků, na spolupráci dětí a prožitkové učení. **Prostřednictvím vyučování v projektech jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence a naplňována průřezová témata.**

Na základě zkušeností z posledních let byl zpracován systém jedno i vícedenních celoškolních projektů, kterých se účastní všichni žáci i pedagogové školy. Při jejich realizaci pracují ve skupinách společně žáci různého věku. Pro všechny projekty je zpracován písemný metodický materiál včetně zpětné vazby. Tato metodika je každoročně aktualizována a upravována v souvislosti s celoroční motivací a zaměřením školy.

Prostřednictvím různých aktivit je podporována vzájemná úcta mezi žáky, sebeúcta, důvěra a současně odpovědnost. Velká pozornost je věnována základním životním dovednostem, společnému stanovení pravidel soužití pro žáky i učitele, poznávání a uvědomění si vlastních práv každého dítěte a respektování práv ostatních.

5 Osnovy předmětů na 1. stupni

5.1 Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Český jazyk je samostatným předmětem, který je vyučován ve všech ročnících. V prvním a druhém ročníku je sedmihodinová dotace, ve třetím ročníku devítihodinová dotace, ve čtvrtém ročníku osmihodinová dotace a v pátém ročníku sedmihodinová dotace.

Přirozenou součástí vzdělávacího předmětu český jazyk jsou průřezová témata, která podporují osobnostní a sociální rozvoj žáka a rozvíjejí jeho verbální i neverbální komunikaci.

Český jazyk obsahuje 3 části:

1. Komunikační a slohová výchova
2. Jazyková výchova
3. Literární výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu jsou v souladu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy. Jejich prostřednictvím jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence komunikativní, sociální, personální a občanské, kompetence k učení a řešení problémů.

Kompetence k učení

- Nabízet žákům dostatek aktivizujících činností, především pro práci dvojic či smíšených skupin, kde si mohou vyvozovat, upevňovat a procvičovat probírané učivo, gramatická pravidla a rozšiřovat slovní zásobu.
- Učit žáky výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni.
- Rozvíjet schopnost číst s porozuměním, porozumět informacím a pracovat s nimi.
- Rozvíjet schopnost kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu.
- Vést žáky k získávání poznatků a informací z různých zdrojů (krásná i naučná literatura, encyklopedie, internet, média apod.).
- Nabízet žákům účast a podíl na tvorbě školních výukových projektů.
- Vést žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí a jejich spojování do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

- Využívat a vytvářet situace, jež budou žáky podněcovat k řešení problémových jazykových a literárních úloh.
- Podněcovat žáky k tomu, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k výstižnému a kultivovanému projevu, rozvíjet komunikační schopnosti a tvůrčí činnost.
- Vytvářet možnosti k prezentaci myšlenek, názorů a postojů jednotlivých žáků i skupin.
- Navozovat vhodné situace pro rozvíjení schopnosti argumentovat a obhájit svůj názor.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky k vzájemnému respektu, ke schopnosti zvládat konfliktní situace s využitím vhodných literárních děl.
- Vytvářet dostatek situací, které povedou k uvědomění si toho, jak důležité je umět se dorozumět.
- Podporovat žáky v upevňování pozitivního pohledu na sebe i na okolní svět.

Kompetence občanské

- Zapojovat žáky do školních projektů zaměřených na české tradice – Vánoční jarmark, Vítání jara.
- Vést žáky k pochopení a respektování odlišných zvyklostí a tradic jiných zemí.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k organizování a plánování učení.
- Rozvíjet u žáků schopnost dodržovat dohodnuté postupy a termíny.
- Dbát na písemnou úpravu žakovských prací.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k využívání digitálních technologií jako ke zdroji procvičování, drilování látky a k upevňování učiva pomocí rozličných cvičení na internetu nebo v aplikacích.
- Vedeme žáky k tomu k využívání digitální zařízení, aplikací a služeb při práci s informacemi, při jejich vyhledávání, zpracovávání nebo při tvorbě vlastních materiálů.
- Vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce – vyhledávání v elektronických výkladových slovnících, využívání digitálních textů či výukových aplikací.
- Vedeme žáky k etickému jednání při práci s elektronickými zdroji i při práci v digitálním prostředí.

předmět: ČESKÝ JAZYK ročník: první		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Jazyková výchova		
- ČJL–3–2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slov v rámci daného učiva, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - poznává a rozlišuje jednotlivé grafické znaky pro malá a velká písmena, skládá do slabik, slov a jednoduchých vět	- velká a malá tiskací písmena - hlásková analýza a syntéza slov - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin - délka samohlásek	- Hudební výchova – rytmizace říkanek na jednotlivá písmena, jednoduché popěvky - Pracovní činnosti – modelína jednotlivých tiskacích nebo psacích písmen
Komunikační a slohová výchova		
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čtení - technika čtení - čtení pozorné, plynulé přiměřeně věku, - se správnou intonací, s porozuměním - čtení jako zdroj informací - čtení vyhledávací	- Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj - Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola - Hudební výchova – činnosti zaměřené na dýchání, tvorbu hlasu, výslovnost

▪ ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ▪ ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. ▪ ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. ▪ ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. ▪ ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ▪ ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev ▪ opisuje a přepisuje slabiky, slova a jednoduché věty	Naslouchání ▪ nácvik aktivního naslouchání Mluvený projev ▪ rozvoj slovní zásoby ▪ základní techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) ▪ vyjadřování závislé na komunikační situaci ▪ komunikační situace – pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz ▪ základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) ▪ mimika, gesta Písemný projev ▪ základní hygienické návyky – sezení, správný úchop tužky a pera, sklon sešitu ▪ malá a velká psací písmena a číslice ▪ opis a přepis slov a vět ▪ nácvik psaní diktátu jednoduchých písmen, slabik, slov ▪ technika psaní (úhlednost a čitelnost písemného projevu), formální úprava textu	
---	---	--

Literární výchova		
▪ ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu ▪ pozorně naslouchá literárním textům a přiměřeně věku text reprodukuje ▪ hledá podobnosti a rozdíly mezi literárním textem a realitou ▪ ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. ▪ ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	▪ poslech literárních textů ▪ zážitkové čtení a naslouchání ▪ tvořivé činnosti s literárním textem (vyprávění, přednes, dramatizace) ▪ volná reprodukce slyšeného nebo přečteného textu ▪ vlastní výtvarný doprovod ▪ literární pojmy pohádka, hádanka, báseň, rozpočítadlo	▪ Výtvarná výchova – ilustrace k textům ▪ Dramatická výchova – dramatizace vybraných úryvků z textu ▪ Společné předčítání vybrané knihy ▪ Čas očekávání – advent, Vánoce ▪ Přednes a dramatizace básní nebo pohádek

předmět: ČESKÝ JAZYK ročník: druhý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Jazyková výchova		
- ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření zvolí vhodné jazykové i zvukové prostředky - ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná. - rozlišuje hlásky, zvukovou i grafickou podobu krátkých a dlouhých samohlásek, zvládá dělení slov na konci řádků - ČJL-3-2-08 odůvodní a správně napíše i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. - odůvodní a správně napíše u, ů, ú - napíše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- věta – druhy vět, podle postoje mluvčího (., !, ?, .!) - význam slov - slova a pojmy - slova jednoznačná a mnohoznačná - slovo nadřazené, podřazené, protikladné, souřadné - antonyma, synonyma, homonyma - slovo, slabika, hláska – dělení slov na konci řádků - hlásky – dělení hlásek - pravopis tvrdých a měkkých souhlásek - pravopis u, ů, ú - pravopis velkých písmen	- Osobnostní a sociální výchova – Kooperace, Komunikace - Hudební výchova – rytmizace říkanek na jednotlivé měkké a tvrdé souhlásky - Výtvarná výchova – vytváření plakátů s měkkými a tvrdými souhláskami

▪ aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ▪ ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ▪ ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ▪ ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ▪ Vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy.	▪ skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ▪ znělé a neznělé souhlásky ▪ dlouhé a krátké samohlásky ▪ spojky spojující jednoduchá souvětí ▪ slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky, spojky Rozšiřující učivo ▪ abeceda	
Komunikační a slohová výchova		
▪ ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ▪ využívá přiměřený literární text jako zdroj informací ▪ ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	Praktické čtení ▪ plynulé čtení jednoduchých textů, technika čtení ▪ čtení s porozuměním, hlasité, tiché ▪ znalost orientačních prvků v textu Věcné čtení ▪ čtení jako zdroj informací ▪ čtení vyhledávací	▪ Osobnostní a sociální výchova ▪ Multikulturní výchova ▪ Výchova demokratického občana

▪ ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru ▪ ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. ▪ ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ▪ ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. ▪ ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh ▪ ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ▪ ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev ▪ ČJL-3-1-10 píše věcně a formálně jednoduchá sdělení	Naslouchání ▪ praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) ▪ pravidla aktivního naslouchání ▪ věcné naslouchání ▪ pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami Mluvený projev ▪ základy techniky mluveného projevu ▪ spisovné a souvislé vyjadřování ▪ základní komunikační pravidla ▪ děj – základ vypravování, na základě obrazového materiálu Písemný projev ▪ Základní hygienické návyky ▪ Tvary písmen abecedy a číslic ▪ Spojování písmen, slabik, psaní slov a vět ▪ žánry: adresa, blahopřání, vzkaz, pozdrav z prázdnin, dopis, popis	
---	--	--

Literární výchova		
- ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu - ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- literární druhy a žánry – pohádka, hádanka, říkanka, báseň, spisovatel, básník, rým, divadelní představení, herec - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce čteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - zážitkové čtení a naslouchání	- Výtvarná výchova – vlastní ilustrace k textům - Návštěvy divadelních představení - Čas očekávání – advent, Vánoce, vystoupení

předmět:	ČESKÝ JAZYK	ročník: třetí
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Jazyková výchova		
▪ ČJL-3-2-08 odůvodní a napíše velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování ▪ ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost ▪ ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných, přídavných jmen a sloves ▪ ČJL-3-2-08 odůvodní a napíše správně i/y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách ve známých vyjmenovaných slovech. ▪ ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ▪ ČJL-3-2-02 porovnává významy slov opačného a podobného významu, slova významem souřadná, podřazená a nadřazená ▪ ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	▪ obecná a vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování ▪ tvary slov ▪ vyjmenovaná slova ▪ slovní druhy ▪ tvarosloví – slovní druhy ▪ skloňování podstatných jmen (pád, číslo, rod) ▪ slovesa (osoba, číslo, čas) ▪ význam slov, významové okruhy, slova citově zabarvená, zdrobněliny, synonyma (slova souznačná), homonyma (slova souzvučná), slova nadřazená, podřazená, slova opačného významu ▪ věta jednoduchá a souvětí	▪ Výtvarná výchova – tvorba plakátů k učivu ▪ Pracovní činnosti – modelování slov, významu slov a vět, slabiky ▪ Hudební výchova – písničky na procvičování učiva, memorování vyjmenovaných slov

Komunikační a slohová výchova		
- ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu, pečlivě vyslovuje, opravuje nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl a podstatná fakta reprodukuje - ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev - ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním - technicky zvládá psaní správných tvarů písmen a číslic, dokáže je spojit do slabik a slov, kontroluje vlastní písemný projev - ČJL-3-1-10 Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Praktické čtení - technika plynulého a pozorného čtení, znalost orientačních prvků v textu Věcné čtení - zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova Naslouchání - Pravidla aktivního naslouchání Mluvený projev - spisovné a souvislé vyjadřování - tempo řeči a dýchání - role ve skupině při kooperaci - nonverbální prostředky - komunikační žánry: zpráva, oznámení, vyprávění podle obrázkové osnovy, popis Písemný projev - základní hygienické návyky - technika psaní - žánry písemného projevu: zpráva, oznámení, vzkaz, postup činnosti, vypravování - přání, pozvánka, psaní dopisu - vyprávění podle obrázkové osnovy	- Besedy o knihách, návštěva výstav, divadelní představení - Návštěvy ve škole - Hudební výchova – rým a rytmus - Výtvarná výchova – ilustrace literárních děl - Dramatická výchova – jednoduché etudy - Vánoční jarmark – školní divadlo, prezentace školy - Podzimní, letní škola v přírodě – tvorba vlastního Deníku - Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj - Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola - Výtvarná výchova, Pracovní činnosti – výroba pozvánek, přání (vánoce, apod.)

Literární výchova		
▪ ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ▪ ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ▪ ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	▪ poslech literárních textů ▪ literární druhy a žánry – bajka, povídka, kniha, čtenář ▪ zážitkové čtení ▪ podpora zájmu o individuální četbu ▪ přednes, reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, výtvarný doprovod ▪ tvořivé činnosti s literárním textem	▪ Výtvarná výchova – ilustrace k vybraným textům ▪ Hudební výchova – rytmičtější známých říkadel ▪ Dramatická výchova – dramatizace literárních textů ▪ Společné naslouchání předčítání z knih, jejichž obsah souvisí s tématem školy v přírodě ▪ Školní besedy ▪ Návštěva místní knihovny dle možností ▪ Vzájemné ukázky a představování knih dle vlastního výběru ▪ Osobnostní a sociální výchova ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět ▪ Multikulturní výchova – Multikulturalita

předmět: ČESKÝ JAZYK		ročník: čtvrtý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Jazyková výchova		
- ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, předponu, příponu a koncovku - ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - ČJL-5-2-08 píše správně i/y po obojetných souhláskách - ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduché a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- slova jednoznačná a mnohoznačná - slova spisovná a nespisovná, citově zabarvená - stavba slova – předpona, kořen, příponová část - předpona a předložka - slovní druhy – ohebné slovní druhy v základních tvarech, předložky, spojky, citoslovce - podstatná jména – skloňování, vzory podstatných jmen - životnost a neživotnost - koncovky podstatných jmen - slovesa – tvar určitý a neurčitý - slovesa – osoba, číslo, čas - vyjmenovaná slova a slova příbuzná - věta jednoduchá a souvětí - interpunkce	- Výtvarná výchova – vyjmenovaná slova a slova příbuzná - Psaní a čtení vlastních Deníků

Komunikační a slohová výchova		
- ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení	Čtení praktické a věcné - čtení jako zdroj informací, čtení, vyhledávání, klíčová slova Naslouchání - praktické, věcné a aktivní naslouchání Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu – dýchání, tvoření hlasu, výslovnost Písemný projev - základní hygienické návyky, technika psaní - žánry písemného projevu, znaky popisu a vypravování - vypravování podle obrázkové osnovy - dopis - oznámení, telefonování, blahopřání, pozvánka, pozdrav z prázdnin	- Komunitní kruh - Besedy o knihách, návštěvy výstav, divadelní představení - Návštěvy výstav, divadelní představení - Osobnostní a sociální výchova - Výchova demokratického občana - Multikulturní výchova - Mediální výchova - Psaní vlastních deníků - Výtvarná výchova - Dramatická výchova – dramatizace - Informatika – práce s encyklopediemi, slovníky - Využití počítače jako zdroje informací

Literární výchova		
- ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - využívá literární text jako zdroj informací a prožitků - ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Dojmy z četby - poslech literárních textů - zážitkové čtení, naslouchání - čtenářský deník, kulturní deník Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - dramatizace - vlastní výtvarný doprovod Základní literární pojmy - rozpočítadlo, hádanka, říkanka - báseň - pohádka - spisovatel, básník, kniha, čtenář	- Výtvarná výchova - Hudební výchova - Vlastivěda - Přírodověda - Informatika – práce s informacemi - Besedy o knihách, návštěva knihoven, výstav, divadelních představení - Osobnostní a sociální výchova - Multikulturní výchova - Environmentální výchova - Mediální výchova - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

předmět: ČESKÝ JAZYK ročník: pátý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Jazyková výchova		
- Porovnává významy slov, vyhledá v textu slova příbuzná - ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- podstatná jména – skloňování podstatných jmen, určování všech kategorií - stavba slova, význam slov - slovní druhy – ohebné a neohebné - slovesa – osoba, číslo, čas a způsob - základní skladební dvojice - shoda přísudku s holým podmětem - zvuková stránka jazyka - přídavná jména – druhy přídavných jmen - přídavná jména – koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých - přídavná jména – koncovky přídavných jmen přivlastňovacích	Pracovní činnosti – modelína předložek, slov s předponou, myšlenky, slova, věty

Komunikační a slohová výchova		
▪ ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ▪ ČJL-5-1-02 rozlišuje v textu podstatné a okrajové informace, podstatné informace zaznamenané ▪ ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ▪ ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení, zapamatuje si z něj podstatná fakta ▪ ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ▪ ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě ▪ ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ▪ ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ▪ ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ▪ ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Čtení praktické a věcné ▪ čtení jako zdroj informací Naslouchání ▪ praktické, věcné, aktivní Mluvený projev ▪ jasné a srozumitelné vyjadřování, základní komunikační pravidla, nonverbální prostředky řeči ▪ rozpoznávání manipulace Písemný projev ▪ technika psaní, žánry písemného projevu, jednoduché tiskopisy ▪ osnova a její využití v ústním i písemném projevu, práce s naučnou literaturou	▪ Školní besedy ▪ Osobnostní a sociální výchova ▪ Výchova demokratického občana ▪ Multikulturní výchova ▪ Mediální výchova ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech ▪ Mimoškolní akce, exkurze, návštěvy ▪ Psaní vlastních deníků ▪ Práce s encyklopediemi, slovníky ▪ Využití počítače jako zdroje informací

Literární výchova		
▪ ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ▪ ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ▪ ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ▪ ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	▪ Poslech literárních textů ▪ zážitkové čtení ▪ tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod ▪ literární druhy a žánry	▪ Návštěva výstav, divadelních představení ▪ Osobnostní a sociální výchova ▪ Multikulturní výchova, Mediální výchova ▪ Environmentální výchova

5.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět je zařazen od prvního ročníku s časovou dotací dvě hodiny v prvním, druhém a třetím ročníku a s tříhodinovou dotací ve čtvrtém a pátém ročníku.

V prvním, druhém a třetím ročníku je výuka zaměřena na získání základní slovní zásoby ve fonetické podobě prostřednictvím tematických okruhů, jejichž obsah je blízký této věkové skupině. Prostřednictvím jednoduchých frází se žáci učí reagovat na nejběžnější situace při dorozumívání se s cizinci.

Výuka ve čtvrtém a pátém ročníku je zaměřena na rozšíření základní slovní zásoby a uplatnění těchto znalostí při dorozumívání se s cizinci. Žáci jsou vedeni k porozumění jednoduchému čtenému či slyšenému textu, vytvoření krátkého písemného sdělení, seznámí se se základními gramatickými pravidly.

Během výuky žáci několikrát pracují s reáliemi Velké Británie a některých dalších zemí, kde se mohou tímto jazykem dorozumět. Předmětem prolínají průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu jsou v souladu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy. Jejich prostřednictvím jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence komunikativní, kompetence k učení a řešení problémů a kompetence digitální. Jsou to:

Kompetence k učení

- Nabízet žákům dostatek aktivizujících činností, především pro práci dvojic či smíšených skupin, kde si mohou upevňovat a procvičovat probíranou slovní zásobu, gramatická pravidla, konverzaci v anglickém jazyce.
- Učit žáky formulovat a sdělovat myšlenky, jež se vztahují k situacím v běžném životě.

Kompetence k řešení problémů

- Navozovat situace, které simulují setkání žáků s cizincem, jež budou žáky nutit k řešení vzniklé situace.
- Vytvářet situace, jež budou žáky podněcovat k řešení jazykových úloh.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k tomu, aby se v cizím jazykovém prostředí nebáli komunikovat.
- Trénovat komunikaci v běžných životních situacích.
- Nabízet žákům dostatek poslechových, písemných či obrazových podnětů, na jejichž základě mohou rozvíjet své schopnosti konverzovat v anglickém jazyce.

Kompetence sociální a personální

- Vytvářet dostatek situací, které povedou k uvědomění si toho, jak důležité je umět se dorozumět.
- Podporovat zdravé sebevědomí žáků ve směru zvládnutí jednoduché konverzace v angličtině.
- Podporovat žáky v upevňování pozitivního pohledu na sebe i na okolní svět, zvláště s ohledem na odlišné kulturní prostředí.

Kompetence občanské

- Vést žáky k pochopení a respektování odlišných zvyklostí a tradic u vybraných anglicky mluvících zemí.
- Vést žáky k ochotě pomoci cizinci, pokud je požádá o pomoc.
- Podporovat sebejistotu dětí pro využití získaných dovedností anglicky konverzovat v situacích, kdy v cizojazyčném prostředí budou muset samy požádat o pomoc.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k dovednosti anglicky pojmenovat základní předměty, které běžně používají ve školním i domácím prostředí.

Kompetence digitální

- Vést žáky k využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb při vyhledávání informací, jejich zpracovávání nebo při tvorbě vlastních materiálů.
- Vést žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce – vyhledávání v elektronických slovnících, využívání digitálních výukových aplikací.

předmět: ANGLICKÝ JAZYK ročník: první		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Řečové dovednosti		
- CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Pokyny učitele <i>Open / Close your books.</i> <i>Stand up. Sit down.</i> <i>Wash your hands.</i> - Pokyny se slovy <i>listen, look, point, say, sing, find.</i> Konverzační struktury <i>Hello Goodbye</i> <i>I'm...</i> <i>It's a...</i> <i>I've got a...</i> <i>I can see a...</i> <i>This is my...</i> <i>He's... She's...</i> <i>How are you?</i> <i>I like... I don't like...</i> Slovní zásoba - barvy - školní potřeby, hračky, hudební nástroje - vlastnosti – <i>velký, malý, starý, nový; unavený, šťastný, smutný, naštvaný</i> - zvířata na farmě - rodina - jídlo, ovoce, zelenina, výrobky z farmy - čísla 1–10	- Výtvarná výchova – kresby obrázků k jednotlivým tematickým celkům - Prvouka – oblasti Lidé kolem nás, Živá příroda - Multikulturní výchova – multikulturalita

předmět: ANGLICKÝ JAZYK ročník: druhý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Řečové dovednosti		
- CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Pokyny učitele - Open / Close your books. Stand up. Sit down. Wash your hands. Be quiet, please. Well done! - Pokyny se slovy listen, look, point, say, sing, find, answer. - Let's... Pick up. Put down. Read. Write. Draw. Count to. Konverzační struktury - I can... I can't...; It can... It can't... - I'm... He's... She's... - It's a + spojení příd. a podst. jména - předložky místa in, on - struktury se slovesy sleep, wake up, walk, swim, fly, sing, run, jump, climb, hop - It's got (a)... It hasn't got (a)... Slovní zásoba - čísla 1–20 - počasí - škola – třída - hry a aktivity venku, cvičení - dopravní prostředky, záchranáři - domov, místnosti, recyklování doma - na zahradě – malá zvířata - roční období - části těla, pět smyslů - barvy, vlastnosti – hladový, žíznlivý, horký, studený, pomalý, rychlý, malý, velký, krátký, dlouhý, starý, nový	- Výtvarná výchova, pracovní činnosti – tvorba k jednotlivým tematickým celkům - Prvouka – oblasti Lidé kolem nás, Živá příroda, Lidské tělo - Matematika – počítání - Český jazyk, Hudební výchova – básničky a písničky v anglickém jazyce - Multikulturní výchova – multikulturalita

předmět: ANGLICKÝ JAZYK ročník: třetí		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Řečové dovednosti		
- CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - CJ-3-01-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Pokyny učitele <i>Open / Close your books. Stand up. Sit down. Wash your hands. Be quiet, please. Well done!</i> - Pokyny se slovy <i>read, write, listen, look, show, point, say, sing, find, answer.</i> <i>Let's... Pick up. Put down. Read. Write. Draw. Count to.</i> Konverzační struktury <i>I'm... He's... She's... We're...</i> <i>He's got... She's got...</i> <i>There's... There are...</i> <i>My favourite ... is ...</i> <i>We like... We don't like...</i> <i>They're in/on...</i> <i>I'm wearing (a)...</i> <i>How many...?</i> <i>My ... is +ADJ Your ... is + ADJ</i> Slovní zásoba - dny v týdnu - ve volné přírodě, kempování - jídlo, potraviny - malí živočichové – hmyz, členovci... - oblečení - na pláži	- Výtvarná výchova, pracovní činnosti – tvorba k jednotlivým tematickým celkům - Prvouka – oblasti Lidé kolem nás, Živá příroda, člověk a jeho zdraví - Matematika – počítání - Český jazyk, Hudební výchova – básničky a písničky v anglickém jazyce - Multikulturní výchova – multikulturalita

předmět: ANGLICKÝ JAZYK		ročník: čtvrtý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Poslech s porozuměním		
- CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Pokyny učitele - instrukce učitele týkající se výuky - pokyny se slovy <i>listen, repeat, look, read point, say, sing, find, answer, clap, chant, act, choose, cut out, check, talk to..., write</i> Běžná jednoduchá konverzace - otázky učitele k běžným situacím a k probíraným tématům - pozdravy, poděkování Tematické okruhy - barvy - měsíce v roce, roční období - hry a aktivity - oblečení - můj pokoj - exotická zvířata - jídlo	Multikulturní výchova – multikulturalita, poznávání zvyků a života v anglicky mluvících zemích

Mluvení		
- CJ-5-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů - CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - zopakuje po učiteli novou slovní zásobu - správně vyslovuje známou slovní zásobu - tvoří jednoduchá ústní sdělení s osvojovanou slovní zásobou	Výslovnost - výslovnost vybraných hlásek - základní výslovnostní návyky	- Výtvarná výchova, Pracovní činnosti – kresby obrázků, tvorba koláží, plakátků k jednotlivým tematickým celkům - Multikulturní výchova – multikulturalita, poznávání zvyků a života v anglicky mluvících zemích - Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.
	Konverzační situace - pozdrav, přivítání, rozloučení - představování se <i>Kdy máš narozeniny?</i> <i>Is it...? Yes, it is. No, it isn't.</i> <i>Can you...? Yes, I can. No, I can't.</i> <i>What's he/she wearing? He's / She's wearing...</i> <i>What's he/she doing? He's / She's ...</i> <i>Where's...? It's...</i> <i>Has it got...? Yes, it has. No, it hasn't.</i> <i>Do you like...? Yes, I do. No, I don't.</i>	
	Tematické okruhy - barvy - měsíce v roce, roční období - hry a aktivity - oblečení - můj pokoj - exotická zvířata - jídlo	

Čtení s porozuměním		
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	- četba krátkých textů k osvojované slovní zásobě - vyhledávání informací v textu - práce s textem – opakování přečteného, spojování, odpovídání na otázky, obrázek k textu, ukazování na ... na základě přečteného, vyhledání slova k dané slovní zásobě	Multikulturní výchova – multikulturalita, poznávání zvyků a života v anglicky mluvících zemích
Psaní		
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	- psaní vět s osvojovanými gramatickými strukturami - doplňování slov to vět nebo do textu - přiřazování slov k obrázkům - tvorba obrázků na danou slovní zásobu a popisků k nim – můj pokoj, oblečení, divoká zvířata - psaní kratičkých textů na danou slovní zásobu – můj pokoj, oblečení, divoká zvířata	Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.

předmět: ANGLICKÝ JAZYK ročník: pátý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Poslech s porozuměním		
- CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Pokyny učitele - instrukce učitele týkající se výuky - pokyny se slovy <i>listen, repeat, look, read point, say, sing, find, answer, clap, chant, act, choose, cut out, check, talk to..., write</i> Běžná jednoduchá konverzace - otázky učitele k běžným situacím a k probíraným tématům - pozdravy, poděkování Tematické okruhy - popis osoby a zvířete - doma, co děláme doma - ve městě - volnočasové aktivity - můj den	Multikulturní výchova – multikulturalita, poznávání zvyků a života v anglicky mluvících zemích

Mluvení		
- CJ-5-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů - CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - zopakuje po učiteli novou slovní zásobu - správně vyslovuje známou slovní zásobu - tvoří jednoduchá ústní sdělení s osvojovanou slovní zásobou - užívá dané gramatické struktury - CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá - tvoří jednoduchá ústní sdělení na dané téma - popisuje osobu, zvíře, město, svůj den - hovoří o činnostech ve volném čase	Výslovnost - abeceda - výslovnost vybraných hlásek - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - fonetické znaky – pasivně Konverzační situace - pozdrav, přivítání, rozloučení - představování se - čas a časové údaje <i>What time do you...?</i> <i>Has he/she got</i> (příd. jm. + část těla)? <i>Yes, he/she has. No, he/she hasn't.</i> <i>What's he/she doing? He's / She's ...</i> <i>Is there...? Yes, there is. No, there isn't.</i> <i>Do you like</i> (činnost)? <i>Yes, I do. No, I don't.</i> Tematické okruhy - popis osoby a zvířete - doma, co děláme doma - ve městě - volnočasové aktivity - části dne - můj den a moje denní činnosti	- Výtvarná výchova, Pracovní činnosti – kresby obrázků, tvorba koláží, plakátků k jednotlivým tematickým celkům - Multikulturní výchova – multikulturalita, poznávání zvyků a života v anglicky mluvících zemích - Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.

Čtení s porozuměním		
- CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- četba krátkých textů k osvojované slovní zásobě - vyhledávání informací v textu - práce s textem – opakování přečteného, spojování, odpovídání na otázky, obrázek k textu, ukazování na ... na základě přečteného, vyhledání slova k dané slovní zásobě, doplnění vhodné slova do textu	- Multikulturní výchova – multikulturalita, poznávání zvyků a života v anglicky mluvících zemích - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
Psaní		
- CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje formuláře	- psaní vět a krátkých textů s osvojovanými gramatickými strukturami - doplňování slov do vět nebo do textu - přiřazování slov či vět k obrázkům - tvorba obrázků na danou slovní zásobu a popisků k nim – popis osoby, zvířete, domova, města, mého dne a mých aktivit - vyplnění osobních údajů do formuláře, dotazníku	- Výtvarná výchova, Pracovní činnosti – kresby obrázků, tvorba koláží, plakátů k jednotlivým tematickým celkům - Multikulturní výchova – multikulturalita, poznávání zvyků a života v anglicky mluvících zemích - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět - Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.

5.3 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Matematika je samostatným předmětem, který je vyučován s čtyřhodinovou týdenní dotací v prvním ročníku a pětihodinovou týdenní dotací ve druhém až pátém ročníku.

Výuka matematiky je ve všech ročnících realizována s prvky metody H-mat prof. Hejného.

Prostřednictvím vzdělávacího předmětu matematika jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence k učení a řešení problémů.

Vzdělávací předmět nabízí prostor k propojení s průřezovým tématem Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchovou ve 4. a 5. ročníku.

Vzdělávací obsah předmětu matematika je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. Čísla a početní operace
2. Závislosti, vztahy a práce s daty
3. Geometrie v rovině a v prostoru
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu jsou v souladu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy. Jejich prostřednictvím jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence komunikativní, sociální, personální a občanské, kompetence k učení a řešení problémů. Jsou to:

Kompetence k učení

- Nabízet žákům dostatek aktivizujících činností, především pro práci dvojic či smíšených skupin, kde si mohou vyvozovat, upevňovat a procvičovat probírané matematické učivo.
- Vést žáky k řešení úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.
- Učit žáky získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.
- Vést žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí a jejich spojování do souvislostí. Dbát na důsledné pochopení matematických pojmů.

Kompetence k řešení problémů

- Posilovat vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování.
- Vést žáky k chápání a analyzování matematických problémů a ke třídění údajů.
- Využívat a vytvářet situace, jež budou žáky podněcovat k řešení problémových matematických úloh úlohy z běžného života.
- Podněcovat žáky k tomu, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům.
- Učit žáky porovnávat, odhadovat a měřit, využívat jejich dovednosti v praktickém životě.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k výstižnému a přesnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.
- Vytvářet možnosti k prezentaci myšlenek, názorů a postojů jednotlivých žáků i skupin.
- Navozovat vhodné situace pro rozvíjení schopnosti argumentovat a obhájit svůj názor.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky k vzájemnému respektu, ke schopnosti zvládat konfliktní situace s využitím vhodných matematických úloh.
- Vytvářet dostatek situací, které povedou k uvědomění si toho, jak důležité je umět se dorozumět a pracovat v týmu.

Kompetence občanské

- Vést žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, kriticky vnímat grafy, tabulky, statistiku a různé mediální informace.
- Učit žáky hodnotit svoji práci a práci ostatních na základě daných kritérií.

Kompetence pracovní

- Učit žáky využívat matematické poznatky a dovednosti při praktických činnostech.
- Vést žáky ke zdokonalování svého grafického projevu.
- Vést žáky k přesnosti rýsování při používání pravítka a kružítka.

Kompetence digitální

- Vést žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.
- Vést žáky k využívání matematických aplikací, her či online prostředí pro rozvíjení, ulehčení a zefektivnění vlastní práce.

předmět: MATEMATIKA ročník: první		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Číslo a početní operace		
- M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- vlastnosti početních operací s čísly - obor přirozených čísel 0–20 (porovnávání, sčítání, odčítání bez přechodu desítky, sčítání s přechodem desítky) - zápis čísel 0–20 (porovnávání, sčítání, odčítání bez přechodu desítky, sčítání s přechodem desítky) - zápis příkladů, znaky +, -, = - slovní úlohy	Český jazyk – čtení a psaní číslic, slovních úloh atd.
Závislosti, vztahy a práce z daty		
- M-3-2-01 orientuje se v čase - M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života - M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnost čísel	- rok, měsíc, týden, den, hodina - závislosti a jejich vlastnosti - jednoduché tabulky	Prvouka – hodiny, situace a rozhovory vztahující se k tematickým okruhům Domov, Škola, Lidé a čas

Geometrie v rovině a prostoru		
- M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné geometrické útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci - M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduchém souměrné útvary v rovině	- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, kužel, válec - porovnává velikost útvarů - poznává souměrné útvary	- Prvouka - Výtvarná výchova – výtvarné techniky s využití geometrických tvarů, prostorová představivost, linie, tvar - Český jazyk – obrázkové řady v předslabikářovém období

předmět: MATEMATIKA		ročník: druhý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Číslo a početní operace		
- M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- přirozená čísla do 100 - násobilka 1, 2, 3, 4, 5, (volitelně 6, 7, 8, 9, 10) - násobení a dělení 2, 3, 4, 5 do sta - sčítání a odčítání do sta - slovní úlohy	Výtvarná výchova – pojetí čísel ve výtvarné výchově
Závislosti, vztahy a práce s daty		
- M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života - M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- rok, měsíc, hodina, minuta - jednoduché diagramy a tabulky - centimetr, metr, milimetr, kilogram, litr	Prvouka – učivo o čase

Geometrie v rovině a v prostoru		
- M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci - M-3-3-02 porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - M-3-3-03 rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- základní rovinné útvary – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - určuje délku úsečky - základní prostorové útvary (kvádr, krychle, koule, kužel, válec)	Výtvarná výchova – geometrické obrazce

předmět: MATEMATIKA		ročník: třetí
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Číslo a početní operace		
- M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - M-3-1-03 užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose - M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- pamětné i písemné sčítání, odčítání dvojčíferných čísel do 100 - obor přirozených čísel 0 – 1000 - porovnávání čísel, číselná osa - sčítání, odčítání do 1000 - zaokrouhlování čísel do 1000 na desítky a stovky - písemné algoritmy početních operací sčítání, odčítání - násobilka 6, 7, 8, 9, 10 - násobení a dělení v oboru do 100 (násobení a dělení násobků 10 a násobení jednociferným činitelem písemně) - slovní úlohy	Hudební výchova – rytmická cvičení

Závislosti, vztahy a práce s daty		
- M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života - M-3-2-03 doplňuje jednoduché tabulky, schémata, posloupnost čísel	- závislosti a vlastnosti ve spojení s určováním času, jednotky času - tvoření jednoduchých schémat a tabulek - řazení čísel vzestupně i sestupně dle daného pravidla	- Prvouka – závislosti, vztahy a práce s daty, jednoduché pokusy - Školní výukové projekty: podzimní a letní škola v přírodě, Den Země
Geometrie v rovině a v prostoru		
- M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary, nachází ve svém okolí jejich reprezentaci - M-3-3-02 porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky, hmotnost a objem - M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- základní útvary v rovině – rýsování přímk, polopřímky, úsečky, trojúhelníku, kružnice - rozeznává, vymodeluje a pojmenuje trojúhelník, kruh, kružnice, čtyřúhelníky - modelování útvarů v rovině a prostoru	- Výtvarná výchova – obaly, mozaiky, portrét, lidská postava, krajina, zátiší - Prvouka – jednoduché pokusy a aplikační úloh

předmět: MATEMATIKA		ročník: čtvrtý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Číslo a početní operace		
- M-5-1-01 využívá při pamětném a písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení - M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- číselné obory – přirozená čísla do milionu - písemné násobení dvojciferným číslem - písemné dělení jednociferným číslem - odstraňování závorek - odhady čísel - zaokrouhlování čísel - slovní úlohy - zlomky	- Praktické činnosti v běžném životě - Přírodověda – jednoduché pokusy a aplikační úlohy
Závislosti, vztahy a práce s daty		
- M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	- závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, grafy, tabulky	- Přírodověda - Aktivní podíl na přípravě - Průřezová témata: - Environmentální výchova – vztah k životnímu prostředí - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Geometrie v rovině a v prostoru		
- M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce - M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice - M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- vzájemná poloha dvou přímek v rovině - rýsování kolmic, rovnoběžek - základní útvary v rovině – čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, jejich rýsování - délka úsečky; jednotky délky a jejich převody - obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - obsah čtverce, obdélníku; m^2, cm^2, mm^2 - osová souměrnost	- Výtvarná výchova – zátiší - Výtvarná výchova – osová souměrnost – portrét
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- slovní úlohy - prostorová představivost - magické čtverce, číselné a obrázkové řady - algebrogramy	Vlastivěda a přírodověda

předmět: MATEMATIKA		ročník: pátý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Číslo a početní operace		
- M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa - písemné násobení víceciferným činitelem - písemné dělení dvojciferným dělitelem - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - zaokrouhlování čísel - obor přirozených čísel - zlomky ($\pm$ se stejným jmenovatelem) - desetinná čísla - jednotky délky, hmotnosti, objemu, času, obsahu - teploměr, číselná osa, záporná čísla	- Vlastivěda a přírodověda – jednoduché pokusy a aplikační úlohy - Praktické činnosti – nakupování v obchodě - Vlastivěda a přírodověda – orientace v přírodě - PT: Environmentální výchova

Závislosti, vztahy a práce s daty		
- M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data - M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	- Informatika, vlastivěda a přírodověda - Vlastivědná exkurze – aktivní podíl na přípravě - PT: Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás
Geometrie v rovině a v prostoru		
- M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce - M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice - M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- základní útvary v rovině – čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník - grafický součet a rozdíl úseček - rovnoběžky a kolmice, vzájemná poloha dvou přímek v rovině - jednotky obsahu, převádění jednotek obsahu - osově souměrné tvary	- Výtvarná výchova – zátiší - Plánek bytu - Výtvarná výchova – osová souměrnost – portrét
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- slovní úlohy - prostorová představivost	- Škola v přírodě - Vlastivěda a přírodověda - PT: Environmentální, mediální výchova

5.4 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět bude vyučován jako samostatný předmět s hodinovou týdenní dotací ve 4. a 5. ročníku. Předmět je možné vyučovat formou dvou spojených hodin 1x za 14 dnů. Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší v běžné učebně (s přenosnými notebooky) a připojením k internetu. Některá témata mohou probíhat bez počítače. V řadě činností je preferována práce žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Výchovné a vzdělávací strategie

Data, informace a modelování – znalost dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovování odpovědí na základě dat, návrhy a porovnávání různých způsobů kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu, pomocí grafů znázorňovat vztahy mezi objekty, pomocí obrázkových modelů znázorňovat jevy a řešit zadané problémy.

Algoritmizace a programování – schopnost v programovacím jazyce sestavit jednoduchý program pro ovládání, v programu najít a opravit chyby, rozpoznání opakujících se vzorů, stanovování, co se bude opakovat, tvorba a užívání nových bloků, úprava programu pro obdobný problém.

Informační systémy – práce s texty, obrázky a tabulkami, doplňování posloupnosti prvků, správné doplňování a umísťování dat do tabulky, v posloupnosti opakujících se prvků nahrazování chybných za správné.

Digitální technologie – příklady využití digitálních technologií, výběr a zpuštění správné aplikace k práci, propojení digitálních zařízení s uvedením bezpečnostních rizik souvisejících s daným propojením, přihlašování, odhlašování a ochrana uživatelských účtů, spouštění online aplikací, rozpoznávání zvláštního chování počítače.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu jsou v souladu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy. Jejich prostřednictvím jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence komunikativní, sociální, personální a občanské, kompetence k učení a řešení problémů. Jsou to:

Kompetence k učení

- Vést žáky k výběru a využívání způsobů pro efektivní učení.
- Vést žáky k výběru metod a strategií, schopnosti plánovat a řídit vlastní učení.
- Podněcovat žáky k dalšímu studiu a celoživotnímu učení.
- Vést žáky k třídění informací, jejich pochopení, propojení a systematizaci a následně efektivnímu využití v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.
- Nabízet žákům možnosti samostatného pozorování a experimentu, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti.
- Podporovat žáky v hledání smyslu a cíle učení, pozitivního vztahu k učení.
- Umožnit žákům posoudit vlastní pokrok a určit překážky či problémy bránící učení.
- Vést žáky k plánování, jakým způsobem by mohli své učení zdokonalit, vést žáky ke schopnosti kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k vnímání nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni, k rozpoznávání a chápání problémů, k přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlení a plánování způsobů řešení problémů a při řešení využívání vlastního úsudku a zkušeností.
- Vést žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat konečné řešení problému.
- Umožnit žákům volit vhodné způsoby řešení a využívat při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy.
- Vést žáky k praktickému ověřování správnosti řešení problémů a aplikaci osvědčených postupů při obdobných nebo nových problémových situacích.
- Podněcovat žáky ve sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k efektivní komunikaci, samostatnému vystupování, k prezentaci a interpretaci vlastní práce.
- Umožnit žákům využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
- Vést k porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlení o nich, volbě vhodných reakcí a využívání ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.

Kompetence sociální a personální

- Podporovat žáky v upevňování si pozitivního pohledu na sebe i na okolní svět v souvislosti s tvořivým využíváním soft- i hardwarových prostředků pro prezentaci své práce.
- Vést žáky k efektivní spolupráci ve skupině, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce.
- Navozovat situace umožňující ocenit zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska a schopnost čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Kompetence občanské

- Vést žáky k respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru a k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu nebo na jiných médiích.
- Vést žáky k chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k praktickému využívání softwarových a hardwarových prostředků při vlastní práci a její prezentaci, k racionální organizaci práce.
- Vést žáky k šetrnému, bezpečnému a účinnému používání nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků.
- Navozovat žákům situace pro adaptaci na změněné nebo nové pracovní podmínky.

Kompetence digitální

- Vést žáky ke schopnosti ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
- Umožnit žákům získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- Umožnit žákům vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků.
- Umožnit žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.
- Vést k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání.
- Předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky.

předmět: INFORMATIKA		ročník: druhé období
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Data, informace a modelování		
- I-5-1-01 Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu pomohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat. - I-5-1-02 Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji. - I-5-1-03 Vyčte informace z daného modelu	- Data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů - kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace - modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	
Algoritmizace a programování		
- I-5-2-01 Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů. - I-5-2-02 Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení.	řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava	

- I-5-2-03 V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. - I-5-2-04 Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.	kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci - programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu - kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	
Informační systémy		
- I-5-3-01 V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi. - I-5-3-02 Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.	- systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi - práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu	

Digitální technologie		
- I-5-4-01 Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu. - I-5-4-02 Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - I-5-4-03 Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů - počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat - bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	

5.5 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět se vyučuje v prvním ročníku jednu hodinu týdně a ve druhém a třetím ročníku dvě hodiny týdně. Výuka se všech ročnících zaměřuje na:

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- chápání světa kolem nás a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání a práce s pojmy současnost, minulost a budoucnost

Výchovné a vzdělávací strategie

Místo, kde žijeme – poznávání místních a regionálních skutečností, chápání organizace života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti. Součástí je dopravní výchova.

Lidé kolem nás – osvojování a upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy, povinnostmi a problémy, které provázejí soužití lidí ve společnosti.

Lidé a čas – orientace v dějích a čase. Poznávání, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase.

Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody. Sledování vlivu lidské činnosti na přírodu a hledání možností, jak sami přispět k ochraně a zlepšení životního prostředí.

Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích. Uvědomování si odpovědnosti za své zdraví a za bezpečnost a zdraví ostatních. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Předmětem prolínají průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských souvislostech a Environmentální výchova.

Kompetence k učení

- Vést žáky k získávání poznatků a informací z různých zdrojů (encyklopedie, internet, média, okolí).
- Nabízet žákům účast a podíl na tvorbě školních výukových projektů – Čas očekávání – advent, Vánoce, Den Země apod.
- Vést žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí a jejich spojování do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k účelnému jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých.
- Napomáhat žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k efektivní komunikaci, samostatnému vystupování a jednání.
- Navozovat situace, při kterých žáci obhajují svůj názor a dokáží respektovat názor druhých.
- Podporovat žáky v prezentaci myšlenek a názorů svých i skupiny a rovněž v prezentaci školních výukových projektů.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky k vytváření a společnému dodržování pravidel soužití.
- Nabízet žákům práci ve dvojicích a skupinách.
- Podporovat žáky v upevňování pozitivního pohledu na sebe i na okolní svět.

Kompetence občanské

- Seznamovat děti s možnostmi pomoci v krizových situacích
- Zapojovat žáky do školních projektů zaměřených na české tradice – Vánoční jarmark, vítání jara...
- Zapojovat žáky do spolurozhodování o využití finančních výtěžků ze školních akcí, podporovat charitativní a dobročinné cítění.
- Vést žáky k třídění odpadů, úklidu v okolí školy.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k dodržování pravidel v oblasti bezpečného chování.
- Vést žáky k šetření elektřinou, vodou a dalšími materiály.

Kompetence digitální

- Vést žáky k tomu, aby využívali internet jako zdroj doplnění informací – obrázky, videa, modely.
- Vést žáky k využívání různých aplikací s edukativními hrami na daná témata (lidské tělo, ochrana přírody, děje v přírodě, vesmír, dopravní značky apod.).
- Nabízet žákům moderní technologie pro zkoumání světa kolem sebe (mikroskopy s připojením na notebook či tablet, elektronické měřiče apod.).

předmět: PRVOUKA ročník: první		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Místo, kde žijeme		
- ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - Zná přesnou adresu bydliště. Dokáže rozlišit a popsat změny v nejbližším okolí - Orientuje se ve škole - Vyvozuje základní životní dovednosti: kamarádství, naslouchání, spolupráce, trpělivost - Zná název naší republiky, rozliší prvky, které do naší krajiny patří a které ne	- domov – prostředí domova, orientace v jeho nejbližším okolí - škola – prostředí školy, okolí školy, činnost ve třídě, cesta do školy, riziková místa a situace - třída – pravidla soužití - naše vlast – pojmy domov, krajina	- Výtvarná výchova – ilustrace vztahující se ke škole a místní krajině - Hudební výchova – poslech České státní hymny, lidové písně - Český jazyk – spoluúčast na školních a třídních pravidlech - PT: Osobnostní a sociální výchova- Osobnostní rozvoj – psychohygiena, Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace
Lidé kolem nás		
- ČJS-3-2-01 rozliší nejbližší příbuzenské vztahy v rodině - Rozliší role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům	- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, nejbližší příbuzní, život a funkce rodiny - soužití lidí – mezilidské vztahy, pravidla slušného chování, budování bezpečného prostředí, komunikace	- PT: Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – psychohygiena, Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika - Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola

▪ ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	▪ práce fyzická a duševní, zaměstnání	▪ Multikulturní výchova – Kulturní difference, lidské vztahy ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět ▪ Tvorba školních a třídních pravidel soužití ▪ Školní výukové projekty: škola v přírodě, čas očekávání – advent, Vánoce, zahradní slavnost ▪ Dramatická výchova – dramatizace pravidel chování v rodině a ve škole, dramatizace zaměstnání
Lidé a čas		
▪ Orientačně určí čas na roční období, dny v týdnu, části dne, celé hodiny ▪ ČJS-3-3-01 rozliší konkrétní situace z denního života s přihlédnutím k minulosti, současnosti, budoucnosti ▪ Učí se znát svá práva a povinnosti a současně respektovat práva a povinnosti druhých ▪ Orientačně určí čas na měsíce, celé hodiny	▪ orientace v čase – části dne, roční období, režim dne ▪ současnost a minulost v našem životě – včera, dnes, zítra, předměty denní potřeby, proměny bydlení Rozšiřující učivo ▪ právo a spravedlnost – práva dítěte, práva a povinnosti žáků a učitelů ve škole ▪ měsíce, celé hodiny ▪ průběh lidského života	▪ Matematika – závislosti, vztahy a práce s daty ▪ Český jazyk – rozpoznání současnosti, minulosti a budoucnosti v souvislých vyprávěních ▪ PT: Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola ▪ Multikulturní výchova – Kulturní difference, lidské vztahy

Rozmanitost živé a neživé přírody		
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše, porovná, případně ztvární viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- domácí zvířata (chovná, užitková) - roční období – znaky, tradice, hry - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů	- Školní výukové projekty: Den Země, škola v přírodě, exkurze: např. chovatelé koní, kravín, ZOO - PT: Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí - Výtvarná výchova – roční období, živá i neživá příroda - Hudební výchova – písně s tématem přírody
Člověk a jeho zdraví		
- ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu - ČJS-3-5-03 odmítá komunikaci s neznámými lidmi, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe či jiné dítě - ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba - péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim a pitný režim, zdravý jídelníček, nemoc-úraz, intimní hygiena, hygiena odívání, odpočinek, pohyb - osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, chování chodce v silničním provozu, krizové situace, šikana, násilí, zneužívání - diskuse o povodních, požárech	- školní výukové projekty: škola v přírodě - PT: Osobnostní a sociální výchova - Dramatická výchova – dramatizace situací

předmět: PRVOUKA ročník: druhý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Místo, kde žijeme		
- ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - Dokáže se bezpečně pohybovat ve svém okolí, na silnici při přecházení nebo při jízdě na kole - Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí a popíše změny v nejbližším okolí	- domov – orientace v místě bydliště, adresa bydliště - škola – okolí školy, činnosti ve škole, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace - naše vlast – domov, krajina, národ - obec, místní krajina, její části	- PT: Osobnostní a soc. výchova, multimediální výchova, environmentální výchova - Výtvarná výchova - Hudební výchova – hymna ČR
Lidé kolem nás		
- ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzné vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- rodina – příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, obchod, pravidla soužití ve třídě - chování lidí – vlastnosti, pravidla slušného chování, stolování	- Školní výukové projekty: zimní výprava, Den Země, Umění a kultura, Návštěva divadel nebo koncertů - PT: osobnostní a sociální výchova, sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Poznávání lidí, Komunikace, multikulturní výchova, environmentální výchova

Lidé a čas		
- ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě - Dokáže přesně určit fyzikální čas (hodina – celá, čtvrt, půl, tři čtvrtě)	- současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, průběh lid. života, datum narození - orientace v čase – určování času (rok, měsíc, den, hodina, minuta, sekunda, kalendáře), režim dne, roční období	- Výtvarná výchova - Školní výukové projekty: čas očekávání – advent, Vánoce, den Země, škola v přírodě - PT: osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova, k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody		
- ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše, porovná, případně ztvární viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - ČJS-3-4-02 určí některé přírodniny podle nápadných znaků, uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí (les, potok, rybník, louka, zahrada, pole apod.), především v okolí školy	- rostliny – základní části rostliny, druhy ovoce a zeleniny, známé druhy květin, stromy listnaté a jehličnaté, keře, jedlé a nejedlé houby, význam pro člověka - živočiškové – průběh a způsob života, stavba těla u některých nejznámějších druhů, základní společenstva - výskyt organismů v určitých prostředích	- Výtvarná výchova – kresba zvířat - Hudební výchova – písně o zvířatech - Školní výukové projekty: den Země, škola v přírodě - Exkurze do ZOO - PT: environmentální výchova
Člověk a jeho zdraví		
- ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě základních znalostí lidského těla, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, chování v silničním provozu v roli chodce, krizové situace (šikana)	- Školní výukové projekty: den Země, škola v přírodě, zimní výprava - PT: osobnostní a sociální výchova – psychohygienu, hodnoty a postoje, multikulturní výchova - Besedy v rámci Minimálního preventivního programu – Policie ČR - Komunitní kruh

▪ ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby žádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	▪ návykové látky – odmítání návykových, látek, počítače ▪ vhodná a nevhodná místa pro hru ▪ situace hromadného ohrožení ▪ služby odborné pomoci, čísla tísňového volání	
--	--	--

předmět: PRVOUKA ročník: třetí		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Lidé kolem nás		
- ČJS-3-2-01 Rozliší příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - ČJS-3-2-02 Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - ČJS-3-2-01 Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	- rodina – postavení jednotlivých členů rodiny a jejich role, širší příbuzenské a mezigenerační vztahy, zaměstnání - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, vzájemné respektování - chování lidí – vlastnosti lidí a jejich respektování, pravidla soužití ve třídě a škole, pravidla slušného chování - kultura – kulturní instituce v okolí	- Dramatická výchova – dramatizace pravidel chování v rodině a ve škole, dramatizace zaměstnání - Beseda s postiženým člověkem, setkání s lidmi různých etnik - PT: osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – psychohygiena, Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika - Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola - Multikulturní výchova – Kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět - Tvorba školních a třídních pravidel soužití - Návštěvy divadelních představení, muzea, představení ve škole - Školní výukové projekty: škola v přírodě, zahradní slavnost

Lidé a čas		
- ČJS-3-3-01 Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě s přihlédnutím k minulosti, současnosti, budoucnosti - zná přesné datum svého narození	- učivo orientace v čase a časový řád – určování času na hodiny a minuty, kalendáře, režim dne, roční období a jejich proměny - současnost a minulost v našem životě – proměny způsobů života a bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, přesné datum svého narození	- Matematika – závislosti, vztahy a práce s daty, jednotky času - Český jazyk – rozpoznání současnosti, minulosti a budoucnosti v souvislých vyprávěních, pověstech a bájích - PT: výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola - Multikulturní výchova – kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ
ČJS-3-3-02 Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky a významné události regionu	- regionální památky – znalost a význam památek v regionu - významné události našich dějin – státní svátky ČR a jejich význam pro náš současný život	
- ČJS-3-3-03 Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost - v průběhu školního roku se podílí na vedení kalendáře přírody, ovládá jednoduché meteorologické značky	proměny způsobu života, bydlení, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	
Rozmanitost živé a neživé přírody		
- ČJS-3-4-01 Pozoruje, popíše, porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - ČJS-3-4-03 Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	látky a jejich vlastnosti – třídění některých látek, skupenství, vlastnosti,	- Matematika – měření v různých jednotkách, měření na kilogramy, litry - Výtvarná výchova – živá i neživá příroda, živly - Hudební výchova – písně s tématem přírody

▪ ČJS-3-4-02 Určí a roztřídí některé přírodniny (rostliny, houby, živočichy) podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ▪ uvědomuje si jejich význam pro život na Zemi ▪ aktivně se podílí na ochraně přírody ve svém okolí, třídí odpad, sbírá starý papír	porovnávání a měření veličin (hmotnost, délka, objem, teplota, čas) ▪ životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, význam rostlinstva a živočišstva na Zemi ▪ voda, vzduch – vlastnosti, koloběh vody v přírodě, složení a proudění vzduchu jeho význam pro život ▪ půda– vznik a význam půdy ▪ rostliny, houby, živočichové – průběh a způsob života, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka ▪ rovnováha v přírodě – základní společenstva ▪ ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, vlastní příspěvek k ochraně prostředí, ochrana rostlin a živočichů (některé druhy ohrožených rostlin a živočichů), třídění odpadků	▪ Práce s encyklopediemi ▪ Školní výukové projekty: den Země, škola v přírodě ▪ Exkurze – místní chovatelé, kravín nebo ZOO ▪ PT: Environmentální výchova – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
Člověk a jeho zdraví		
▪ pojmenuje části lidského těla, má povědomí o růstu těla a jeho vývoji a změnách ▪ ČJS-3-5-01 Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	lidské tělo – základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince ▪ péče o zdraví, zdravá výživa – denní a pitný režim, zdravá strava, nemoci a úrazy, první pomoc, hygiena osobní, hygiena odívání, duševní hygiena, aktivní pohyb	▪ Školní výukové projekty: den Země, škola v přírodě ▪ Nácvik evakuace, požární poplach ▪ Dopravní situace v okolí školy – vycházka ▪ Návštěva dopravního hřiště ▪ PT: Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – psychohygiena, Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace,

▪ ČJS-3-5-03 Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě, zná důležitá telefonní čísla ▪ ČJS-3-5-04 Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	▪ návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek, hrací automaty, počítače a jejich rizika ▪ osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu v roli cyklisty, bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace (šikana, sex. zneužívání), násilí v médiích, služby odborné pomoci ▪ situace hromadného hrožení	kooperace, Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika
---	--	--

5.6 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět se vyučuje ve 4. a v 5. ročníku jako samostatný předmět s dvouhodinovou týdenní dotací. Žáci v něm navazují na poznatky získané v předmětu prvouka v 1. až 3. ročníku.

Předmět rozvíjí u žáků schopnost pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje kolem nás z pohledu společenského a historického, uvědomovat si vzájemné vztahy a souvislosti a utvářet si tak ucelený obraz světa.

Vzdělávací obsah je členěn do tří tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – žáci se postupně seznamují s místně vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději v našem regionu, ČR, Evropě i ve světě.

Lidé kolem nás – na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, chování a jednání na základě společně vytvořených pravidel soužití, pochopení práv a povinností dítěte.

Lidé a čas – žáci se učí orientaci v dějinách naší země, poznání, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů, utváření ohleduplného vztahu ke kulturním výtvorům a památkám.

Předmětem prolínají průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu jsou v souladu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy. Jejich prostřednictvím jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence komunikativní, sociální, personální a občanské, kompetence k učení a řešení problémů. Jsou to:

Kompetence k učení

- Vést žáky k vyhledávání a používání informací týkajících se jednotlivých tematických okruhů z různých zdrojů (encyklopedie, internet, média, vycházky, exkurze).
- Vést žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí a jejich spojování do souvislostí.
- Vést žáky k používání obecně užívaných společenských a historických pojmů.
- Nabízet žákům dostatek aktivizujících činností, především pro práci dvojic či smíšených skupin, kde si mohou vyvozovat, upevňovat a procvičovat probírané učivo z oblasti zeměpisu i dějepisu.

Kompetence k řešení problémů

- Podněcovat žáky k tomu, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům, týkajících se života ve společnosti v současnosti i minulosti.
- Vést žáky k účelnému jednání v reálném životě (cestování, orientace ve společnosti).

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k efektivní komunikaci, samostatnému vystupování a jednání v reálném životě (jednání na úřadech, cestování).
- Vytvářet možnosti k prezentaci myšlenek, názorů a postojů jednotlivých žáků i skupin.
- Navozovat vhodné situace pro rozvíjení schopnosti argumentovat a obhájit svůj názor.
- Nabízet žákům dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů souvisejících s tematickými okruhy předmětu.

Kompetence sociální a personální

- Vytvářet dostatek situací, které povedou k uvědomění si toho, jak důležité je umět se dorozumět a pracovat v týmu.
- Vést žáky k vzájemnému respektu, ke schopnosti zvládat konfliktní situace s využitím poznatků o lidských vztazích.
- Podporovat žáky v upevňování pozitivního pohledu na sebe i na okolní svět na základě poznání historie a kulturních památek České republiky i dalších států Evropy.

Kompetence občanské

- Vést žáky k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu.
- Zapojovat žáky do školních projektů zaměřených na české tradice.
- Vést žáky k aktivnímu a pozitivnímu vztahu k naší historii a jejím památkám.
- Vést žáky k pochopení a respektování odlišných zvyklostí a tradic jiných zemí.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k organizování a plánování učení.
- Rozvíjet schopnost dodržovat dohodnuté postupy a termíny.
- Vést žáky k využívání znalostí získané při probírání jednotlivých tematických okruhů v běžném životě (orientace na mapě).

Kompetence digitální

- Vést žáky k tomu, aby využívali internet jako zdroj informací a jako zdroj doplnění informací – obrázky, videa, modely.
- Vést žáky k využívání různých aplikací s edukativními aktivitami na daná témata (mapy, ochrana přírody, historické epochy a osobnosti, Česká republika, kraje ČR apod.).
- Nabízet žákům moderní technologie pro zkoumání světa kolem sebe.
- Vést žáky k tomu k využívání digitální zařízení, aplikací a služeb při práci s informacemi, při jejich vyhledávání, zpracovávání nebo při tvorbě vlastních materiálů.
- Vést žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce – vyhledávání v elektronických výkladových slovnících, využívání digitálních textů či výukových aplikací.

předmět: VLASTIVĚDA		ročník: čtvrtý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Místo, kde žijeme		
- Dovede bez obtíží používat stanovená pravidla třídy a školy - ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam - ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- škola– školní řád, pravidla, bezpečnost, činnosti ve škole - naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení - okolní krajina – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, orientační body a linie - mapy zeměpisné a tematické – obsah, grafika a vysvětlivky, světové strany	- tvorba školních a třídních pravidel - Výtvarná výchova – kresba krajiny - Hudební výchova – lidové tance a písně, významní skladatelé, Česká státní hymna - Matematika – slovní úlohy - Praktická přírodověda – práce s mapou a plánem - Počítače – mapy na internetu - PT: Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát... Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí
Lidé kolem nás		
- ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, rodině, v obci (městě) - ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	- rodina – příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzické a duševní, zaměstnání - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	- PT: osobnostní a sociální rozvoj, sociální rozvoj-mezilidské vztahy, kooperace - Multikulturní výchova – Lidské vztahy, Princip sociálního smíru a solidarity

Lidé a čas		
▪ Orientuje se v časové přímce, rozeznává minulé i současné ▪ ČSJ-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ▪ ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti	▪ orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace ▪ současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života ▪ báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj ▪ významné události našich dějin – státní svátky a jejich význam, setkání s dějinami vlasti, pravěk na našem území, Velká Morava, rod Přemyslovců, Karel IV., Husité	▪ Matematika – závislosti, vztahy, práce s daty ▪ Český jazyk – rozezná čas v souvislých vyprávěních, pověstech a bájích ▪ PT: Multikulturní výchova – kulturní difference ▪ Počítače – CD encyklopedie

předmět: VLASTIVĚDA ročník: pátý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Místo, kde žijeme		
- ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy - ČJS-5-1-04 vyhledává regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství, kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam - ČJS-5-1-05 porovná způsoby života a přírodu v naší vlasti i jiných zemích - ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika a vysvětlivky - regiony ČR – Praha a vybrané oblasti - naš kraj – krajina, vodstvo, působení lidí na krajinu a životní prostředí, vliv krajiny na život lidí - způsob života a krajina v naší vlasti a jiných zemích - Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování - naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly	- Výtvarná výchova – kresba krajiny, výroba jednoduchých plánů - Exkurze a vycházky do okolí - Praktická přírodověda – práce s mapou a plánem - Informatika – vyhledávání na internetu - PT: Environmentální výchova, lidské aktivity a problémy životního prostředí - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané

Lidé kolem nás		
- ČJS-5-2-02 Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat - ČJS-5-2-03 Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie - právo a spravedlnost – základní lidská práva, práva dětí, práva a povinnosti žáků školy - vlastnictví– soukromé, veřejné, osobní, společenské, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní formy peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky	- PT: Multikulturní výchova – kulturní diferenciacie, princip sociálního smíru a solidarity - Výchova demokratického občana – princip demokracie, formy participace občanů v politickém životě - Environmentální výchova, vztah člověka k prostředí
Lidé a čas		
- ČJS-5-3-03 Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - ČJS-5-3-02 Využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti	- významné události našich dějin – obrazy z novějších českých dějin: Habsburkové, Komenský, vznik ČSR, 1. a 2. světová válka, roky 1968 a 1989, vznik samostatné ČR, ČR dnes - regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	- Matematika – závislosti, porovnávání, práce s daty - Český jazyk – rozezná čas v souvislých vyprávěních, pověstech a bájích - Počítače – vyhledávání informací

5.7 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět se vyučuje ve 4. a v 5. ročníku jako samostatný předmět s dvouhodinovou týdenní dotací. Žáci v něm navazují na poznatky získané v předmětu prvouka v 1. až 3. ročníku.

Předmět rozvíjí u žáků schopnost pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje v přírodě, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utvářet si tak ucelený obraz světa

Vzdělávací obsah je členěn do dvou tematických okruhů:

Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitostí živé i neživé přírody, utváření ohleduplného vztahu k přírodě a hledání možností aktivního uplatnění sebe sama při jejich ochraně.

Člověk a jeho zdraví – poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, vedení k prevenci nemocí, úrazů a používání návykových látek, účelné jednání v situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti sebe i druhých.

Předmětem prolínají průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu jsou v souladu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy. Jejich prostřednictvím jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence komunikativní, sociální, personální a občanské, kompetence k učení a řešení problémů. Jsou to:

Kompetence k učení

- Vést žáky k vyhledávání a používání informací týkajících se jednotlivých tematických okruhů z různých zdrojů (encyklopedie, internet, média, okolí).
- Vést žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí a jejich spojování do souvislostí.
- Vést žáky k používání obecně užívaných přírodovědných pojmů.
- Nabízet žákům dostatek aktivizujících činností, především pro práci dvojic či smíšených skupin, kde si mohou vyvozovat, upevňovat a procvičovat probírané učivo.

Kompetence k řešení problémů

- Podněcovat žáky k tomu, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům při poznávání přírody a lidského těla.
- Vést žáky k účelnému jednání v různých situacích ohrožujících zdraví a bezpečnost sebe sama i druhých.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k efektivní komunikaci, samostatnému vystupování a jednání.
- Vytvářet možnosti k prezentaci myšlenek, názorů a postojů jednotlivých žáků i skupin.
- Navozovat vhodné situace pro rozvíjení schopnosti argumentovat a obhájit svůj názor v otázkách ochrany zdraví.

- Nabízet žákům dostatek možností k porozumění textům a obrazovým materiálům souvisejících s tematickými okruhy předmětu přírodověda.

Kompetence sociální a personální

- Vytvářet dostatek situací, které povedou k uvědomění si odlišnosti i jedinečnosti každého rostlinného, živočišného druhu, včetně člověka a nutnosti ochrany přírody i sebe a svého zdraví.
- Podporovat žáky v upevňování pozitivního pohledu na sebe i na okolní svět.

Kompetence občanské

- Nabízet žákům dostatek příležitostí a modelových situací k pochopení práv a povinností souvisejících s ochranou zdraví člověka.
- Vést žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a požadavků na kvalitní životní prostředí v rámci výuky i školních projektů – Vítání jara, ekologický projekt, škola v přírodě.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k využívání znalostí získaných při probírání jednotlivých tematických okruhů v běžném životě – třídění odpadu, úklidu v okolí školy, první pomoc, zdravý životní styl.

Kompetence digitální

- Vést žáky k tomu, aby využívali internet jako zdroj informací a jako zdroj doplnění informací – obrázky, videa, modely.
- Vést žáky k využívání různých aplikací s edukativními hrami na daná témata (lidské tělo, ochrana přírody, děje v přírodě, vesmír, dopravní značky, navigace apod.).
- Nabízet žákům moderní technologie pro zkoumání světa kolem sebe (mikroskopy s připojením na notebook či tablet, elektronické měřiče apod.).
- Vést žáky k tomu k využívání digitální zařízení, aplikací a služeb při práci s informacemi, při jejich vyhledávání, zpracovávání nebo při tvorbě vlastních materiálů.
- Vést žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce – vyhledávání v elektronických výkladových slovnících, využívání digitálních textů či výukových aplikací

předmět: PŘÍRODOVĚDA		ročník: čtvrtý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Rozmanitost přírody		
- ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, plánuje a zdůvodňuje svůj postup řešení, vyhodnotí a vysvětlí výsledky svého pokusu	- látky a jejich vlastnosti, třídění - voda a vzduch, změny látek a skupenství a jejich vlastnosti - půda, zvětrávání - nerosty, horniny - životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi - podnebí a počasí - rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů - rovnováha v přírodě – základní společenstva ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí - jednoduchý pokus	- Praktická přírodověda – sběr přírodnin - Výtvarná výchova – kresba zvířat, rostlin - Hudební výchova – písně o zvířatech - Počítače – CD encyklopedie, encyklopedie, vyhledávání - PT: Enviromentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí - Exkurze ZOO - Matematika – měření a pokusy v různých jednotkách, převody jednotek

předmět: PŘÍRODOVĚDA ročník: pátý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Rozmanitost přírody		
- ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období - životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, podnebí a počasí - rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva - nerosty a horniny – některé hospodářsky významné horniny a nerosty - chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy - obnovitelné a neobnovitelné zdroje - jednoduchý pokus se známými látkami	- Školní výukové projekty: škola v přírodě - Počítače – CD, encyklopedie - Exkurze – planetárium - PT: Environmentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Člověk a jeho zdraví		
- ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života - ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - ČJS-5-5-03 účelně organizuje svůj čas pro učení, práci a zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranou - ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající záměry pro svoje chování jako chodec a cyklista	- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince - péče zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena - návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky),	PT: Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy, psychohygiena, morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané Multikulturní výchova – etnický původ

	šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích ▪ přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku ▪ mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	
--	---	--

5.8 Moje věda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět se vyučuje v 5. ročníku jako samostatný předmět s hodinovou týdenní dotací. Je úzce propojen s vyučovacími předměty vlastivěda, přírodověda český jazyk a informatika, spolupracuje také s výtvarnou výchovou.

V předmětu moje věda si žáci vlastní badatelskou činností prohlubují vědomosti ze vzdělávací oblasti člověk a jeho svět, a to zejména z vlastivědné a přírodovědné části, z nichž si volí téma svého bádání, jehož výsledky prezentují. Ve spolupráci s předmětem český jazyk pak žáci vyhledávají informace v tištěných i elektronických zdrojích, třídí je, formulují a v grafické podobě je ve formě plakátu, referátu apod. zpracovávají tak, aby je mohli prezentovat.

Žáci si volí vždy každé čtvrtletí téma, které je ve vzdělávací oblasti zaujalo a o kterém by se chtěli dozvědět více, a ve výuce pak vyhledávají v encyklopediích, učebnicích, časopisech, v dalších tištěných zdrojích a na internetu. Informace si vlastními slovy zaznamenávají, třídí, formulují a uspořádávají do vlastního textu, který zpracovávají také výtvarně (nejčastěji ve formě plakátu apod.). Připravují si také vlastní prezentaci pro spolužáky a rodiče.

Žáci tak rozvíjejí kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální a v případě vlastivědných témat také kompetence občanské.

Předmět rozvíjí u žáků schopnost pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje v přírodě, současnosti i historii, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utvářet si tak ucelený obraz světa. Žáci mají možnost podílet se na vzdělávacím obsahu předmětu a věnovat se tématu podle vlastního výběru. To je motivuje k dalšímu učení, k učební a badatelské aktivitě a také k tomu, aby se nebáli vystupovat před veřejností s výsledky vlastní práce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu jsou v souladu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy. Jejich prostřednictvím jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence komunikativní, sociální, personální a občanské, kompetence k učení a řešení problémů. Jsou to:

Kompetence k učení

- Vést žáky k vyhledávání a používání informací týkajících se vybraných tematických okruhů z různých zdrojů (encyklopedie, časopisy, internet, média, okolí).
- Rozvíjet u žáků schopnost číst s porozuměním, porozumět informacím a pracovat s nimi.
- Vést žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí a jejich spojování do souvislostí.
- Nabízet žákům dostatek aktivizujících činností, kde si mohou vyvozovat, upevňovat a procvičovat probírané učivo.

Kompetence k řešení problémů

- Podněcovat žáky k tomu, aby našli téma, které je zajímavé a které odpovídá vzdělávacímu obsahu oblasti a je vhodné k dalšímu zkoumání.
- Podněcovat žáky k tomu, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům při zpracovávání tématu dle vlastního výběru.
- Vést žáky k tomu, aby se nenechali odradit případným nezdarem a aby hledali konečné řešení.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k efektivní komunikaci, samostatnému vystupování a k prezentaci výsledků své práce.
- Vytvářet možnosti k prezentaci myšlenek, názorů a postojů jednotlivých žáků
- Navozovat vhodné situace pro rozvíjení schopnosti argumentovat a obhájit svůj názor a svou práci
- Nabízet žákům dostatek možností k porozumění textům a obrazovým materiálům souvisejících s tematickými okruhy předmětu.

Kompetence sociální a personální

- Podporovat žáky ke spolupráci s pedagogy při stanovení tématu a při jeho zpracování.
- Podporovat žáky v upevňování pozitivního pohledu na sebe i na okolní svět.

Kompetence občanské

- Vést žáky k aktivnímu a pozitivnímu vztahu k naší historii a jejím památkám, k přírodě a její ochraně.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k tomu, aby svoje prezentace vytvářeli i ve výtvarné podobě – plakáty, modely, sošky, instalace.
- Vést žáky k plánování svých činností, k dělení nákrese, modelů, vizualizací.
- Podněcovat žáky k pečlivé práci a k pečlivě odvedenému produktu.

Kompetence digitální

- Vést žáky k tomu, aby využívali internet jako zdroj informací a zdroj doplnění informací – obrázky, videa, modely.
- Vést žáky k využívání různých aplikací s edukativními hrami na daná témata.
- Nabízet žákům moderní technologie pro zkoumání světa kolem sebe (mikroskopy s připojením na notebook či tablet, elektronické měřiče apod.).
- Vést žáky k tomu k využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb při práci s informacemi, při jejich vyhledávání, zpracovávání nebo při tvorbě vlastních materiálů.
- Vést žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce – vyhledávání v elektronických výkladových slovnících, využívání digitálních textů či výukových aplikací.

předmět:	MOJE VĚDA	ročník: pátý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
- formuluje, co jej zajímá nebo o čem by se chtěl dozvědět více z oblasti vlastivěda či přírodověda, a to z témat, která byla probírána ve 4. ročníku nebo která jsou naplánována do 5. ročníku - zajímá se o svět kolem sebe, případně o nějakou jeho oblast - ví, co je to věda, a zná některé vědecké disciplíny, zná základní vědecké instituce a jejich důležitost - samostatně, příp. s dopomocí, si vybere téma vhodné pro další zpracovávání. Jednoduše formuluje cíl své práce - ví, z jakých zdrojů obecně získávat informace na úrovni svého věku a kde takové zdroje najít - aktivně vyhledává a svými slovy si s porozuměním vypisuje důležité informace z více různých zdrojů - třídí a uspořádává informace ve formě referátu, plakátu, videa, prezentace apod - esteticky zpracuje svůj výstup - připraví si s oporou svého výstupu ústní prezentaci své práce, předvídá otázky vztahující se k tématu a připraví si jejich odpovědi - vhodnou formou prezentuje svou práci	- věda, vědní obory, vědecké instituce - výběr tématu pro další zpracování - tištěné a elektronické zdroje, muzea, knihovny - encyklopedie, časopisy, internet - vypisování důležitých informací, jejich porozumění - tvorba referátu, plakátu, prezentace... - ústní prezentace výsledků své práce před spolužáky, rodiči	- Český jazyk: vyhledávání v encyklopediích, časopisech, knihovna jako další zdroj informací, vypisování a třídění informací, tvorba referátu - Vlastivěda, přírodověda: témata pro další bádání ze vzdělávací oblasti předmětů vlastivěda a přírodověda - Informatika: vyhledávání v elektronických informačních zdrojích na úrovni věku, možné zpracování referátu v elektronické podobě, využití internetu pro objasňování slov - Výtvarná výchova: estetické zpracování referátu – plakátu, výstavky, ... - PT: Environmentální výchova – vztah k přírodě a svému okolí, vztah ke zvířatům, rostlinám, neživé přírodě, ochrana přírodního prostředí - Mediální výchova – média jako zdroj informací - Osobnostní a sociální výchova – kreativita, schopnost dotahovat nápady do reality, komunikaci při prezentování své práce

5.9 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahem vyučovacího předmětu je rozvíjení vokálních, hudebně pohybových, instrumentálních a poslechových dovedností žáků. Postupně získávají žáci základní poznatky v oblasti hudební teorie přiměřené věku. Předmět směřuje k tomu, aby byl formován kladný postoj k hudbě jako přirozené součásti každodenního života.

Vyučovací předmět je realizován v 1. až 5. ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně. Hodiny probíhají buď samostatně v jednotlivých ročnících, nebo jsou spojovány dva ročníky dle aktuální situace a počtu žáků jednotlivých ročníků v určitém školním roce.

Výuka probíhá většinou v prostoru třídy. Získané dovednosti z hudební výchovy jsou využívány a rozvíjeny také v jiných předmětech v rámci mezipředmětových vztahů. Současně jsou nedílnou součástí většiny školních projektů.

Předmětem prolínají průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu jsou v souladu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy. Jejich prostřednictvím jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence komunikativní, sociální, personální a občanské, kompetence k učení a řešení problémů. Jsou to:

Kompetence k učení

- Nabízet žákům dostatek aktivizujících činností směřujících k vyhledávání informací vztahujících se k různým oblastem a druhům hudby a hudebním činnostem, k vyhledávání a seznamování se s vybranými hudebními skladateli.

Kompetence k řešení problémů

- Využívat školních projektů k co největší míře společného zapojení a podílení se žáků na tvorbě hudebních částí představení a projektů.

Kompetence komunikativní

- Vytvářet možnosti, kdy mají žáci dostatek příležitostí předávat získané poznatky o různých hudebních oblastech, druzích hudby či hudebních skladatelích.
- Vést žáky k vyjadřování svých pocitů a názorů na činnosti spojené s vnímáním hudby ať už poslechové či osobně produkované.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky k respektování různých názorů na jednotlivé hudební žánry, skladatele, hudební období, hudební nástroje.
- Vytvářet dostatek možností ke spolupráci žáků formou vytváření společných hudebních doprovodů skladeb, skupinových melodických, rytmických a pohybových improvizací.

Kompetence občanské

- Vést žáky k pochopení a respektování odlišných zvyklostí a tradic formou seznamování se s lidovými písněmi různých částí naší země, zapojováním se do oslavy některých lidových tradic.
- Seznamovat se s významnými hudebními skladateli naší historie i současnosti
- Nabízet možnosti návštěvy hudebních koncertů v okolí.

Kompetence pracovní

- Vést žáky ke správnému používání jednoduchých rytmických a melodických nástrojů.
- Vytvářet u žáků potřebné pracovní návyky spojené s hudebními aktivitami.

Kompetence digitální

- Vést žáky k vnímání digitálních technologií při tvorbě hudebních uměleckých děl. Mohou také využívat digitální technologie k zaznamenávání vlastní tvorby.

předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník: první období
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Vokální činnosti		
▪ Dbá na správné dýchání a držení těla ▪ Rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvný ▪ HV-3-1-01 zpívá v jednohlase ▪ HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	▪ pěvecké dovednosti – nasazení a tvorba tónu, dýchání, výslovnost, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu ▪ slovní a hudební rytmus – realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu, 4/4 taktu ▪ intonace – volné nástupy 1. a 3. stupeň, hudební hry na ozvěnu, otázka a odpověď	▪ Český jazyk – jednoduché popěvky k některým písmenům, jejich rytmizace, činnosti zaměřené na plynulé vyjadřování a čtení (dýchání, frázování) ▪ Prvouka – poslech hymny ▪ Školní výukové projekty: škola v přírodě – písně k táborovým ohňům, čas očekávání – advent, Vánoce – hudební doprovod k představení, Zahradní slavnost – hudební doprovod ▪ PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět Osobnostní a sociální výchova – Kreativita (hry na ozvěnu, otázka a odpověď)
Instrumentální činnosti		
▪ HV-3-1-03 O využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře ▪ Rozpozná a pojmenuje vybrané hudební nástroje dechové, smyčcové, žesťové a další užívané nástroje Orffova instrumentáře	▪ hra na hudební nástroje – Orffův instrumentář – nápodoba jednoduchých motivů a témat ▪ rytmizace, melodizace, hudební improvizace – hudební hry (ozvěna, otázka a odpověď) ▪ grafický záznam melodie – rytmické schéma části jednoduché skladby	▪ Pracovní činnosti – výroba svého jednoduchého rytmického hudebního nástroje ▪ Škola v přírodě – písně k táborovým ohňům ▪ PT: Osobnostní a sociální výchova – Kreativita (hry na ozvěnu pomocí rytmických nástrojů, otázka a odpověď)

Hudebně pohybové činnosti		
HV-3-1-04 pohybem reaguje na znějící hudbu, vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- pohybový doprovod znějící hudby – taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - taktování – dvoudobý a třídobý a čtyřdobý takt - pohybové vyjádření hudby – pohybové improvizace dle znějící hudby - orientace v prostoru – jednoduché krokové variace, pochod, hra na tělo, vytleskávání podle vzoru, vlastní improvizace	- Tělesná výchova – pochodové písně, polkový krok - Školní výukové projekty: čas očekávání – advent, Vánoce, Zahradní slavnost - PT: Osobnostní a sociální výchova – Kreativita (pohybové improvizace)
Poslechové činnosti		
- HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - Rozliší a pojmenuje vybrané hudební nástroje podle zvuku - HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - Pozná Českou státní hymnu, rozumí smyslu textu	- kvalita tónů – délka, síla, výška - hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná, sestupná), hravá a veselá, smutná hudba - hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka, slavnostní, zábavná - interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč)	- Prvouka – Česká státní hymna (poslech) - PT: Osobnostní a sociální výchova – psychohygiena – uvolnění, relaxace, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět (Česká státní hymna – poslech)

předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA ročník: druhé období		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Vokální činnosti		
- HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas, v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	- pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti, dynamicky odlišený zpěv, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - dvojhlas a vícehlas – nácvik prodlevy, kánonu, lidového dvojhlasu - intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (volné nástupy 8. a 5. spodního stupně), hudební hry na otázku a odpověď - záznam vokální hudby – záznam melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření, nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduchém písně, notový zápis jako opora při realizaci písně	- Český jazyk – činnosti zaměřené na plynulé vyjadřování a čtení (dýchání, frázování) - Vlastivěda – Česká státní hymna (zpěv), lidová hudba – písně (vztah lidí k okolí, životní zkušenosti, které jsou vyjádřeny prostřednictvím písně) - Tělesná výchova – pochodové písně, valčíkový krok - Školní výukové projekty: škola v přírodě – písně k táborovým ohňům, den matek – hudební doprovod k divadelnímu představení - PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět (Česká státní hymna Osobnostní a sociální výchova – Kreativita (otázka a odpověď, tvorba jednoduchého závěti)

Instrumentální činnosti		
- HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - Rozliší a pojmenuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací a bicí. Rozpozná varhanní hudbu - HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- hra na hudební nástroje – reprodukce jednoduchých skladiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů, zobcových fléten, keyboardů apod - rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba přede her, meziher a doher, hudební doprovod, hudební hry na otázku a odpověď, jednoduchá písňová forma a, b - záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů	- Pracovní činnosti – výroba svého jednoduchého rytmického hudebního nástroje - Školní výukové projekty: škola v přírodě – písně k táborovým ohňům, vánoční besídka – „Čas očekávání“ – advent, Vánoce - PT: Osobnostní a sociální výchova – Kreativita (otázka a odpověď pomocí rytmických nástrojů, jednoduché rytmické závěti)
Hudebně pohybové činnosti		
- HV-5-1-07 Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace - Rozliší rytmus valčíku a polky, umí polkové a valčíkové kroky	- pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt (jednoduché lidové tance) - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků - orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách	- Tělesná výchova – pochodové písně, polkový krok a valčíkový krok - Školní výukové projekty: čas očekávání – advent, Vánoce, Zahradní slavnost, den matek – hudebně pohybová část divadelního představení - PT: Osobnostní a sociální výchova – Kreativita (pohybové improvizace, pantomima)

Poslechové činnosti		
- HV-5-1-06 Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků - Sluchem rozpozná vybrané smyčcové a dechové nástroje - HV-5-1-04 Rozpozná hudební formu některých jednoduchých písní či skladeb	- kvalita tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny – akord, souzvuk - hudební výrazové prostředky – harmonie, barva, kontrast a gradace - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj – poslech českých i zahraničních skladeb interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč) - hudební formy – rondo, variace, malá písňová forma	- Vlastivěda – Česká státní hymna (poslech), významní skladatelé kraje - PT: Osobnostní a sociální výchova – psychohygiena – uvolnění, relaxace, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět (Česká státní hymna – poslech skladeb dalších významných evropských skladatelů - Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát)

5.10 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výtvarná výchova je realizována jako samostatný předmět, který je vyučován v prvním, druhém a třetím ročníku dvě hodiny týdně a ve čtvrtém a pátém ročníku jednu hodinu týdně. Pokud to umožňuje aktuální rozvrh, navazuje na výtvarnou výchovu předmět pracovní činnosti. Pak jsou zpravidla oba předměty vyučovány v dvouhodinových blocích a učivo je vzájemně propojeno.

Vzdělávání ve všech ročnících se zaměřuje na:

- všímání si krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznámení se se zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání a komunikace
- praktické užívání různorodých uměleckých vyjadřovacích prostředků za použití vlastního vnímání, cítění a poznávání

Výtvarná výchova je členěna do tří obsahových okruhů:

1. Rozvíjení smyslové citlivosti
2. Uplatňování subjektivity
3. Ověřování komunikačních účinků

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které v žákovi rozvíjejí schopnost smyslového vnímání reality a následné hledání vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování a používání vlastních zkušeností, vnímání a interpretace vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které žákovi umožňují vytvářet obsah vizuálně obrazných vyjádření a napomáhají mu v hledání různých možností pro uplatnění výsledků vlastní či jiné tvorby.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova prolíná ostatními vyučovacími předměty. Ve výtvarné výchově se realizují tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu jsou v souladu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy. Jejich prostřednictvím jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence komunikativní, sociální, personální a občanské, kompetence k učení a řešení problémů. Jsou to:

Kompetence k učení

- Vést žáky k subjektivnímu pozorování a vnímání reality při řešení výtvarných zadání.
- Nabízet žákům účast na výzdobě školy a umožnit tak prezentovat výsledky své práce před spolužáky, učiteli a rodiči.
- Vést žáky k propojování poznatků z VV s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Kompetence k řešení problémů

- Umožnit aktivní podílení na všech fázích řešení a zpracovávání výtvarného zadání: plánování, příprava řešení, realizace i hodnocení.
- Nabízet různé formy řešení výtvarného zadání: samostatně, ve dvojici, při skupinové práci.
- Vést žáky k tvořivému přístupu, k různorodosti interpretací a využití získaných poznatků.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k pojmenovávání, zhodnocení a ocenění vizuálně obrazných vyjádření.
- Podporovat žáky v kultivované prezentaci výtvarných prací v rámci vyučovacího předmětu i při veřejných vystoupeních.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky k respektování různorodosti ve zpracovávání vizuálně obrazných vyjádření.
- Rozvíjet schopnost zodpovědně dokončit úkol samostatně i ve skupině.
- Podporovat žáky v aktivním přístupu k výtvarným součástem školních projektů.

Kompetence občanské

- Podílet se na vizuálně obrazovém zpracování projektů zaměřených na české tradice (Jaro, Velikonoce, Vánoce).
- Vést k pochopení estetických požadavků na životní prostředí.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k šetření vodou a různými materiály pro výtvarné aktivity.
- Podporovat třídění odpadu
- Vést žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci, dbát na nošení vhodných pracovních oděvů a pomůcek.
- Vytvářet u žáků potřebné pracovní návyky spojené s výtvarnými aktivitami a následným úklidem třídy.

Kompetence digitální

- Rozvíjet u žáků vnímání digitálních technologií při tvorbě uměleckých děl či instalací.
- Vést žáky k využívání digitální technologie k zaznamenávání vlastní tvorby.

předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA		ročník: první období
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Rozvíjení smyslové citlivosti		
- VV-3-1-01 rozpozná linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ - VV-3-1-02 v projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vyjadřuje je	- prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	- Poznámka: Náročnost práce je postupně úměrně zvyšována dle věku žáků - Český jazyk – čeští ilustrátoři a malíři - Prvouka - Hudební výchova - Pracovní činnosti - Školní výukové projekty: čas očekávání – advent, Vánoce – vánoční přání, PF, Velikonoce – velikonoční dekorace, přání, výzdoba školy tvorba výzdoby na okna, dekorací a kulis, zahradní slavnost – tvorba kostýmů, dekorací výzdoba zahrady

Uplatňování subjektivity		
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuální obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla - typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání	PT: Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, kreativita Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, morální rozvoj hodnoty, postoje vlastní i cizí, respektování Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola (tvorba a výtvarné zpracování pravidel) Multikulturní výchova – Lidské vztahy Environmentální výchova – ekosystémy, vztah člověka k prostředí
Ověřování komunikačních účinků		
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)	Prezentace výtvarných prací školy v rámci školních projektů a slavností

předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA		ročník: druhé období
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Rozvíjení smyslové citlivosti		
- VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů - VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	- prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	- Poznámka: Náročnost práce je postupně úměrně zvyšována dle věku žáků - Český jazyk – čeští ilustrátoři a malíři - Vlastivěda, Přírodověda - Hudební výchova - Pracovní činnosti - Školní výukové projekty - PT: Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, kreativita Sociální rozvoj – poznávání lidí mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, morální rozvoj, hodnoty, postoje vlastní i cizí, respektování
Uplatňování subjektivity		
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy vizuálně obrazných vyjádření – sochařství, plastika, animovaný film,	PT: Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj –a sebepojetí, kreativita Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, morální rozvoj hodnoty, postoje vlastní i cizí, respektování

- VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy - VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vnímání, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola (tvorba a výtvarné zpracování pravidel) Multikulturní výchova – Lidské vztahy Environmentální výchova – ekosystémy, vztah člověka k prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět Mediální výchova – Vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti
Ověřování komunikačních účinků		
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral, či upravil.	- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	- Prezentace výtvarných prací školy v rámci školních projektů a slavností - Návštěva výstav, galerií - Školní výukové projekty: Vlastivědná exkurze

5.11 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

1. **Práce s drobným materiálem**
 - vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
 - funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
 - jednoduché pracovní postupy a organizace práce
 - lidové zvyky, tradice a řemesla
2. **Konstrukční činnosti**
 - práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční) – sestavování modelů
 - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
3. **Pěstitelské práce**
 - základní podmínky pro pěstování rostlin
 - péče o nenáročné rostliny
 - pěstování rostlin ze semen
 - pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování
4. **Příprava pokrmů**
 - pravidla správného stolování
 - příprava tabule pro jednoduché stolování
 - účast na přípravě jednoduchých pokrmů na Zahradní slavnost, Čas očekávání

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Předmětem prolínají průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu jsou v souladu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy. Jejich prostřednictvím jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence komunikativní, sociální, personální a občanské, kompetence k učení a řešení problémů. Jsou to:

Kompetence k učení

- Vést žáky k osvojování základních pracovní dovedností a návyků z různých pracovních oblastí.
- Vést k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě.
- Umožňovat žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí.
- Podporovat pokrok u všech žáků.

Kompetence k řešení problémů

- Zadávat úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.
- Vést žáky k promýšlení pracovních postupů při plnění zadaných úkolů.
- Rozvíjet u žáků tvořivost, vést je k uplatňování vlastních nápadů.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k rozvoji slovní zásoby pracovních nástrojů, náradí a pomůcek, a při popisování postupu práce.
- Vést žáky k užívání správné terminologie.

Kompetence sociální a personální

- Nabízet žákům možnosti ke spolupráci a vzájemné pomoci.
- Vést žáky k respektování nápadů druhých a společné snaze o dosažení kvalitního výsledku.

Kompetence občanské

- Podněcovat u žáků pozitivní vztah k práci a vést je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce.
- Vést žáky, aby na základě jasných kritérií dokázali hodnotit své činnosti nebo výsledky.
- Umožnit každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků.
- Vést žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů.

Kompetence digitální

- Vést žáky k vytváření digitálního obsahu, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků.
- Rozvíjet u žáků využívání digitálních technologií pro usnadnění práce, zefektivnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce.
- Vést žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních.

předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI ročník: první období		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
- ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	Práce s drobným materiálem - umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír. - umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru - umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil, naučí se zadní steh, umí přišít knoflíky. Umí slepit textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek - vlastnosti materiálů, přírodniny, modelovací hmota – lidové zvyky, tradice, řemesla	- Výtvarná výchova - Školní projekty: čas očekávání – advent, Vánoce - např. adventního věnce nebo svícnu, vánočních ozdob, škola v přírodě – stavby z přírodnin - PT: Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí Osobnostní a sociální výchova – Kooperace, komunikace
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Konstrukční činnosti - stavebnice plošné, prostorové, konstrukční - jednoduché pracovní operace a postupy	Matematika – geometrické tvary a útvary
- ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	Pěstitelské činnosti - půda a její zpracování, výživa rostlin - okrasné rostliny, pěstování pokojových rostlin	Prvouka – setí obilí (hrách, mrkev), pokusy s klíčením
- ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování - ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	Příprava pokrmů - připraví jednoduchý pokrm - úprava stolu, stolování	- Prvouka – zdravá výživa - Školní projekty: vánoční posezení, Zahradní slavnost – výroba jednoduchých pokrmů

předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI ročník: druhé období		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
- ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Práce s drobným materiálem - papír a karton. - drát, folie - modelovací hmota - organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a jejich využití - pořádek, zásady hygieny a bezpečnosti práce	- Výtvarná výchova - Školní projekty: čas očekávání – advent, Vánoce - např. adventního věnce nebo svícnu, vánočních ozdob, škola v přírodě – stavby z přírodnin - PT: Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí - Osobnostní a sociální výchova – kooperace, komunikace - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět
- ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze - ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého náčrtu	Konstrukční činnosti - práce se stavebnicí - sestavování modelů - práce s návodem - práce s předlohou a s jednoduchým náčrtem	Matematika – geometrické tvary a útvary
- ČSP-5-3-01 Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí - ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze	Pěstitelské činnosti základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti (okrasné, léčivky, koření, zelenina)	- Přírodověda věda – setí obilí (mrkve, hrachu), pokusy s klíčením - Školní projekty: škola v přírodě, Den Země

▪ ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně ▪ ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ▪ ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ▪ ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Příprava pokrmů ▪ základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování ▪ technika v kuchyni – historie a význam ▪ pořádek, čistota pracovních ploch ▪ základy hygieny a bezpečnosti práce	▪ Přírodověda – zdravá výživa ▪ Školní projekty: čas očekávání – advent, Vánoce, Zahradní slavnost – výroba jednoduchých pokrmů ▪ PT: Osobnostní a sociální výchova – kooperace, komunikace
--	--	---

5.12 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět se vyučuje ve všech ročnících jako samostatný předmět s dvouhodinovou týdenní dotací. Žáci 1. stupně se zúčastňují plaveckého výcviku.

Výuka probíhá převážně v tělocvičně v budově školy.

Vyučovací předmět vede žáka k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, a také k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žák se učí hodnotit úroveň svých dovedností, umí zařadit dovednosti pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení. Proto jsou do hodin TV zařazovány prvky zdravotní tělesné výchovy.

Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu.

Cílem je vytvořit kladný vztah ke zdravotně orientované zdatnosti a celoživotní pohybové aktivitě.

Vzdělávací obsah je členěn do tří okruhů:

Činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu.

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, základy atletiky, základy sportovních her a pobyt v přírodě, plavání.

Činnosti podporující pohybové učení – komunikace v TV, organizaci při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech.

Předmětem prolínají průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu jsou v souladu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy. Jejich prostřednictvím jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence komunikativní, sociální, personální a občanské, kompetence k učení a řešení problémů. Jsou to:

Kompetence k učení

- Vést žáky k vyhledávání a používání informací o pohybových činnostech a sportu z různých zdrojů (encyklopedie, internet, média, okolí).
- Vést žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí a jejich spojování do souvislostí.
- Vést žáky k používání obecně užívaných tělocvičných a sportovních pojmů.
- Nabízet žákům dostatek aktivizujících činností k osvojení pohybových dovedností.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k účelnému jednání v různých situacích ohrožujících zdraví a bezpečnost sebe sama i druhých (sportovní a pohybové hry).

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k efektivní komunikaci jako součást sportovních a pohybových aktivit, samostatnému vystupování a jednání.
- Navozovat vhodné situace pro rozvíjení schopnosti argumentovat a obhájit svůj názor v otázkách ochrany zdraví při sportu, hraní „fair play“.

Kompetence sociální a personální

- Vytvářet dostatek situací, které povedou k uvědomění si odlišností v pohybovém nadání člověka a nutnosti ochrany sebe a svého zdraví i zdraví ostatních.
- Podporovat žáky v upevňování pozitivního pohledu na sebe i na okolní svět v souvislosti s dosaženou úrovní sportovních a pohybových dovedností, uvědomění si významu pohybu a zdravotně zaměřených činností pro zdraví.
- Vést žáky k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty.

Kompetence občanské

- Nabízet žákům dostatek příležitostí a modelových situací k pochopení práv a povinností souvisejících s ochranou zdraví člověka, přivolání či poskytnutí první pomoci, s hraním „fair play“.
- Vést žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a požadavků na kvalitní životní prostředí a životní styl v rámci výuky i školních projektů – Den Země, škola v přírodě.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k praktickému využívání získaných znalostí a pohybových dovedností – měření výkonů, organizování her s využitím základních znalostí o pravidlech pohybových dovedností, příprava a použití sportovního náradí a náčiní, přivolání či poskytnutí první pomoci.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k využívání online prostředí či aplikací a dále k využívání chytré elektroniky pro zlepšování měření a zaznamenávání sportovních výkonů, pro podporu pohybových aktivit, plánování tréninků či pro zpětnou vazbu, analýzu zaznamenaných dat a jejich další plánování.

předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA ročník: první období		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Činnosti ovlivňující zdraví		
- TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - osvojuje si nutnost přípravy organismu před pohybovou činností a uklidnění po ukončení činnosti - zařazuje do svého pohybového režimu preventivní a korektivní pohybové činnosti - TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známém prostředí - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet - používá při TV vhodný cvičební úbor a obuv - umí oznámit úraz a přivolat pomoc	- jednoduchá cvičení průpravná, relaxační, vyrovnávací, kondiční, koordinační, tvořivá, kompenzační a jiná cvičení Pohybový režim žáků, intenzita a délka pohybu - Příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení - zásady správného držení těla při sezení, ve stoji, správné zásady při dýchání a jejich nácvik - jednoduchá cvičení k odstraňování únavy při výuce – s pomocí učitele - výběr správného cvičebního úboru a obuvi, základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu a jejich nácvik, nácvik ošetření drobného zranění a přivolání pomoci, hygiena - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek	- PT: Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování - Osobnostní rozvoj – Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
- TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - zvládá jednoduché pohybové a sportovní hry a je schopen hrát je i mimo TV - TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - zvládá základní techniku kotoulu vpřed a vzad, základy chůze po kladině s dopomocí - zvládá základy estetického pohybu, jednoduché tanečky a polkový krok, dokáže vyjádřit pohybem jednoduchou melodii, rytmus - zvládá podle svých individuálních předpokladů základy techniky rychlého a vytrvalostního běhu, skoku do dálky z krátkého rozběhu, hodu z místa a chůze - zvládá spojení startu na signál a běhu	Pohybové hry - několik základních her s různým zaměřením, nácvik využití i hraček či jiných netradičních náčiní, nácvik spojení pohybu s hudbou, rytmem, příběhem, průpravné přetahy a přetlaky - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Základy gymnastiky - nácvik zpevnění těla pro provádění gymnastických cvičení, průpravná cvičení a kotoul vpřed, vzad, základy chůze po kladině s dopomocí Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - základy estetického pohybu, vyjádření jednoduché melodie, rytmu a hlasitosti doprovodu pohybem, jednoduché tanečky založené na taneční chůzi a běhu, polkový krok Základy atletiky - průpravná cvičení a základní technika běhu a startů, běh rychlý do 60 m, v terénu do 10 minut, skok do dálky z místa a chůze, rozběhu, hod míčkem z místa a z chůze	- PT: Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – regulace vlastního jednání a prožívání, vůle, sociální rozvoj – komunikace - Prvouka: místo, kde žijeme – orientace v přírodě - Školní výukové projekty: škola v přírodě (turistika), čas očekávání – advent, Vánoce, zahradní slavnost - Výtvarná výchova – pohyb

▪ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech ve známých prostorech školy ▪ postupně zvládá základní způsoby manipulace s míčem rukou i nohou ▪ ujde v terénu vzdálenost do 5 km (i se zátěží). Orientuje se v přírodě podle přírodních úkazů, zná základy táboření	Základy sportovních her ▪ základní způsoby házení, chytání míče i jiného náčiní, odpovídající velikosti a hmotnosti, vedení míče driblingem i nohou, minifotbal se zjednodušenými pravidly Turistika a pobyt v přírodě ▪ základní technika chůze (i se zátěží), chůze v terénu do 5 km, orientaci v přírodě, základy táboření Plavání ▪ základní dovednosti, 1styl, uplavat 20–100 m, základní zásady hygieny a bezpečnosti při plavání	
Činnosti podporující pohybové učení		
▪ TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci ▪ osvojuje si a dodržuje smluvené povely, signály, znamení a gesta ▪ osvojuje si a dodržuje pravidla osvojovaných pohybových činností a zásady bezpečného pohybu a chování při sportu	▪ základní tělocvičné pojmy, spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením ▪ smluvené povely, signály, znamení a gesta ▪ pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností a zásady bezpečného pohybu a chování při sportu	▪ Český jazyk – rozvoj slovní zásoby, komunikační dovednosti, utváření pravidel, spolupráce ▪ PT: Environmentální výchova – vztah člověka a prostředí – prostředí a zdraví, životní styl

předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA ročník: druhé období		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Činnosti ovlivňující zdraví		
- TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti - snaží se o zlepšení úrovně své zdatnosti - uvědomuje si nutnost přípravy organismu před pohybovou činností a uklidnění po ukončení činnosti - TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - přiměřeně reaguje v případě úrazu cvičence, dokáže ošetřit drobná zranění a přivolat pomoc - určí vhodné a nevhodné pohybové činnosti z hlediska svého věku a fyzické zdatnosti	- jednoduchá cvičení průpravná, relaxační, vyrovnávací, kondiční, koordinační, kompenzační, tvořivá a jiná cvičení a jejich uvědomělé používání - zásady správného držení těla při sezení, ve stoji, při zvedání zátěže, správné zásady při dýchání a jejich uvědomělé používání - jednoduchá cvičení k odstraňování únavy při výuce – bez pomoci učitele - osobní hygiena při různých pohybových aktivitách, první pomoc, bezpečná příprava, úklid náčiní - význam sledování základních tělesných parametrů pro zdraví i pohybovou činnost s uvědoměním si vhodných a nevhodných pohybových činností	- PT: Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování - Osobnostní rozvoj – psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
- TV-5-1-03 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové činnosti a dovednosti, vytváří varianty osvojených her - projevuje samostatnost a aktivitu při pohybových činnostech - zvládá techniku kotoulu vpřed a vzad, chůzi po kladině bez dopomoci - zvládá základy dopomoci při gymnastickém cvičení svých spolužáků - zvládá základy estetického pohybu těla a základní taneční krok - zvládá podle svých předpokladů základní techniku rychlého i vytrvalostního běhu, skoku do dálky z rozběhu, hodů míčkem z rozběhu. Zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti a v odrazových schopnostech	Pohybové hry - varianty známých her, pohybové vyjádření předmětu, bytosti, zvířete, nálady, průpravné úpoly Základy gymnastiky - nácvik záchrany a dopomoci při gymnastickém cvičení, průpravná cvičení pro ovlivňování rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, kotoul vpřed a vzad s modifikacemi, stoj na ruce, kladina – chůze bez dopomoci - akrobacie cvičení s náčiním a nářadím odpovídajícím velikosti a hmotnosti Rytmické a kondiční cvičení - kondiční cvičení s hudbou - základy estetického pohybu těla a jeho částí, změny poloh Základy atletiky - běžecká abeceda, základy techniky běhů, skoků, hodů, startů, startovní povely, běh rychlý do 60 m, vytrvalostní do 1000 m v terénu do 15 minut, skok do dálky z individuálního rozběhu, hod míčkem z rozběhu, skok do výšky	- PT: Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – regulace vlastního jednání a prožívání, vůle, sociální rozvoj – komunikace, kompetice - Český jazyk – říkadla - Vlastivěda: místo, kde žijeme – orientace v přírodě - Školní výukové projekty: škola v přírodě (turistika), čas očekávání – advent, Vánoce, zahradní slavnost, Velikonoce, Den Země - Výtvarná výchova – pohyb

▪ zvládá základní způsoby manipulace s míčem rukou i nohou ▪ ujde v terénu vzdálenost do 5 km (i se zátěží), Zná základní pravidla a ochrany přírod ▪ TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti ▪ TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Základy sportovních her ▪ přihrávka a střelba míčem, vedení míče, základní spolupráce ve hře, průpravné sportovní hry Turistika a pobyt v přírodě ▪ chůze v terénu do 5 km, chůze a běh po vyznačené trase, orientace a ochrana přírody Plavání ▪ hygiena plavání ▪ adaptace na vodní prostředí ▪ základní plavecké dovednosti, vybraný plavecký způsob – plavecká technika ▪ prvky sebezáchrany a bezpečnosti Bruslení (podle podmínek školy) ▪ samostatné obutí, průpravná cvičení pro osvojení rovnováhy na bruslích, jízda vpřed, zastavení, bezpečnost pohybu na zamrzlých vodních přírodních plochách	
--	--	--

Činnosti podporující pohybové učení		
- TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet - TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - TV-5-1-06 jedná v duch fair play; dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je se svými předchozími výsledky - TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získává potřebné informace	- základní tělocvičné pojmy, spojené s novými pohybovými činnostmi a prostředím - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží - zásady jednání a chování – pravidla fair play, olympijské symboly a základní ideály v podmínkách školy - pravidla a měření osvojovaných dovedností a pohybových činností – měření výkonů – běh, skok, hod, dosažení osobního maxima - komunikace v TV a organizace při TV, zásady jednání a chování - měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonu, základní pohybové testy - zdroje informací o pohybových činnostech	- Český jazyk – rozvoj slovní zásoby, komunikační dovednosti, utváření pravidel, spolupráce - PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – mezinárodní setkání – OH - Matematika – měření a porovnávání výkonů - PT: Environmentální výchova – vztah člověka a prostředí, prostředí a zdraví, životní styl

6 Osnovy předmětů na 2. stupni

6.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět český jazyk a literatura má na druhém stupni týdenní časovou dotaci 5 vyučovacích hodin v 6. ročníku a 4 vyučovací hodiny v 7. až 9. ročníku.

Český jazyk a literatura obsahuje tři části:

1. Jazyková výchova
2. Komunikační a slohová výchova (KSV)
3. Literární výchova

Komunikační a slohová výchova a literární výchova jsou dotovány po jedné vyučovací hodině, jazyková výchova dvěma, resp. třemi vyučovacími hodinami. Dbáme však na to, aby komunikační a slohová výchova byla rozvíjena ve všech vyučovacích hodinách napříč předměty.

Přirozenou součástí vzdělávacího předmětu český jazyk jsou průřezová témata, která podporují osobnostní a sociální rozvoj žáka a rozvíjejí jeho verbální i neverbální komunikaci.

Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách, výjimečně i mimo školu – výstavy, divadelní či filmová představení, či venkovní prostředí při výuce slohu.

Klasická vyučovací hodina je pro předmět český jazyk a literatura základní vyučovací jednotkou, nicméně některé části učiva mohou být realizovány v rámci blokové výuky či projektové výuky.

Jedním z hlavních cílů je to, aby žáci získali pozitivní vztah k českému jazyku, kultuře vyjadřování písemné i ústní a aby si byli vědomi toho, že český jazyk je jedním z faktorů národního sebeurčení a státní suverenity.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu jsou v souladu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy. Jejich prostřednictvím jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence komunikativní, sociální a personální a občanské, kompetence k učení, digitální a k řešení problémů.

Kompetence k učení

- Nabízíme žákům dostatek aktivizujících činností, především pro práci dvojic či smíšených skupin, kde si mohou vyvozovat, upevňovat a procvičovat probírané učivo, gramatická pravidla a rozšiřovat slovní zásobu.
- Učíme žáky výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni.
- Rozvíjíme schopnost číst s porozuměním, porozumět informacím a pracovat s nimi. K informacím přistupovat kriticky, ověřovat je, případně odmítnout.
- Rozvíjíme schopnost kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu.
- Vedeme žáky k získávání poznatků a informací z různých zdrojů (krásná i naučná literatura, encyklopedie, internet, média apod.).
- Vedeme žáky k využívání výkladových (a jiných) slovníků, pravidel pravopisu a dalších příruček při vytváření vlastních textů.
- Nabízíme žákům účast a podíl na tvorbě školních výukových projektů.
- Vedeme žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí a jejich spojování do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

- Využíváme a vytváříme situace, jež budou žáky podněcovat k řešení problémových jazykových a literárních úloh.
- Podněcujeme žáky k tomu, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu, rozvíjet komunikační schopnosti a tvůrčí činnost.
- Vedeme žáky k tomu, aby při ústních projevech respektovali pravidla komunikace a využívali ve vhodné míře komunikačních prostředků (verbálních, nonverbálních, paralingválních).
- Vedeme žáky k tomu, aby se při písemných projevech drželi přiměřenosti formy i vhodných jazykových prostředků vzhledem k tématu, adresátovi i komunikačnímu záměru.
- Vytváříme možnosti k prezentaci myšlenek, názorů a postojů jednotlivých žáků i skupin.
- Navozujeme vhodné situace pro rozvíjení schopnosti argumentovat a obhájit svůj názor.
- Vedeme k respektování všech účastníků diskuze a jejich názorů, ke vzájemnému naslouchání.
- Vedeme k vytváření argumentů při obhajobě svých názorů.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k vzájemnému respektu, ke schopnosti zvládat konfliktní situace s využitím vhodných literárních děl.
- Vytváříme dostatek situací, které povedou k uvědomění si toho, jak důležité je umět se dorozumět.
- Podporujeme žáky v upevňování pozitivního pohledu na sebe i na okolní svět.
- Vedeme žáky k sebereflexi.

Kompetence občanské

- Utváříme u žáků povědomí o historickém a kulturním dědictví našeho národa.
- Motivujeme žáky k tvořivosti a k aktivnímu zapojení do života školy a společnosti.
- Nabízíme žákům (zejm. vyšších ročníků) texty či záznamy s aktuální společenskou tematikou.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k organizování a plánování učení.
- Rozvíjíme u žáků schopnost dodržovat dohodnuté postupy a termíny.
- Dbáme na písemnou úpravu žákovských prací.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k tomu k využívání digitální zařízení, aplikací a služeb při práci s informacemi, při jejich vyhledávání, zpracovávání nebo při tvorbě vlastních materiálů.
- Vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce – vyhledávání v elektronických výkladových slovnících, využívání digitálních textů či výukových aplikací.
- Vedeme žáky k etickému jednání při práci s elektronickými zdroji i při práci v digitálním prostředí.
- Vedeme žáky k uvádění využitých zdrojů, k jejich kritickému zkoumání a k ověřování dat.

Mezipředmětové vztahy

Cizí jazyky (CJ) – teoretické základy o jazyce, gramatice jazyka, znalost základních odborných termínů pojmenovávajících jazykové jednotky či jevy ve všech jazykových rovinách jsou důležité pro výuku cizích jazyků, při které se při výkladu gramatiky používají lingvistické pojmy (číslovka, osobní zájmeno, podmět, věta, rozkaz apod.), které žáci znají z výuky českého jazyka. Na pozadí výuky českého jazyka lze také ukázat společné znaky jazyků nebo jazykové odlišnosti. V neposlední řadě je čeština jazykem, do kterého mohou žáci překládat cizí texty, písničky apod.

Člověk a společnost (ČSp) – jazyk slouží k dorozumívání, díky němu se formovala lidská společnost do podoby, jakou známe dnes. Jazyk slouží nejen ke komunikaci, ale i k uměleckému vyjádření. Žáci se seznamují se vznikem řeči, písma, prvních literárních děl, uvědomují si vztah mezi úrovní jazykové kultury a civilizace. Uvědomují si vztah národního jazyka a národní identity, v současnosti i na pozadí historického vývoje (národní obrození, vznik samostatného československého státu a České republiky). Vhodné je propojení literární výchovy a ČSp – četba mýtů, legend, pověstí pro doplnění historie. S historickým vývojem jsou propojené také různé literární směry, které je třeba vykládat v souvislostech s dějinnými obdobími. V součinnosti vyučujících českého jazyka a ČSp vznikají referáty či jiné odborné výstupy, kdy v hodinách slohu žáci vyhledávají a vypisují informace, třídí je, analyzují, formují vlastní odborné texty, učí se je prezentovat, v ČSp naplňují odbornou stránku. V neposlední řadě slouží český jazyk jako prostředek pro správnou výslovnost a skloňování cizích jmen (vlastních i obecných).

Člověk a příroda (ČPř) – v rámci komunikační a slohové výuky vznikají plakáty, referáty či jiné odborné výstupy, kdy v hodinách českého jazyka žáci vyhledávají a vypisují informace, třídí je, analyzují, formují vlastní odborné texty, učí se je prezentovat, v ČPř naplňují odbornou stránku aktivity. V českém jazyce se dále učí vyslovovat a skloňovat cizí jména obecná (odborná) i vlastní, pracují s odbornými názvy, učí se vyhledávat ve výkladových i odborných slovnících.

Studijní seminář (StS) – náplní výuky je vypracovávání úkolů zadaných na začátku studijního semináře. Práci zadávají učitelé předmětů, náplň studijního semináře však mohou ovlivňovat i žáci, kteří si mohou požádat o úkoly na procvičování a drilování, o práci z předmětu, který je pro ně v nějakém období zrovna klíčový (např. český jazyk a matematika v období před přijímacími zkouškami), nebo požádat o rozšiřující materiály k učivu, které je v některém z předmětů zaujalo. U žáků 8. a 9. ročníku se očekává, že se budou dle svých aktuálních potřeb podílet na náplni výuky ve větší míře. Žáci, kteří naplňují IVP, se část studijního semináře mohou věnovat individuální práci s asistentem pedagoga či školním asistentem. Studijní seminář je také vhodný k naplňování potřeb projektové výuky, ke tvorbě referátů či ke skupinové práci.

Výtvarná výchova (Vv), člověk a umění (ČUm) – literární i slohová výchova je velmi úzce spjata s uměním, a tedy i s předměty výtvarná výchova a člověk a umění. Žáci poznávají umělecké směry a styly. V rámci výuky navštěvují různé kulturní akce, ze kterých si v literární výchově dělají zápisky do kulturního deníku. Pracují tvořivě s textem, doprovázejí jej výtvarně, tvoří komiks, v rámci slohové výchovy popisují umělecké dílo a píší subjektivně zabarvený popis (líčení).

Hudební výchova (Hv), člověk a umění (ČUm) – v literární výchově se žáci seznamují s rýmy, rytmem, intonací a vybranými žánry lidové slovesnosti či žánry lyrickými (opera, muzikál). V rámci výuky navštěvují různé kulturní akce, ze kterých si v literární výchově dělají zápisky do kulturního deníku.

Informatika (Inf) – ve slohové a komunikační výchově zejm. při zpracovávání textů v textových editorech, při tvorbě prezentací, při vyhledávání v elektronických výkladových slovnících, slovnících synonym, v pravidlech pravopisu, při využívání digitálních textů či výukových aplikací.

předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		ročník: šestý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Komunikační a slohová výchova		
- ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení - ČJL-9-2-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - přiměřeně rychle a pozorně čte, využívá orientační prvky v textu - pod vedením učitele a ve společné diskuzi vyhledává v konkrétních textech podstatné informace a odlišuje je od informací nepodstatných - při poslechu čteného textu se soustředí a díky návodným otázkám vystihne smysl textu a vybere důležité informace	Čtení a naslouchání - technika čtení - orientace v textu - interpretace a porozumění textu	
- ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně používá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Mluvený projev - zásady dorozumívání - zásady kultivovaného projevu - jednoduché mluvní cvičení	- zásady krátké mluvní cvičení v rámci českého jazyka i jiných předmětů na předem zadané téma nebo i improvizací - vhodná je forma plakátu a jeho následná prezentace
- ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Písemný projev	

▪ vytvoří osnovu textu dle hlavních myšlenek ▪ formuluje teze textu ▪ rozdělí text na tematické či kompoziční části ▪ odhadne konec příběhu či dokončí příběh ▪ pojmenuje téma textu ▪ převypráví příběh zachycený na obrázcích ▪ podle pravidel žánru a pravidel písemného projevu vytvoří na úrovni svého věku jednoduché vypravování, popis osoby či zvířete, popis pracovního postupu, soukromý dopis a pozvánku	▪ osnova textu ▪ kompozice textu ▪ téma ▪ komiks ▪ vypravování, popis osoby či zvířete, popis pracovního postupu, soukromý dopis, pozvánka	
Jazyková výchova		
▪ ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický a syntaktický ▪ aplikuje znalosti o vyjmenovaných a příbuzných slovech v písemném projevu ▪ používá pravopis předpon a některých přípon ▪ správně užije tvary ohebných slovních druhů ▪ správně užije shody přísudku s podmětem, s podmětem nevyjádřeným i s podmětem několikanásobným	Pravopis ▪ vyjmenovaná a příbuzná slova ▪ pravopis na styku předpony a přípony s kořenem slova ▪ koncovky ohebných slovních druhů ▪ shoda přísudku s podmětem	
▪ ČJL-9-2-04 správně třídí ohebné slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ▪ na základě významu správně třídí ohebné slovní druhy, rozpozná podstatné jméno, přídavné jméno, zájmeno, číslovku a sloveso ▪ určuje mluvnické kategorie u ohebných slovních druhů ▪ rozlišuje spisovnou a nespisovnou podobu ohebných slovních druhů	Tvarosloví – ohebné slovní druhy ▪ ohebné slovní druhy ▪ spisovná vs. nespisovná podoba ohebných slovních druhů	▪ vhodné nejprve probrat podrobně slovní druhy níže a až poté dělat souhrnná cvičení na slovní druhy ▪ upozornit učitel anglického jazyka, že např. druhy zájmen či číslovek, nebo počítatelná vs. nepočítatelná jména (konkrétní vs. abstraktní) žáci probírají blíže až v 6. ročníku

▪ ČJL-9-2-04 správně třídí ohebné slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ▪ ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální a morfologický ▪ určuje mluvnické kategorie podstatných jmen (pád, číslo, rod a vzor) ▪ rozlišuje spisovnou a nespisovnou podobu podstatných jmen ▪ rozliší podstatná jména konkrétní a abstraktní ▪ rozliší podstatná jména hromadná, látková a pomnožná ▪ rozliší podstatná jména obecná a vlastní ▪ správně užije tvary podstatných jmen označujících části lidského těla	Podstatná jména ▪ podstatná jména – mluvnické kategorie ▪ koncovky podstatných jmen ▪ podstatná jména konkrétní a abstraktní ▪ rozliší podstatná jména hromadná, látková, pomnožná ▪ podstatná jména obecná a vlastní ▪ části lidského těla	
▪ ČJL-9-2-04 správně třídí ohebné slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ▪ ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický a slohotvorný ▪ určuje mluvnické kategorie přídavných jmen (pád, číslo, rod, druh a vzor) ▪ rozlišuje spisovnou a nespisovnou podobu přídavných jmen ▪ rozliší přídavná jména tvrdá, měkká a přivlastňovací ▪ správně užije tvary přídavných jmen	Přídavná jména ▪ přídavná jména – mluvnické kategorie ▪ druhy přídavných jmen ▪ koncovky přídavných jmen ▪ stupňování přídavných jmen ▪ <i>n/nn</i> v přídavných jménech ▪ přídavná jména na <i>–ský/-cký</i>	
▪ ČJL-9-2-04 správně třídí ohebné slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ▪ ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální a morfologický ▪ určuje mluvnické kategorie zájmen (pád, číslo; rod) ▪ rozlišuje spisovnou a nespisovnou podobu zájmen ▪ rozliší druhy zájmen ▪ správně užije tvary zájmen	Zájmena ▪ zájmena – mluvnické kategorie ▪ druhy zájmen ▪ pravopis zájmen	

▪ ČJL-9-2-04 správně třídí ohebné slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ▪ ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální a morfologický ▪ určuje mluvnické kategorie číslovek (pád, číslo) ▪ rozlišuje spisovnou a nespisovnou podobu číslovek ▪ rozliší druhy číslovek ▪ správně užije tvary číslovek ▪ správně zapíše číslo slovy ▪ užívá tečku za číslovkami řadovými ▪ správně užije tvary číslovky <i>oba, dva</i>, a to také v 7. pádě ▪ správně užije tvary číslovky <i>tři, čtyři</i>, i to také v 7. pádě	Číslovky ▪ číslovky – mluvnické kategorie ▪ druhy číslovek ▪ pravopis číslovek ▪ číslovka <i>oba, dva</i>, 7. pád ▪ číslovka <i>tři, čtyři</i>, 7. pád	▪ tvary číslovek <i>dva, tři, čtyři</i> v 7. pádě – propojení s matematikou a správným vyjadřováním
▪ ČJL-9-2-04 správně třídí ohebné slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ▪ ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální a morfologický ▪ určuje mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, způsob, čas) ▪ rozlišuje spisovnou a nespisovnou podobu sloves ▪ správně užije podmiňovací způsob	Slovesa ▪ slovesa – mluvnické kategorie ▪ pravopis sloves ▪ podmiňovací způsob	
▪ ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě ▪ ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ▪ určí ve větě podmět vyjádřený i nevyjádřený a několikanásobný ▪ určí ve větě přísudek slovesný ▪ správně užije shody přísudku s podmětem, s podmětem nevyjádřeným i s podmětem několikanásobným	Skladba – základní větné členy ▪ podmět vyjádřený, nevyjádřený ▪ podmět několikanásobný ▪ shoda přísudku s podmětem	

Literární výchova		
- ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - orientuje se v díle - reprodukuje text a jeho význam - předvídá děj - shrnuje obsah a hlavní myšlenku - výtvarně doprovází literární texty	Tvořivé činnosti s literárním textem - čtení s porozuměním - reprodukování literárního textu - předvídání - shrnutí děje - interpretace literárního díla - výtvarný doprovod k literárním textům	
- ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - napiše do kulturního deníku sdělení o knize, filmu, divadelním představení či výstavě a doprovází je výtvarně - objasní důvody, pro které se mu/jí lit. dílo či ukázka z něj líbí, či nelíbí - myšlenky obsažené v lit. díle dokáže formulovat vlastními slovy - specifikuje své čtenářské preference a zájmy	Způsoby interpretace literárních a jiných děl - kulturní deník - vlastní četba - kulturní akce	- do kulturního deníku zaznamenávat taktéž návštěvy muzeí, divadel apod. - vhodné zavádět tzv. čtenářské dílny, využívat školní knihovnu - seznámení s Knihovnou J. Mahena
- ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - rozliší jednotlivé části textu, jejich návaznost - doplní do literárního textu slova a části vět podle smyslu - sestaví rozstříhaný text - čte a charakterizuje základní literární žánry (pohádka, bajka, báje, mýtus, dobrodružná literatura) - uvede výrazné představitele daného žánru - uvědomí si zvukovou podstatu poezie, rozpozná rým a jeho druhy - definuje základní literárněvědné pojmy (poezie, próza, drama; verš, rým, rytmus, sloka)	Základy literární teorie a historie, literární druhy a žánry - struktura literárního díla - pohádka, bajka, báje, mýtus, dobrodružná literatura - lidová slovesnost - poezie - rým, druhy rýmu - poezie, próza - verš, rým, rytmus, sloka	- učivo o bájích a mýtech propojit s učivem předmětu ČSp a starověké, řecké či římské báje číst současně s tímto učivem - lidová slovesnost – propojit s Hv

předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA ročník: sedmý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Komunikační a slohová výchova		
- ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení - ČJL-9-2-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - přiměřeně rychle a pozorně čte, využívá orientační prvky v textu - pod vedením učitele a ve společné diskuzi vyhledává v konkrétních textech podstatné informace a odlišuje je od informací nepodstatných - pod vedením učitele a ve společné diskuzi vyhledává v konkrétních textech fakta a názory	Čtení a naslouchání - technika čtení - orientace v textu - interpretace a porozumění textu - fakta vs. názory	
- ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně používá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - trénuje mluvený projev ve formě krátkých mluvních cvičení či referátů, připravených i nepřipravených - seznamuje se s kritérii hodnocení mluvených projevů a na úrovni svého věku je aplikuje při vlastním projevu, a to jak techniku projevu, tak prostředky nonverbální - na základě kritérií hodnocení mluvených projevů hodnotí mluvený projev spolužáka - snaží se diskutovat dle pravidel diskuze, respektuje ostatní účastníky	Mluvený projev - zásady dorozumívání - zásady kultivovaného projevu - technika mluveného projevu - nonverbální prostředky - jednoduché mluvní cvičení na základě připravených poznámek, i cvičení nepřipravené - diskuze	krátké mluvní cvičení v rámci českého jazyka i jiných předmětů na předem zadané téma nebo i improvizací, možno zadat i referát, avšak žáci se až v 7. ročníku učí dělat výpisky, je tedy nutné vedení učitele a propojení daného předmětu a Čj

▪ ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu ▪ ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ▪ ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ▪ vytvoří osnovu textu dle hlavních myšlenek ▪ formuluje teze textu, pojmenuje téma textu ▪ rozdělí text na tematické či kompoziční části ▪ vypíše z textu hlavní myšlenky a poznámky ▪ z odborného textu vytvoří výtah a výpisky ▪ podle pravidel žánru a pravidel písemného projevu vytvoří na úrovni svého věku příběh, popis předmětu, popis uměleckého díla, charakteristiku osoby, výpisky a výtah z odborného textu	Písemný projev ▪ osnova, rozvržení, členění textu ▪ teze, téma textu ▪ hlavní myšlenky, záměr autora ▪ výpisky, výtah ▪ příběh, popis předmětu, popis uměleckého díla, charakteristika	▪ výpisky a výtah propojit s ČSp či ČPř a pod vedením učitelů vytvořit nějaký výstup (plakát, jednoduchý referát) a prezentovat jej před třídou ▪ popis uměleckého díla – propojení s ČUm
Jazyková výchova		
▪ ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický, slovotvorný a syntaktický ▪ používá pravopis předpon a přípon ▪ správně užije shody přísudku s podmětem ▪ správně užije slovní tvary vzniklé při tvoření slov ▪ definuje základní pravidla psaní vlastních jmen a aplikuje je v písemném projevu	Pravopis ▪ předpony a přípony ▪ shoda přísudku s podmětem ▪ pravopis spojený s tvořením českých slov ▪ vlastní jména – základní pravidla (jména osob, zvířat, přivlastňovací jména, zeměpisné názvy, jména hvězdářská, názvy svátků)	

▪ ČJL-9-2-02 rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh ▪ ČJL-9-2-03 samostatně pracuje se slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky ▪ určuje u běžných slov (ohebné slovní druhy) význam věcný a mluvnický, umí použít a používá slovníky ▪ rozeznává slovo a sousloví ▪ rozlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná ▪ rozpoznává a příklady v textu dokládá přenesená pojmenování ▪ rozezná frazém/idiom ▪ užívá synonyma a antonyma běžných slov ▪ rozlišuje a správně užívá význam homonym ▪ vhodně užívá citově zabarvená slova ▪ v odborném textu vyhledá termíny	Slovo a jeho význam ▪ význam věcný a mluvnický ▪ Slovník spisovné češtiny, Slovník cizích slov ▪ slovo, sousloví ▪ slova jednoznačná, mnohoznačná ▪ přenesená pojmenování ▪ frazém/idiom ▪ homonyma, synonyma, antonyma ▪ slova citově zabarvená ▪ odborné názvy	▪ odborné názvy – propojení s učivem slohu – výpisky, výtah z odborného textu
▪ ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby	Slovní zásoba a její obohacování ▪ způsoby obohacování slovní zásoby: přejímání, přenášení významu, tvoření sousloví, tvoření nových slov	
▪ ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá zásady tvoření českých slov ▪ ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis slovotvorný	Způsoby tvoření slov ▪ stavba slova ▪ odvozování ▪ skládání ▪ zkracování ▪ pravopis spojený s tvořením českých slov	

▪ ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ▪ ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ▪ určuje mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, způsob, čas, slovesný rod) ▪ určí slovesný rod činný i trpný ▪ správně užije shody přísudku v trpném rodě s podmětem	Tvarosloví – slovesný rod ▪ slovesa – mluvnické kategorie ▪ slovesný rod činný, trpný ▪ shoda přísudku v trpném rodě s podmětem	
▪ ČJL-9-2-04 správně třídí neohebné slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví – neohebné slovní druhy ▪ neohebné slovní druhy	
▪ ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě ▪ ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ▪ určí ve větě základní větné členy ▪ rozliší přísudek slovesný a jmenný se sponou ▪ určí ve větě rozvíjející větné členy a odhadne jejich funkci ▪ užije správně interpunkci v přívlastku několikanásobném	Skladba – větné členy ▪ základní větné členy ▪ druhy přísudku ▪ předmět ▪ příslovečné určení místa, času, způsobu, míry ▪ přívlastek shodný, neshodný ▪ přívlastek postupně rozvíjející, několikanásobný	

Literární výchova		
- ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - orientuje se v díle - reprodukuje text a jeho význam - předvídá děj - shrnuje obsah a hlavní myšlenku - výtvarně doprovází literární texty - hledá a vlastními slovy popíše jazykové zvláštnosti textu	Tvořivé činnosti s literárním textem - čtení s porozuměním - reprodukování literárního textu - předvídání - shrnutí děje - interpretace literárního díla - výtvarný doprovod k literárním textům - jazykové zvláštnosti textu	
- ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - napiše do kulturního deníku sdělení o knize, filmu, divadelním představení či výstavě a doprovodí je výtvarně - objasní důvody, pro které se mu/jí literární dílo či ukázka z něj líbí, nebo nelíbí - myšlenky obsažené v literárním díle dokáže formulovat vlastními slovy - specifikuje své čtenářské preference a zájmy - kultivovaně oponuje protikladným názorům na výklad díla	Způsoby interpretace literárních a jiných děl - kulturní deník - vlastní četba - kulturní akce - hodnocení uměleckého díla	- do kulturního deníku zaznamenávat taktéž návštěvy muzeí, divadel apod. - záznam z akcí v rámci ČUm - vhodné zavádět tzv. čtenářské dílny, využívat školní knihovnu - návštěva výukového programu v knihovně

▪ ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ▪ ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ▪ rozliší jednotlivé části textu, jejich návaznost ▪ čte a charakterizuje základní literární žánry (pověst, kroniku, cestopis, fantasy, sci-fi) ▪ uvede výrazné představitele daného žánru ▪ definuje základní literárně vědné pojmy (lyrika, epika) ▪ v epickém díle rozlišuje vypravěče od postav ▪ rozlišuje vypravěče v <i>ich-formě</i> a <i>er-formě</i> ▪ charakterizuje literárního hrdinu ▪ odlišuje literaturu uměleckou a věcnou	Základy literární teorie a historie, literární druhy a žánry ▪ struktura literárního díla ▪ pověst, kronika, cestopis, fantasy, sci-fi ▪ lyrika, epika, drama ▪ vypravěč ▪ <i>ich-forma</i>, <i>er-forma</i> ▪ literární hrdina ▪ literatura umělecká vs. věcná	▪ učivo o pověsti a četbu pověstí propojit s učivem ČSp (nejstarší české dějiny) ▪ literatura umělecká vs. věcná – propojit s učivem slohu – práce s odborným textem
---	---	---

předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA ročník: osmý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Komunikační a slohová výchova		
- ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - ČJL-9-2-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - vyhledává v konkrétních textech podstatné informace a odlišuje je od informací nepodstatných - pod vedením učitele a ve společné diskuzi vyhledává v konkrétních textech fakta a názory - formuluje otázku tak, aby vedla k ověření faktu v daném textu - přistupuje kriticky k informacím, analyzuje a hodnotí daný text - ověřuje informace v dalších informačních zdrojích - snaží se být empatický/empatická	Čtení a naslouchání - studijní čtení – čtení jako zdroj informací - fakta vs. názory - ověřování informací - výchova k empatii	
- ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně používá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Mluvený projev	referát v rámci českého jazyka i jiných předmětů na předem zadané téma

▪ ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ▪ dorozumívá se kultivovaně, výstižně a používá jazykové, nonverbální i paralingvální prostředky vhodné pro danou komunikační situaci ▪ uvědomuje si a formuluje základní komunikační normy ▪ přednese referát ▪ na základě kritérií hodnocení mluvených projevů hodnotí mluvený projev spolužáka ▪ vede rozhovor na předem připravené nebo nepřípravené téma ▪ diskutuje dle pravidel diskuze, respektuje ostatní účastníky	▪ zásady kultivovaného projevu ▪ verbální, nonverbální a paralingvální prostředky ▪ referát ▪ diskuze	
▪ ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ▪ ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ▪ ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ▪ vytvoří osnovu textu, formuluje teze textu, pojmenuje téma textu, rozdělí text na tematické či kompoziční části ▪ vypíše z textu hlavní myšlenky, klíčová slova a poznámky ▪ z odborného textu vytvoří výtah a výpisky jako podklad pro referát ▪ vytvoří si písemnou oporu a výkladový text pro referát ▪ podle pravidel žánru a pravidel písemného projevu vytvoří subjektivně zabarvený popis ▪ zvolí vhodné téma k úvaze a napíše úvahu ▪ pro účely úvahy a diskuze se naučí formulovat argumenty a používat je, reagovat na protiargumenty ▪ respektuje protiargumenty, vhodně na ně reaguje ▪ uvědomí si subjektivní vs. objektivní texty	Písemný projev ▪ osnova, rozvržení, členění textu ▪ teze, téma textu ▪ klíčová slova ▪ hlavní myšlenky, záměr autora ▪ teze, výklad, referát ▪ subjektivně zabarvený popis ▪ vlastní úvaha	▪ referát propojit s jinými předměty a prezentovat jej před třídou ▪ vést žáky ke vhodné argumentaci, respektování protiargumentů ▪ vést žáky k tomu, aby „napadali“ protiargumenty, nikoliv protiřečníka

Jazyková výchova		
- ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický - správně používá interpunkci v souvětí podřadném - správně zapíše přímou řeč - definuje základní pravidla psaní vlastních jmen a aplikuje je v písemném projevu	Pravopis - interpunkce v souvětí podřadném - řeč přímá a nepřímá - vlastní jména (názvy geografických oblastí, států, obyvatel, jazyků, názvy uměleckých děl)	
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Tvarosloví – přejatá podstatná jména - skloňování obecných jmen přejatých - výslovnost běžně užívaných cizích slov	
- ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - určuje mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, způsob, čas, slovesný rod, vid) - u slovesa určí vid a převede sloveso do vidu opačného	Tvarosloví – slovesný vid - slovesa – mluvnické kategorie - slovesný vid	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě určí ve větě základní a rozvíjející větné členy a odhadne jejich funkci	Skladba – větné členy - základní větné členy - rozvíjející větné členy - přísluvečné určení příčiny, účelu, podmínky	
- ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě - rozliší větu od větného ekvivalentu - rozliší větu jednočlennou a dvojčlennou - klasifikuje věty dle postoje mluvčího a vhodně je používá v komunikaci	Skladba – věta jednoduchá - věta, větný ekvivalent - věta jednočlenná, dvojčlenná - věty dle postoje mluvčího	

▪ ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ▪ ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický v souvětí podřadném ▪ rozliší větu hlavní a vedlejší ▪ rozliší větu řídicí a závislou ▪ určí druh vedlejší věty ▪ správně používá interpunkci v souvětí podřadném	Skladba – souvětí podřadné ▪ věta hlavní a vedlejší ▪ věta řídicí a závislá ▪ druh vedlejší věty ▪ interpunkce v souvětí podřadném	
▪ Zařadí češtinu mezi slovanské jazyky a seznámí se s dalšími skupinami evropských jazyků	Obecné poučení o jazyce ▪ slovanské jazyky ▪ indoevropské jazyky	
Literární výchova		
▪ ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ▪ ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ▪ čte s porozuměním ▪ vlastními slovy interpretuje smysl díla ▪ vhodně formuluje otázky k rozboru čteného textu ▪ hledá a vlastními slovy popíše jazykové zvláštnosti textu ▪ přednese vhodně literární texty ▪ dramatizuje literární dílo nebo část díla ▪ tvoří vlastní literární text	Tvořivé činnosti s literárním textem ▪ čtení s porozuměním ▪ interpretace literárního díla ▪ přednes ▪ dramatizace ▪ vlastní literární text	

▪ ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ▪ ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ▪ napíše do kulturního deníku sdělení o knize, filmu, divadelním představení či výstavě a doprovodí je výtvarně ▪ objasní důvody, pro které se mu/jí literární dílo či ukázka z něj líbí, nebo nelíbí ▪ myšlenky obsažené v literárním díle dokáže formulovat vlastními slovy ▪ specifikuje své čtenářské preference a zájmy ▪ kultivovaně oponuje protikladným názorům na výklad díla ▪ diskutuje o kvalitách, oblíbě či přínosu jemu/jí dobře známé knihy nebo autora ▪ zhodnotí svou literární tvorbu nebo tvorbu spolužáka	Způsoby interpretace literárních a jiných děl ▪ kulturní deník ▪ vlastní četba ▪ kulturní akce ▪ hodnocení uměleckého díla ▪ hodnotná vs. konzumní literatura	▪ do kulturního deníku zaznamenávat taktéž návštěvy muzeí, divadel apod. ▪ záznam z akcí v rámci ČUm ▪ vhodné zavádět tzv. čtenářské dílny, využívat školní knihovnu ▪ návštěva výukového programu v knihovně
▪ ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ▪ ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ▪ ČJL-9-3-08 porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ▪ v díle vyhledá a interpretuje obrazná pojmenování (metafora, přirovnání, básnický přívlastek, personifikace) ▪ charakterizuje základní literární žánry (povídka, román; tragédie, komedie, činohra; opera, muzikál, balet) ▪ uvede výrazné představitele daného žánru ▪ vzájemně porovná vybrané ukázky jednotlivých žánrů	Základy literární teorie a historie, literární druhy a žánry ▪ obrazná pojmenování ▪ povídka, román ▪ tragédie, komedie, činohra ▪ opera, muzikál, balet	▪ v rámci ČUm návštěva opery, baletu, muzikálu

předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA ročník: devátý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Komunikační a slohová výchova		
- ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - ČJL-9-2-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - ČJL-9-3-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - v konkrétních textech odlišuje fakta a názory - přistupuje kriticky k informacím, analyzuje a hodnotí daný text - ověřuje informace v dalších informačních zdrojích - rozpozná a svými slovy charakterizuje komunikační záměr sdělení - zaujme kritický postoj k textu z hlediska sdělného i etického - rozpozná manipulativní komunikaci v médiích a zaujme k ní kritický postoj - rozlišuje manipulativní texty od informativních - v manipulativních textech najde jejich společné znaky	Čtení a naslouchání - studijní čtení – čtení jako zdroj informací - fakta vs. názory - ověřování informací - informační zdroje - manipulativní texty - manipulace v médiích	

▪ ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ▪ ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně používá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ▪ ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ▪ ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ▪ dorozumívá se kultivovaně, výstižně a používá jazykové, nonverbální i paralingvální prostředky vhodné pro danou komunikační situaci ▪ uvědomuje si a formuluje základní komunikační normy ▪ na základě kritérií hodnocení mluvených projevů hodnotí mluvený projev spolužáka ▪ vede rozhovor na předem připravené nebo nepřípravené téma, připraví otázky do diskuze ▪ diskutuje dle pravidel diskuze, respektuje ostatní účastníky ▪ zapojuje se aktivně do diskuze v různých rolích ▪ obhazuje vlastní názor s použitím promyšlené argumentace	Mluvený projev ▪ zásady kultivovaného projevu ▪ verbální, nonverbální a paralingvální prostředky ▪ diskuze ▪ argumentace	▪ referát v rámci českého jazyka pomocí PPP připravené ve výuce Inf
▪ ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ▪ ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ▪ ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Písemný projev	

- vytvoří osnovu textu, formuluje teze textu, pojmenuje téma textu, rozdělí text na tematické či kompoziční části - z odborného textu vytvoří výpisky jako podklad pro referát - vytvoří Powerpointovou prezentaci pro účely referátu - podle pravidel žánru a pravidel písemného projevu vytvoří subjektivně vlastní strukturovaný životopis, úřední dopis, objednávku	- teze, výklad, referát, PowerPointová prezentace - vlastní životopis - vybrané útvary administrativního stylu	referát v rámci českého jazyka pomocí PPP připravené ve výuce Inf
Jazyková výchova		
- ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický, slovtvorný a syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - správně používá interpunkci v souvětí souřadném - definuje základní pravidla psaní vlastních jmen a aplikuje je v písemném projevu	Pravopis - interpunkce v souvětí souřadném - vlastní jména (pojmenování ulic, náměstí, částí měst, organizací, institucí, dějinných období; vyjádření úcty)	
- ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - seznámí se se zásadami spisovné výslovnosti u slov českých i běžně užívaných slov cizích - odlišuje jazykové prostředky spisovné a nespisovné - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - při mluveném projevu dbá na správný přízvuk slovní i větný, soustředí se na intonaci a frázování	Kultura vyjadřování - spisovná výslovnost - spisovná a nespisovná čeština - přízvuk slovní a větný - intonace - členění souvislé řeči	aplikovat na diskuzi a přípravu ústního projevu
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Pravidla pravopisu a slovníky češtiny - Pravidla českého pravopisu - Slovník spisovné češtiny - Slovník cizích slov	pracovat také s elektronickou verzí – motivace na využívání i doma

▪ ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ▪ ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický ▪ určuje mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, způsob, čas, slovesný rod, vid, jako rozšiřující učivo slovesná třída) ▪ užívá správných tvarů podmiňovacího způsobu	Tvarosloví – slovesná třída ▪ slovesa – mluvnické kategorie ▪ rozšiřující nepovinné učivo – slovesná třída ▪ podmiňovací způsob	
▪ ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě ▪ určí ve větě základní a rozvíjející větné členy a odhadne jejich funkci	Skladba – větné členy ▪ základní větné členy ▪ rozvíjející větné členy ▪ přívlástek volný a těsný, přístavek	
▪ ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ▪ ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický v souvětí ▪ rozliší větu hlavní a vedlejší ▪ určí druh vedlejší věty ▪ určí významový poměr mezi větami ▪ správně používá interpunkci v souvětí ▪ sestaví smysluplnou gramaticky správnou větu a souvětí	Skladba – souvětí souřadné i podřadné ▪ věta hlavní a vedlejší ▪ druh vedlejší věty ▪ významový poměr mezi větami ▪ interpunkce v souvětí ▪ pořádek slov ve větě	
▪ ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Skladba – stavba textu ▪ výstavba textu ▪ pořádek slov ve větě ▪ kultura jazyka a řeči	
▪ ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Obecné poučení o jazyce ▪ čeština – jazyk národní, mateřský ▪ rozvrstvení národního jazyka ▪ spisovné a nespisovné útvary	

Literární výchova		
- ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu, námět, téma a jazyk literárního díla - vlastními slovy interpretuje smysl literárního díla - přednese vhodné literární texty - dramatizuje literární dílo nebo část díla - tvoří vlastní literární text	Tvořivé činnosti s literárním textem - struktura, námět, téma a jazyk literárního díla - přednes - dramatizace - vlastní literární text	
- ČJL-9-3-02 rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora - ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - napiše do kulturního deníku sdělení o knize, filmu, divadelním představení či výstavě a doprovodí je výtvarně - objasní důvody, pro které se mu/jí literární dílo či ukázka z něj líbí, nebo nelíbí - myšlenky obsažené v literárním díle dokáže formulovat vlastními slovy - specifikuje své čtenářské preference a zájmy - kultivovaně oponuje protikladným názorům na výklad díla - diskutuje o kvalitách, oblíbě či přínosu jemu/jí dobře známé knihy nebo autora - zhodnotí svou literární tvorbu nebo tvorbu spolužáka	Způsoby interpretace literárních a jiných děl - kulturní deník - vlastní četba - kulturní akce - hodnocení uměleckého díla - hodnotná vs. konzumní literatura	- do kulturního deníku zaznamenávat taktéž návštěvy muzeí, divadel apod. - záznam z akcí v rámci ČUm - vhodné tzv. čtenářské dílny, využívat školní knihovnu - návštěva výukového programu v knihovně

▪ ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ▪ ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ▪ ČJL-9-3-08 porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ▪ ČJL-9-3-09 vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích ▪ čte a charakterizuje deník ▪ charakterizuje a rozpozná publicistický styl a základní publicistické žánry ▪ charakterizuje základní literární žánry ▪ uvede výrazné představitele daného žánru ▪ vzájemně porovná vybrané ukázky jednotlivých žánrů ▪ pozná volný verš ▪ po přečtení ukázky popíše autorův styl jednoduchou literárněvědnou teorií ▪ uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české i světové literatuře ▪ vysvětlí souvislost rysů uměleckého směru s kulturně historickým pozadím domy ▪ na základě zadaného tématu, literárního stylu či autora vyhledá požadované informace v jednotlivých druzích informačních zdrojů	Základy literární teorie a historie, literární druhy a žánry ▪ deník ▪ publicistika ▪ literární žánry ▪ volný verš ▪ autorský styl ▪ základní literární směry ▪ informační zdroje	
--	---	--

6.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět anglický jazyk spadá společně s předmětem český jazyk a literatura a s dalším cizím jazykem do oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se ve všech ročnících a na druhém stupni má v každém z ročníků týdenní časovou dotaci tři vyučovací hodiny. Výuku anglického jazyka rozšiřujeme pro vybrané žáky 7.–9. ročníku, případně pro jazykově velmi nadané žáky 6. ročníku, jazykovými výukovými pobyty na naší partnerské škole Greenfields v Anglii, příp. volitelným předmětem zájmová angličtina, ve kterém si žáci zdokonalují svoje konverzační dovednosti a slovní zásobu. Ve výuce pravidelně využíváme také zahraniční mluvčí, obvykle v jedné hodině týdně.

Zahrnuje čtyři jazykové oblasti:

1. Poslech s porozuměním
2. Mluvení
3. Čtení s porozuměním
4. Psaní

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu jsou v souladu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy. Jejich prostřednictvím jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence komunikativní, sociální, personální a občanské, kompetence k učení a řešení problémů.

Kompetence k učení

- Nabízíme žákům dostatek aktivizujících činností, především pro práci dvojic či smíšených skupin, kde si mohou vyvozovat, upevňovat a procvičovat probírané učivo, gramatická pravidla a rozšiřovat slovní zásobu.
- Učíme žáky formulovat a sdělovat myšlenky, jež se vztahují k situacím v běžném životě.
- Rozvíjet schopnost číst, psát a mluvit v cizím jazyce.
- Vedeme žáky k využívání překladových slovníků.

Kompetence k řešení problémů

- Vytváříme situace, jež budou žáky podněcovat k řešení jazykových úloh.
- Vedeme žáky k tomu, aby si v cizím jazykovém prostředí poradili se svou jazykovou výbavou.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k tomu, aby se v cizím jazykovém prostředí nebáli komunikovat.
- Vedeme žáky k tomu, aby při ústních projevech respektovali pravidla komunikace a využívali ve vhodné míře všech komunikačních prostředků (verbálních, nonverbálních, paralingválních).
- Vedeme žáky k tomu, aby se při písemných projevech drželi přiměřenosti formy i vhodných jazykových prostředků vzhledem k tématu, adresátovi i komunikačnímu záměru.
- Trénujeme, jak komunikovat v běžných životních situacích.

Kompetence občanské

- Motivujeme žáky k tvořivosti a k aktivnímu zapojení do života školy a společnosti.
- Rozvíjíme u žáků pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme dostatek situací, které povedou k uvědomění si toho, jak důležité je umět se dorozumět.
- Podporujeme žáky v získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti v cizím jazyce.
- Podporujeme žáky v upevňování pozitivního pohledu na sebe i na okolní svět, zvláště s ohledem na odlišné kulturní prostředí.

Kompetence pracovní

- Zdůrazňujeme nutnost zvládnutí anglického jazyka vzhledem k dalšímu studiu a profesnímu zařazení v budoucnosti.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k tomu k využívání digitální zařízení, aplikací a služeb při práci s informacemi, při jejich vyhledávání, zpracovávání nebo při tvorbě vlastních materiálů.
- Vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce – vyhledávání v elektronických výkladových slovnících, využívání digitálních textů či výukových aplikací.
- Vedeme žáky k etickému jednání při práci s elektronickými zdroji i při práci v digitálním prostředí.
- Vedeme žáky k uvádění využitých zdrojů, k jejich kritickému zkoumání a k ověřování dat.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk (Čj) – teoretické základy o jazyce, gramatice jazyka, znalost základních odborných termínů pojmenovávajících jazykové jednotky či jevy ve všech jazykových rovinách jsou důležité pro výuku cizích jazyků, při které se při výkladu gramatiky používají lingvistické pojmy (číslovka, osobní zájmeno, podmět, věta, rozkaz apod.), které žáci znají z výuky českého jazyka. Na pozadí výuky českého jazyka lze také ukázat společné znaky jazyků nebo jazykové odlišnosti. V neposlední řadě je čeština jazykem, do kterého mohou žáci překládat cizí texty, písničky apod.

Člověk a společnost (ČSp) – jazyk slouží k dorozumívání, díky němu se formovala lidská společnost do podoby, jakou známe dnes. Jazyk slouží nejen ke komunikaci, ale i k uměleckému vyjádření. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali, že národní jazyky jsou součástí dané kultury i národní identity, seznamují se dějinami zemí, jejichž jazyk se učí a získávají tak povědomí o národní identitě obyvatel daných zemí. Současně jsou seznamováni s multikulturalismem, zejm. v rámci Velké Británie, jeho historií a dopadem na společnost. Žáci jsou tak vedeni k toleranci jiných národů či etnik.

Studijní seminář (StS) – náplní výuky je vypracovávání úkolů zadaných na začátku studijního semináře. Práci zadávají učitelé předmětů, náplň studijního semináře však mohou ovlivňovat i žáci, kteří si mohou požádat o úkoly na procvičování a drilování, nebo požádat o rozšiřující materiály k učivu, které je v některém z předmětů zaujalo. Žáci, kteří naplňují IVP, se část studijního semináře mohou věnovat individuální práci s asistentem pedagoga či školním asistentem. Studijní seminář je také vhodný k naplňování potřeb projektové výuky, ke tvorbě referátů či ke skupinové práci.

Informatika (Inf) – vyhledávání v elektronických slovnících, při využívání digitálních výukových aplikací pro výuku cizího jazyka nebo rozšiřování slovní zásoby, při zpracovávání textů (referátů) v textových editorech, při tvorbě prezentací.

předmět: ANGLICKÝ JAZYK ročník: šestý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Poslech s porozuměním		
- CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - s dopomocí si odvodí smysl poslechu - rozumí slovní zásobě daných tematických okruhů - na úrovni věku a dle svých dispozic rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka - CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - porozumí jednoduché konverzaci týkající se probíraných témat - porozumí instrukcím - rozumí slovní zásobě daných tematických okruhů	Běžná jednoduchá konverzace - instrukce učitele týkající se výuky - otázky učitele k běžným situacím a k probíraným tématům - představení se, pozdravy Tematické okruhy - škola - členové rodiny - můj domov - moje město, obchody - v kuchyni, jídla	
Mluvení		
- CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - zapojí se do jednoduchého rozhovoru - vhodným způsobem vyžádá informaci - vyslovuje správně známá slova	Výslovnost a hláskování - pravidla výslovnosti, zvuková a grafická podoba slov - hláskování - přízvuk slovní, větný	

▪ CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech ▪ zopakuje po učiteli novou slovní zásobu ▪ ovládá výslovnost známé slovní zásoby ▪ tvoří jednoduchá ústní sdělení na daná témata ▪ užívá dané gramatické struktury ▪ do svých promluv zařazuje právě osvojované gramatické jevy ▪ CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ▪ hovoří o obsahu textu ▪ tvoří jednoduchá ústní sdělení na daná témata ▪ popisuje osoby, místa a věci ▪ užívá dané gramatické struktury k realizaci komunikačního záměru – jsou tolerovány chyby, které nenaruší smysl sdělení	Gramatické struktury v konverzačních situacích ▪ pozdrav, přivítání, rozloučení, představování se ▪ příslovce času a trvání <i>always, usually, sometimes, often, never</i> ▪ ukazovací zájmena <i>this, that, these, those</i> ▪ struktury se slovesy <i>love, like, don't like, hate, can't stand</i> ▪ struktury <i>s there is, there are</i> ▪ struktury <i>s want, want to</i> ▪ tvoření otázek – <i>Wh slova</i> ▪ věty se slovesy v přítomném čase prostém (v rámci osvojované sl. zásoby) ▪ věty se slovesy v přít. čase průběhovém (v rámci osvojované sl. zásoby) ▪ věty oznamovací a otázky v minulém čase prostém (v rámci osvojované slovní zásoby sloves) ▪ přivlastňování ▪ předložky místa Tematické okruhy ▪ škola ▪ členové rodiny ▪ přátelé ▪ můj domov ▪ moje město, obchody ▪ aktivní život – sporty ▪ části těla, zdravotní problémy ▪ cestování, prázdniny ▪ v kuchyni, jídla	▪ Je třeba při používání názvosloví gramatiky myslet na to, zda žáci již dané názvosloví znají – spolupracovat s vyučujícími českého jazyka. ▪ Myslet také na to, že některé názvosloví či gramatické jevy čeština neužívá a žáci je neznají (např. předmětná zájmena). ▪ Je vhodné, aby si žáci některá z témat připravili ve formě mluvního cvičení – s oporou vlastního plakátu, prezentace... ▪ Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.
---	---	--

Čtení s porozuměním		
- CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí pokynům v učebnici a pracovním sešitě - vyhledá si s dopomocí učitele neznámé slovo ve slovníku - CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - rozumí slovní zásobě vztahující se k probíraným tématům - odvodí si smysl textu přiměřené úrovně	Čtení s porozuměním - abeceda - dvojazyčné slovníky - slovníky na internetu, v aplikacích - vyhledávání neznámých slov ve slovníku - vyhledávání informací v textu - četba krátkých a jednoduchých anglických textů - texty k osvojované slovní zásobě	- Může pracovat s anglickými časopisy (Jump) nebo s elektronickými zdroji. - Učitel musí ověřit, zda žák ovládá abecedu a podle abecedy umí sám vyhledávat ve slovníku. Je vhodné práci se slovníkem trénovat.
Psaní		
- CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - ovládá písemnou podobu slovní zásoby - napíše krátký souvislý text - používá a rozvíjí potřebnou slovní zásobu - užívá v písemných sděleních osvojované gramatické jevy - uplatňuje pravidla anglické skladby - obměňuje text dle zadání a potřeby - tvoří oznamovací větu, zápor, otázku - CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení - reaguje adekvátní formou i způsobem	Styly textu - představení sebe sama - popis osoby, mí kamarádi - můj domov - můj domácí mazlíček - recept Gramatické jevy v písemných sděleních - příslovce času a trvání <i>always, usually, sometimes, often, never</i> - struktury se slovesy <i>love, like, don't like</i> - struktury <i>s there is, there are</i> - struktury <i>s want, want to</i> - tvoření otázek – <i>Wh slova</i> - věty se slovesy v přítomném čase prostém a průběhovém - věty oznamovací a otázky v minulém čase prostém - stupňování přídavných jmen	- Je třeba při používání názvosloví gramatiky myslet na to, zda žáci již dané názvosloví znají – spolupracovat s vyučujícími českého jazyka. - Myslet také na to, že některé názvosloví či gramatické jevy čeština neužívá a žáci je neznají. - Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.

předmět: ANGLICKÝ JAZYK ročník: sedmý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Poslech s porozuměním		
- CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - s dopomocí si odvodí smysl poslechu - rozumí slovní zásobě daných tematických okruhů - na úrovni věku a dle svých dispozic rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka - na úrovni věku a dle svých dispozic rozlišuje slovní a větný přízvuk - CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - porozumí jednoduché konverzaci týkající se probíraných témat - porozumí instrukcím - rozumí slovní zásobě daných tematických okruhů	Běžná jednoduchá konverzace - instrukce učitele týkající se výuky - otázky učitele k běžným situacím a k probíraným tématům - slovní a větný přízvuk Tematické okruhy - popis lidí - aktivity - jídlo a pití - budoucnost a moderní technologie - cestování, nejlepší místa na světě	
Mluvení		
- CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - zapojí se do jednoduchého rozhovoru - vhodným způsobem vyžádá informaci - reaguje na komunikaci komunikačního partnera - vyslovuje správně známá slova - na úrovni věku a dle svých dispozic užívá slovní a větný přízvuk	Výslovnost a hláskování - pravidla výslovnosti - zvuková a grafická podoba slov - hláskování - přízvuk slovní, větný - intonace - fonetická transkripce – s dopomocí	

▪ CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech ▪ zopakuje po učiteli novou slovní zásobu ▪ ovládá hláskování a výslovnost známé slovní zásoby ▪ čte texty se správnou výslovností ▪ CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ▪ pohovoří o obsahu textu ▪ tvoří sdělení dle gramatických pravidel ▪ naučí se z paměti aplikovat probraná gramatická pravidla	Gramatické struktury v konverzačních situacích ▪ pozdrav, přivítání, rozloučení, představování se ▪ struktury <i>s like, don't like, hate + ing</i> ▪ struktury se zájmeny osobními, předmětnými a přivlastňovacími ▪ věty v přítomném čase prostém + <i>usually, often, sometimes, never</i> ▪ věty se slovy <i>have got, know, like, love, need, think, want</i> ▪ věty v přítomném čase průběhovém ▪ věty záporné a otázky v minulém čase ▪ minulý čas v rámci osvojované slovní zásoby nepravidelných sloves ▪ struktury <i>There was / There were</i> ▪ používání slov <i>some / any</i> ▪ otázky <i>How much? How many?</i> A reakce na ně: <i>a lot of / not much / not many</i> ▪ budoucí čas pomocí <i>will</i> ▪ struktury <i>s be going to...</i> ▪ používání určitého a neurčitého členu ▪ struktury <i>s should / shouldn't</i> ▪ struktury <i>s must / mustn't, have to / don't have to</i> Tematické okruhy ▪ popis lidí ▪ aktivity ▪ nakupování, jídlo ▪ budoucnost a moderní technologie ▪ cestování, nejlepší místo na světě	▪ Je třeba při používání názvosloví gramatiky myslet na to, zda žáci již dané názvosloví znají – spolupracovat s vyučujícími českého jazyka. ▪ Myslet také na to, že některé názvosloví či gramatické jevy čeština neužívá a žáci je neznají (např. předmětná zájmena). ▪ Je vhodné, aby si žáci některá z témat připravili ve formě mluvního cvičení – s oporou vlastního plakátu, prezentace... ▪ Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění
---	---	---

Čtení s porozuměním		
- CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí pokynům v učebnici a pracovním sešitě - vyhledá si neznámé slovo ve slovníku - CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - rozumí slovní zásobě vztahující se k probíraným tématům - odvodí si smysl textu přiměřené úrovně	Čtení s porozuměním - dvojjazyčné slovníky, slovníky na internetu, v aplikacích - vyhledávání neznámých slov ve slovníku - vyhledávání informací v textu - četba krátkých a jednoduchých anglických textů - texty k osvojované slovní zásobě - dialogy	- Může pracovat s anglickými časopisy (Jump) nebo s elektronickými zdroji. - Učitel musí ověřit, zda žák ovládá samostatné vyhledávání ve slovníku. - Je vhodné práci se slovníkem trénovat.
Psaní		
- CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - ovládá písemnou podobu slovní zásoby - napíše krátký souvislý text - používá a rozvíjí potřebnou slovní zásobu - užívá v písemných sděleních osvojované gramatické jevy - uplatňuje pravidla anglické skladby - obměňuje text dle zadání a potřeby - tvoří oznamovací větu, zápor, otázku	Styly textu - popis - krátká zpráva - jídelníček - moje oblíbené místo Gramatické jevy v písemných sděleních - struktury <i>s like, don't like, hate + ing</i> - struktury se zájmeny osobními, předmětnými a přivlastňovacími - věty v přítomném čase průběhovém - věty v minulém čase v rámci osvojované slovní zásoby - struktury <i>There was / There were</i>	- Je třeba při používání názvosloví gramatiky myslet na to, zda žáci již dané názvosloví znají – spolupracovat s vyučujícími českého jazyka. - Myslet také na to, že některé názvosloví či gramatické jevy čeština neužívá a žáci je neznají. - Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.

▪ CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení reaguje adekvátní formou i způsobem	▪ používání slov <i>some / any</i> ▪ otázky <i>How much? How many?</i> A reakce na ně: <i>a lot of / not much / not many</i> ▪ budoucí čas ▪ struktury s <i>should / shouldn't</i> ▪ struktury s <i>must / mustn't, have to / don't have to</i>	
---	---	--

předmět: ANGLICKÝ JAZYK ročník: osmý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Poslech s porozuměním		
- CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - odvodí smysl poslechu - rozumí slovní zásobě daných tematických okruhů - rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka - dle svých dispozic rozlišuje slovní a větný přízvuk, intonaci - CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - porozumí jednoduché konverzaci týkající se probíraných témat - rozumí slovní zásobě v promluvě k daným tematickým okruhům	Běžná jednoduchá konverzace - instrukce učitele týkající se výuky - otázky k běžným situacím a k probíraným tématům - slovní a větný přízvuk - intonace - telefonní rozhovor Tematické okruhy - koníčky - lidské tělo, lékařská pomoc, ošetření - záhady - oblíbený film, kniha	
Mluvení		
- CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - zapojí se do jednoduchého rozhovoru - vhodným způsobem vyžádá informaci - reaguje na komunikaci komunikačního partnera - vyslovuje správně známá slova	Výslovnost a hláskování - pravidla výslovnosti - zvuková a grafická podoba slov - hláskování - přízvuk slovní, větný - intonace - fonetická transkripce	

▪ na úrovni věku a dle svých dispozic užívá slovní a větný přízvuk, intonaci ▪ CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech ▪ zopakuje novou slovní zásobu ▪ ovládá hláskování a výslovnost známé slovní zásoby ▪ čte texty se správnou výslovností ▪ odpovídá na otázky k poslechovým ukázkám a textům ▪ zapojí se do jednoduchého rozhovoru ▪ hraje telefonní hovor ▪ CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ▪ pohovoří o obsahu textu ▪ tvoří sdělení dle gramatických pravidel ▪ naučí se aplikovat probraná gramatická pravidla	Gramatické struktury v konverzačních situacích ▪ struktury <i>s used to...</i> ▪ minulý čas v rámci osvojované zásoby pravidelných i nepravidelných sloves ▪ minulý čas průběhový ▪ předpřítomný čas <i>s already a yet</i> ▪ předpřítomný čas <i>s for a since</i> ▪ přídavná jména popisující pocity ▪ věty <i>s can / could / will be able to...</i> ▪ věty <i>s have to / had to; might</i> ▪ struktury <i>s myself, yourself...themselves</i> ▪ vztažná zájmena ▪ neurčitá zájmena ▪ počitatelná a nepočitatelná slova <i>a few / a little</i> ▪ stupňování přídavných jmen a příslovčí ▪ struktury <i>s both / either / neither / all / none</i> ▪ věty v nultém kondicionálu ▪ věty v prvním kondicionálu Tematické okruhy ▪ telefonní hovor ▪ činnosti v průběhu týdne ▪ životní etapy, části života ▪ lidské tělo, ošetření, lékařská péče ▪ tajemství a záhady ▪ vesmír ▪ oblíbený film a kniha	▪ Je třeba při používání názvosloví gramatiky myslet na to, zda žáci již dané názvosloví znají – spolupracovat s vyučujícími českého jazyka. ▪ Myslet také na to, že některé názvosloví či gramatické jevy čeština neužívá a žáci je neznají (např. vztažné věty, kondicionál). ▪ Je vhodné, aby si žáci některá z témat připravili ve formě mluvního cvičení – s oporou vlastního plakátku, prezentace... ▪ Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění
--	--	--

Čtení s porozuměním		
- CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí pokynům v učebnici, v pracovním sešitě a v dalších materiálech - vyhledá si neznámé slovo ve slovníku - aktivně si rozšiřuje slovní zásobu - CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - rozumí slovní zásobě vztahující se k probíraným tématům - odvodí si smysl textu přiměřené úrovně - doplňuje do textu slova podle kontextu, nahrazuje slova apod. - obměňuje text dle zadání a potřeby	Čtení s porozuměním - dvojjazyčné slovníky, slovníky na internetu, v aplikacích - vyhledávání neznámých slov ve slovníku - vyhledávání informací v textu - četba jednoduchých anglických textů - texty k osvojované slovní zásobě - dialogy - doplňování slov do textu - sestavení textu z jeho částí	- Je vhodné pracovat s anglickými časopisy (Jump) nebo s elektronickými zdroji. - Učitel musí ověřit, zda žák ovládá samostatné vyhledávání ve slovníku. - Je vhodné zařadit do výuky slovní zásoby různé aplikace (např. Duolingo).
Psaní		
- CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - ovládá písemnou podobu slovní zásoby - napíše krátký souvislý text	Styly textu - popis - krátký příběh - zájmy - novinová zpráva, zpráva na webu - dotazník	- Je třeba při používání názvosloví gramatiky myslet na to, zda žáci již dané názvosloví znají – spolupracovat s vyučujícími českého jazyka. - Myslet také na to, že některé názvosloví či gramatické jevy čeština neužívá a žáci je neznají.

- používá a rozvíjí potřebnou slovní zásobu - užívá v písemných sděleních osvojované gramatické jevy - uplatňuje pravidla anglické skladby - tvoří oznamovací větu, zápor, otázku - CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení reaguje adekvátní formou i způsobem	Gramatické jevy v písemných sděleních - struktury <i>s used to...</i> - minulý čas v rámci osvojované zásoby pravidelných i nepravidelných sloves - minulý čas průběhový - předpřítomný čas <i>s already a yet</i> - předpřítomný čas <i>s for a since</i> - přídavná jména popisující pocity - věty <i>s can / could / will be able to...</i> - struktury <i>s myself, yourself...themselves</i> - vztažné věty, vztažná zájmena - neurčitá zájmena - počitatelná a nepočitatelná slova <i>a few / a little</i> - stupňování přídavných jmen a příslovčí - struktury <i>s both / either / neither / all / none</i> - věty v nultém kondicionálu - věty v prvním kondicionálu	Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.
---	---	---

předmět: ANGLICKÝ JAZYK ročník: devátý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Poslech s porozuměním		
- CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - odvodí smysl poslechu - rozumí slovní zásobě daných tematických okruhů - rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka - dle svých dispozic rozlišuje slovní a větný přízvuk, intonaci - CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - porozumí jednoduché konverzaci týkající se probíraných témat - rozumí slovní zásobě v promluvě k daným tematickým okruhům	Běžná jednoduchá konverzace - instrukce učitele týkající se výuky - otázky k běžným situacím a k probíraným tématům - slovní a větný přízvuk - intonace Tematické okruhy - sociální vrstvy - dobrovolnický projekt - věda a problémy vědy - cestování - moderní život	
Mluvení		
- CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - zapojí se do rozhovoru - vhodným způsobem vyžádá informaci - reaguje na komunikaci komunikačního partnera - vyslovuje správně známá slova - dle svých dispozic užívá slovní a větný přízvuk, intonaci - na úrovni věku a dle svých dispozic váže slova (linking)	Výslovnost a hláskování - pravidla výslovnosti - zvuková a grafická podoba slov - hláskování - přízvuk slovní, větný, intonace - fonetická transkripce - vázání slov – linking	

▪ CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech ▪ zopakuje novou slovní zásobu ▪ ovládá hláskování a výslovnost známé slovní zásoby ▪ čte texty se správnou výslovností ▪ odpovídá na otázky k poslechovým ukázkám a textům ▪ zapojí se do jednoduchého rozhovoru ▪ formuluje požadavky a přání ▪ CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ▪ pohovoří o obsahu textu ▪ tvoří sdělení dle gramatických pravidel ▪ naučí se aplikovat probraná gramatická pravidla ▪ popisuje osobu, místo, oblečení, obrázek	Gramatické struktury v konverzačních situacích ▪ předpřítomný čas, minulý čas prostý a minulý čas průběhový ▪ <i>will a going to...</i> ▪ základní spojky ▪ podmiňovací způsob ▪ vyjádření povolení: <i>can, could, be allowed to...</i> ▪ vyjádření možnosti: <i>can, could, may, might</i> ▪ srovnávání, stupňování (<i>too, enough</i>) ▪ příslovce – četnost, způsob, místo, čas ▪ trpný rod ▪ počítatelná a nepočítatelná jména Tematické okruhy ▪ přivítání ▪ požadavky a příkazy ▪ přímá řeč ▪ věda a problémy vědy ▪ cestování ▪ globalismus ▪ stereotypy ▪ digitální média ▪ oblečení ▪ nakupování	▪ Je třeba při používání názvosloví gramatiky myslet na to, zda žáci již dané názvosloví znají – spolupracovat s vyučujícími českého jazyka. ▪ Myslet také na to, že některé názvosloví či gramatické jevy čeština neuvádí a žáci je neznají. ▪ Je vhodné, aby si žáci některá z témat připravili ve formě mluvního cvičení – s oporou vlastního plakátu, prezentace... Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění
--	---	---

Čtení s porozuměním		
- CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí pokynům v učebnici, v pracovním sešitě a v dalších materiálech - vyhledá si neznámé slovo ve slovníku - aktivně si rozšiřuje slovní zásobu - CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - rozumí slovní zásobě vztahující se k probíraným tématům - odvodí si smysl textu přiměřené úrovně - doplňuje do textu slova podle kontextu, nahrazuje slova apod. - obměňuje text dle zadání a potřeby	Čtení s porozuměním - dvojazyčné slovníky, slovníky na internetu, v aplikacích - vyhledávání neznámých slov ve slovníku - vyhledávání informací v textu - četba jednoduchých anglických textů - texty k osvojované slovní zásobě - dialogy - doplňování slov do textu - sestavení textu z jeho částí	- Je vhodné pracovat s anglickými časopisy (Jump) nebo s elektronickými zdroji. - Učitel musí ověřit, zda žák ovládá samostatné vyhledávání ve slovníku. - Je vhodné zařadit do výuky slovní zásoby různé aplikace (např. Duolingo).
Psaní		
- CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - ovládá písemnou podobu slovní zásoby - napíše krátký souvislý text - používá a rozvíjí potřebnou slovní zásobu - užívá v písemných sděleních osvojované gramatické jevy - uplatňuje pravidla anglické skladby - tvoří oznamovací větu, zápor, otázku - popisuje osobu, místo, oblečení, obrázek - CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení reaguje adekvátní formou i způsobem	Styly textu - popis - krátký příběh, zpráva - dotazník - leták Gramatické jevy v písemných sděleních - předpřítomný, minulý čas prostý a průběhový <i>will a going to...</i> - podmiňovací způsob - vyjádření povolení: <i>can, could, be allowed to...</i>; vyjádření možnosti: <i>can, could, may, might</i> - srovnávání, stupňování (<i>too, enough</i>) - příslovce – četnost, způsob, místo, čas - trpný rod	- Je třeba při používání názvosloví gramatiky myslet na to, zda žáci již dané názvosloví znají – spolupracovat s vyučujícími českého jazyka. - Myslet také na to, že některé názvosloví či gramatické jevy čeština neužívá a žáci je neznají. - Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.

6.3 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět německý jazyk spadá společně s předmětem český jazyk a literatura, s anglickým jazykem a španělským jazykem do oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se v 8. a 9. ročníku a v obou ročnících má týdenní časovou dotaci tři vyučovací hodiny.

Zahrnuje čtyři jazykové oblasti:

1. Poslech s porozuměním
2. Mluvení
3. Čtení s porozuměním
4. Psaní

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu jsou v souladu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy. Jejich prostřednictvím jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence komunikativní, sociální, personální a občanské, kompetence k učení a řešení problémů.

Kompetence k učení

- Nabízíme žákům dostatek aktivizujících činností, především pro práci dvojic či smíšených skupin, kde si mohou vyvozovat, upevňovat a procvičovat probírané učivo, gramatická pravidla a rozšiřovat slovní zásobu.
- Učíme žáky formulovat a sdělovat své myšlenky, jež se vztahují k základním situacím v běžném životě.
- Rozvíjet schopnost číst, psát a mluvit v dalším cizím jazyce.
- Vedeme žáky k využívání překladových slovníků.

Kompetence k řešení problémů

- Vytváříme situace, jež budou žáky podněcovat k řešení jazykových úloh.
- Vedeme žáky k tomu, aby si v cizím jazykovém prostředí poradili se svou jazykovou výbavou.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k tomu, aby se v cizím jazykovém prostředí nebáli komunikovat.
- Vedeme žáky k tomu, aby při ústních projevech respektovali pravidla komunikace a využívali ve vhodné míře všech komunikačních prostředků (verbálních, nonverbálních, paralingválních).
- Vedeme žáky k tomu, aby se při písemných projevech drželi přiměřenosti formy i vhodných jazykových prostředků vzhledem k tématu, adresátovi i komunikačnímu záměru.
- Trénujeme, jak komunikovat v běžných životních situacích.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme dostatek situací, které povedou k uvědomění si toho, jak důležité je umět se dorozumět.
- Podporujeme žáky v získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti v cizím jazyce.
- Podporujeme žáky v upevňování pozitivního pohledu na sebe i na okolní svět, zvláště s ohledem na odlišné kulturní prostředí.

Kompetence občanské

- Motivujeme žáky k tvořivosti a k aktivnímu zapojení do života školy a společnosti.
- Rozvíjíme u žáků pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Kompetence pracovní

- Zdůrazňujeme nutnost zvládnutí anglického jazyka vzhledem k dalšímu studiu a profesnímu zařazení v budoucnosti.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k tomu k využívání digitální zařízení, aplikací a služeb při práci s informacemi, při jejich vyhledávání, zpracovávání nebo při tvorbě vlastních materiálů.
- Vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce – vyhledávání v elektronických výkladových slovnících, využívání digitálních textů či výukových aplikací.
- Vedeme žáky k etickému jednání při práci s elektronickými zdroji i při práci v digitálním prostředí.
- Vedeme žáky k uvádění využitých zdrojů, k jejich kritickému zkoumání a k ověřování dat.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk (Čj) – teoretické základy o jazyce, gramatice jazyka, znalost základních odborných termínů pojmenovávajících jazykové jednotky či jevy ve všech jazykových rovinách jsou důležité pro výuku cizích jazyků, při které se při výkladu gramatiky používají lingvistické pojmy (číslovka, osobní zájmeno, podmět, věta, rozkaz apod.), které žáci znají z výuky českého jazyka. Na pozadí výuky českého jazyka lze také ukázat společné znaky jazyků nebo jazykové odlišnosti. Čeština je také jazykem, do kterého mohou žáci překládat cizí texty, písničky apod.

Člověk a společnost (ČSp) – jazyk slouží k dorozumívání, díky němu se formovala lidská společnost do podoby, jakou známe dnes. Jazyk slouží nejen ke komunikaci, ale i k uměleckému vyjádření. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali, že národní jazyky jsou součástí dané kultury i národní identity, seznamují se dějinami zemí, jejichž jazyk se učí a získávají tak povědomí o národní identitě obyvatel daných zemí. Žáci jsou tak vedeni k toleranci jiných národů či etnik.

Studijní seminář (StS) – náplní výuky je vypracovávání úkolů zadaných na začátku studijního semináře. Práci zadávají učitelé předmětů, náplň studijního semináře však mohou ovlivňovat i žáci, kteří si mohou požádat o úkoly na procvičování a drilování, nebo požádat o rozšiřující materiály k učivu, které je v některém z předmětů zaujalo. Žáci, kteří naplňují IVP, se část studijního semináře mohou věnovat individuální práci s asistentem pedagoga či školním asistentem. Studijní seminář je také vhodný k naplňování potřeb projektové výuky, ke tvorbě referátů či ke skupinové práci.

Informatika (Inf) – vyhledávání v elektronických slovnících, při využívání digitálních výukových aplikací pro výuku cizího jazyka nebo rozšiřování slovní zásoby, při zpracovávání textů (referátů) v textových editorech, při tvorbě prezentací.

předmět: NĚMECKÝ JAZYK ročník: osmý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Poslech s porozuměním		
- DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Běžná jednoduchá konverzace - instrukce učitele týkající se výuky - otázky učitele k běžným situacím a k probíraným tématům - představení se, pozdravy Tematické okruhy - čísla - měsíce v roce - barvy - rodina - škola - můj den - volný čas, koníčky - jídlo	

Mluvení		
- DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů - DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Výslovnost a hláskování - abeceda - pravidla výslovnosti, základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
	Konverzační situace - pozdrav, přivítání, rozloučení se, poděkování - představování se, vyprávění o sobě - představení členů rodiny - jednoduchý popis věcí - pokyny ve škole - popis činností během dne - vyprávění o koníčcích - co jím rád/a	
	Tematické okruhy - čísla - měsíce v roce - barvy - rodina - škola - můj den - volný čas, koníčky - jídlo	

Čtení s porozuměním		
- DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - vyhledá si neznámé výrazy podle abecedy ve slovníku	Tematické okruhy - rodina - škola - můj den - volný čas, koníčky - jídlo	
Psaní		
- DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Tematické okruhy - představování se, vyprávění o sobě - představení členů rodiny - jednoduchý popis věcí - pokyny ve škole - popis činností během dne - vyprávění o koníčcích - co jím rád/a Gramatické struktury - sloveso <i>haben</i> a sloveso <i>sein</i> - časování pravidelných sloves v přít. čase - tvoření otázek - zápor <i>nicht</i> - určitý a neurčitý člen - určování času - způsobové sloveso <i>müssen</i> a <i>können</i> - přivlastňovací zájmena	Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.

předmět: NĚMECKÝ JAZYK ročník: devátý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Poslech s porozuměním		
- DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Běžná jednoduchá konverzace - instrukce učitele týkající se výuky - otázky učitele k běžným situacím a k probíraným tématům - představení se, pozdravy, požádání, poděkování Tematické okruhy - u nás doma, bydlení - oblečení - počasí - můj týdenní program - ve městě - zdravý životní styl - prázdniny	

Mluvení		
- DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů - DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Výslovnost a hláskování - pravidla výslovnosti, základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - větná intonace	
	Konverzační situace - pozdrav, přivítání, rozloučení se, poděkování - jednoduché věty o sobě a probíraných tématech	
	Tematické okruhy - u nás doma, bydlení - oblečení - počasí - můj týdenní program - ve městě - zdravý životní styl - části těla - prázdniny - dopravní prostředky	

Čtení s porozuměním		
- DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - vyhledá si neznámé výrazy podle abecedy ve slovníku	Tematické okruhy - u nás doma, bydlení - oblečení - počasí - můj týdenní program - ve městě - zdravý životní styl - prázdniny	
Psaní		
- DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Tematické okruhy - u nás doma, bydlení - oblečení - můj týdenní program - ve městě - zdravý životní styl, části těla - prázdniny - dopravní prostředky Gramatické struktury - předložky se 3. a 4. pádem - užívání vybraných pravidelných i nepravidelných sloves - sloveso <i>wollen, wissen, dürfen</i> - préteritum slovesa <i>sein</i> a slovesa <i>haben</i> - řadové číslovky - předložky se 3. pádem - rozkazy - osobní zájmena - perfektum pravidelných sloves	Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.

6.4 Španělský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět španělský jazyk spadá společně s předmětem český jazyk a literatura, s anglickým jazykem a německým jazykem do oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se v 8. a 9. ročníku a v obou ročnících má týdenní časovou dotaci tři vyučovací hodiny.

Zahrnuje čtyři jazykové oblasti:

1. Poslech s porozuměním
2. Mluvení
3. Čtení s porozuměním
4. Psaní

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu jsou v souladu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy. Jejich prostřednictvím jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence komunikativní, sociální, personální a občanské, kompetence k učení a řešení problémů.

Kompetence k učení

- Nabízíme žákům dostatek aktivizujících činností, především pro práci dvojic či smíšených skupin, kde si mohou vyvozovat, upevňovat a procvičovat probírané učivo, gramatická pravidla a rozšiřovat slovní zásobu.
- Učíme žáky formulovat a sdělovat své myšlenky, jež se vztahují k základním situacím v běžném životě.
- Rozvíjet schopnost číst, psát a mluvit v dalším cizím jazyce.
- Vedeme žáky k využívání překladových slovníků.

Kompetence k řešení problémů

- Vytváříme situace, jež budou žáky podněcovat k řešení jazykových úloh.
- Vedeme žáky k tomu, aby si v cizím jazykovém prostředí poradili se svou jazykovou výbavou.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k tomu, aby se v cizím jazykovém prostředí nebáli komunikovat.
- Vedeme žáky k tomu, aby při ústních projevech respektovali pravidla komunikace a využívali ve vhodné míře všech komunikačních prostředků (verbálních, nonverbálních, paralingválních).
- Vedeme žáky k tomu, aby se při písemných projevech drželi přiměřenosti formy i vhodných jazykových prostředků vzhledem k tématu, adresátovi i komunikačnímu záměru.
- Trénujeme, jak komunikovat v běžných životních situacích.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme dostatek situací, které povedou k uvědomění si toho, jak důležité je umět se dorozumět.
- Podporujeme žáky v získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti v cizím jazyce.
- Podporujeme žáky v upevňování pozitivního pohledu na sebe i na okolní svět, zvláště s ohledem na odlišné kulturní prostředí.

Kompetence občanské

- Motivujeme žáky k tvořivosti a k aktivnímu zapojení do života školy a společnosti.
- Rozvíjíme u žáků pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Kompetence pracovní

- Zdůrazňujeme nutnost zvládnutí anglického jazyka vzhledem k dalšímu studiu a profesnímu zařazení v budoucnosti.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k tomu k využívání digitální zařízení, aplikací a služeb při práci s informacemi, při jejich vyhledávání, zpracovávání nebo při tvorbě vlastních materiálů.
- Vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce – vyhledávání v elektronických výkladových slovnících, využívání digitálních textů či výukových aplikací.
- Vedeme žáky k etickému jednání při práci s elektronickými zdroji i při práci v digitálním prostředí.
- Vedeme žáky k uvádění využitých zdrojů, k jejich kritickému zkoumání a k ověřování dat.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk (Čj) – teoretické základy o jazyce, gramatice jazyka, znalost základních odborných termínů pojmenovávajících jazykové jednotky či jevy ve všech jazykových rovinách jsou důležité pro výuku cizích jazyků, při které se při výkladu gramatiky používají lingvistické pojmy (číslovka, osobní zájmeno, podmět, věta, rozkaz apod.), které žáci znají z výuky českého jazyka. Na pozadí výuky českého jazyka lze také ukázat společné znaky jazyků nebo jazykové odlišnosti. Čeština je také jazykem, do kterého mohou žáci překládat cizí texty, písničky apod.

Člověk a společnost (ČSp) – jazyk slouží k dorozumívání, díky němu se formovala lidská společnost do podoby, jakou známe dnes. Jazyk slouží nejen ke komunikaci, ale i k uměleckému vyjádření. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali, že národní jazyky jsou součástí dané kultury i národní identity, seznamují se dějinami zemí, jejichž jazyk se učí a získávají tak povědomí o národní identitě obyvatel daných zemí. Žáci jsou tak vedeni k toleranci jiných národů či etnik.

Studijní seminář (StS) – náplní výuky je vypracovávání úkolů zadaných na začátku studijního semináře. Práci zadávají učitelé předmětů, náplň studijního semináře však mohou ovlivňovat i žáci, kteří si mohou požádat o úkoly na procvičování a drilování, nebo požádat o rozšiřující materiály k učivu, které je v některém z předmětů zaujalo. Žáci, kteří naplňují IVP, se část studijního semináře mohou věnovat individuální práci s asistentem pedagoga či školním asistentem. Studijní seminář je také vhodný k naplňování potřeb projektové výuky, ke tvorbě referátů či ke skupinové práci.

Informatika (Inf) – vyhledávání v elektronických slovnících, při využívání digitálních výukových aplikací pro výuku cizího jazyka nebo rozšiřování slovní zásoby, při zpracovávání textů (referátů) v textových editorech, při tvorbě prezentací.

předmět: ŠPANĚLSKÝ JAZYK ročník: osmý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Poslech s porozuměním		
- DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Běžná jednoduchá konverzace - instrukce učitele týkající se výuky - otázky učitele k běžným situacím a k probíraným tématům - představení se, pozdravy Tematické okruhy - rodina - každodenní aktivity, volný čas - zvířata - domov, popis cesty	

Mluvení		
▪ DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů ▪ DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▪ DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Výslovnost ▪ abeceda ▪ pravidla výslovnosti, základní výslovnostní návyky ▪ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
	Konverzační situace ▪ pozdrav, přivítání, rozloučení ▪ představování se ▪ kolik je hodin ▪ slovesa <i>ser, tener a estar</i> v jednoduchých větách ▪ vybraná slovesa každodenních činností užitá v jednoduchých větách (<i>voy, jugar, salir, hacer, ver, conocer, dar, decir, querer, venir</i>) ▪ přivlastňovací zájmena	
	Tematické okruhy ▪ čísla 0–30 ▪ rodina ▪ popis osoby ▪ každodenní aktivity, volný čas ▪ dny v týdnu, měsíce	

Čtení s porozuměním		
▪ DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ▪ DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ▪ DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci ▪ vyhledá si neznámé výrazy podle abecedy ve slovníku	Tematické okruhy ▪ rodina ▪ každodenní aktivity, volný čas ▪ zvířata ▪ domov ▪ zadání úkolů v učebnici	
Psaní		
▪ DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ▪ DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▪ DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Tematické okruhy ▪ pozdravy, představení se ▪ čísla 0–30 ▪ rodina ▪ popis osoby ▪ každodenní aktivity, volný čas ▪ dny v týdnu, měsíce Gramatické struktury ▪ členy ▪ tvoření množného čísla ▪ slovesa <i>ser</i>, <i>tener</i> a <i>estar</i> v jednoduchých větách ▪ vybraná běžně užívaná slovesa v přít. čase a v blízké budoucnosti ▪ předložka <i>a</i>	▪ Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.

předmět:	ŠPANĚLSKÝ JAZYK	ročník: devátý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Poslech s porozuměním		
- DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Běžná jednoduchá konverzace - instrukce učitele týkající se výuky - otázky učitele k běžným situacím a k probíraným tématům Tematické okruhy - školní předměty - roční období, měsíce - jídlo - cestování - oblečení a nakupování - části těla	

Mluvení		
▪ DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů ▪ DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▪ DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Výslovnost ▪ pravidla výslovnosti, základní výslovnostní návyky ▪ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
	Konverzační situace ▪ vyjádření povinnosti ▪ jednoduché věty o sobě a probíraných tématech	
	Tematické okruhy ▪ čísla 31–100 ▪ školní předměty ▪ části těla ▪ oblečení ▪ roční období, měsíce ▪ jídlo ▪ cestování ▪ oblečení a nakupování	

Čtení s porozuměním		
- DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - vyhledá si neznámé výrazy podle abecedy ve slovníku	Tematické okruhy - školní předměty - části těla - oblečení - roční období, měsíce - jídlo - cestování; místa, kde trávíme prázdniny - oblečení a nakupování - španělsky mluvící země - španělské tradice a zvyky	
Psaní		
- DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Tematické okruhy - části těla - čísla 31–100 - oblečení a nakupování - roční období, měsíce - jídlo - cestování Gramatické struktury - vybraná běžně užívaná slovesa v průběhovém a předpřítomném čase - rozkazovací způsob - ukazovací zájmena a zájmena v pozici předmětu - přídavná jména ve 2. a 3. stupni - běžně užívané předložky	Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.

6.5 Matematika

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Matematika je samostatným předmětem, který je vyučován v 6., 8. a 9. ročníku s čtyřhodinovou a v 7. ročníku s pětihodinovou týdenní dotací.

Matematika a její aplikace poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Vede žáky k porozumění základním myšlenkovým postupům a matematickým pojmům a jejich vzájemným vztahům. Žáci se učí používat prostředky výpočetní techniky a některé další pomůcky, což motivuje i žáky, kteří mají nedostatky v numerickém počítání nebo v rýsovacích technikách. Prostřednictvím vzdělávacího předmětu Matematika jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence k učení, kompetence sociálně personální a kompetence k řešení problémů.

Vzdělávací obsah předmětu matematika je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. Čísla a proměnná
2. Závislosti, vztahy a práce s daty
3. Geometrie v rovině a v prostoru
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Nabízíme žákům dostatek aktivizujících činností, především pro práci dvojic či smíšených skupin, kde si mohou vyvozovat, upevňovat a procvičovat probírané matematické učivo.
- Vedeme žáky k řešení úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.
- Učíme žáky získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.
- rozvíjíme u žáků abstraktní a exaktní myšlení.
- Vedeme žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí a jejich spojování do souvislostí. Dbáme na důsledné pochopení matematických pojmů.
- Rozvíjíme u žáků paměť prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů.

Kompetence k řešení problémů

- Posilujeme vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování.
- Vedeme žáky k chápání a analyzování matematických problémů a ke třídění údajů.
- Využíváme a vytváříme situace, jež budou žáky podněcovat k řešení problémových matematických úloh z běžného života.
- Podněcujeme žáky k tomu, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům.
- Učíme žáky porovnávat, odhadovat a měřit, využívat jejich dovednosti v praktickém životě.
- Rozvíjíme kombinatorické a logické myšlení a vedeme je ke kritickému uvažování.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k výstižnému a přesnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.
- Vytváříme možnosti k prezentaci myšlenek, názorů a postojů jednotlivých žáků i skupin.
- Navozujeme vhodné situace pro rozvíjení schopnosti diskutovat, argumentovat a obhájit svůj názor.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky ke spolupráci, vzájemnému respektu, ke schopnosti zvládat konfliktní situace s využitím vhodných matematických úloh.
- Vytváříme dostatek situací, které povedou k uvědomění si toho, jak důležité je umět se dorozumět a pracovat v týmu.
- Vedeme žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, kriticky vnímat grafy, tabulky, statistiku a různé mediální informace.
- Učíme žáky hodnotit svoji práci a práci ostatních na základě daných kritérií.
- Rozvíjíme spolupráci při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně využití k řešení v praxi.
- Vedeme žáky k vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění, k poznání, že realita je složitější než její matematický model.
- Zvyšujeme u žáků úroveň finanční gramotnosti, vedeme je k tomu, aby účelně nakládali s penězi a nepadli do dluhové pastě.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky využívat matematické poznatky a dovednosti při praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace.
- Vedeme žáky ke zdokonalování svého grafického/formálního projevu a k systematickému vedení zápisů v sešitech a ostatních studijních materiálech.
- Vedeme žáky k přesnosti rýsování při používání rýsovacích potřeb.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.
- Vedeme žáky k využívání matematických aplikací, her či online prostředí pro rozvíjení, ulehčení a zefektivnění vlastní práce.

Mezipředmětové vztahy

Člověk a příroda (ČPř) – propojení zejména s fyzikálním a chemickým obsahem předmětu ČPř – převody jednotek, výpočty, chemické rovnice, měření, zápis do tabulek a grafů apod.

Studijní seminář (StS) – náplní výuky je vypracovávání úkolů zadaných na začátku studijního semináře. Práci zadávají učitelé předmětů, náplň studijního semináře však mohou ovlivňovat i žáci, kteří si mohou požádat o úkoly na procvičování a drilování, o práci z předmětu, který je pro ně v nějakém období zrovna klíčový (např. český jazyk a matematika v období před přijímacími zkouškami), nebo požádat o rozšiřující materiály k učivu, které je v některém z předmětů zaujalo. U žáků 8. a 9. ročníku se očekává, že se budou dle svých aktuálních potřeb podílet na náplni výuky ve větší míře. Žáci, kteří naplňují IVP, se část studijního semináře mohou věnovat individuální práci s asistentem pedagoga či školním asistentem. Studijní seminář je také vhodný k naplňování potřeb projektové výuky, ke tvorbě referátů či ke skupinové práci.

Výchova ke zdraví (Vz) a Tělesná výchova (Tv) – zaznamenávání různých údajů spojených se sledováním výživy, tělesných údajů, sportovních výkonů a výsledků, jejich porovnávání, analýza, zanášení do grafů apod.

Informatika (Inf) – využívání digitálních technologií, bloková výuka za měřená na krokování, logické postupy apod., zaznamenávání údajů do tabulek, jejich porovnávání, analýza, zanášení do grafů apod.

předmět: MATEMATIKA ročník: šestý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Číslo a proměnná		
- M-9-1-01 provádí početní operace v oboru přirozených čísel - rozumí pojmu přirozené číslo a znázorní ho na číselné ose - zvládá početní operace s přirozenými čísly a provádí odhady - využívá komutativnost a asociativnost při sčítání a násobení - M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - zná pravidla pro dělitelnost 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 - rozezná prvočíslo a složené číslo - rozloží číslo na součin prvočísel, zná pojem dělitel a násobek - určí největší společný dělitel a nejmenší společný násobek dvou a tří přirozených čísel - řeší úlohy s využitím dělitelnosti přirozených čísel	Přirozená čísla - čtení a zápis přirozených čísel, zobrazení na číselné ose - porovnávání a zaokrouhlování přirozených č. - početní operace s přirozenými čísly - slovní úlohy s přirozenými čísly - znaky dělitelnosti - prvočíslo a číslo složené - rozklad na prvočísla - největší společný dělitel, nejmenší společný násobek - slovní úlohy na základě dělitelnosti	
- M-9-1-01 provádí početní operace v oboru racionálních čísel - M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (desetinným číslem) - rozumí pojmu desetinné číslo a znázorní ho na číselné ose - porovná desetinné číslo - zvládá početní operace s desetinnými čísly a provádí odhady - řeší slovní úlohy s desetinnými čísly - M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - zaokrouhlí des. č. na 1, 2, 3 a více desetinných míst a provádí odhady	Desetinná čísla - čtení a zápis desetinných čísel - zobrazení na číselné ose - porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel - početní operace s desetinnými čísly - slovní úlohy s desetinnými čísly - zaokrouhlování desetinných čísel	

Geometrie v rovině a v prostoru		
- M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka - narýsuje lineární útvary - odhaduje a vypočítá obvod čtverce, obdélníku a trojúhelník - odhaduje a vypočítá obsah čtverce a obdélníku - zná značky pro jednotky délky a obsahu a zvládá jejich převod	Geometrické útvary v rovině - rovina, bod, přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, střed úsečky - obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - obsah čtverce a obdélníku	
- M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - rozumí pojmu úhel - narýsuje úhel a přenesení jej na polopřímku - sestrojí osu úhlu - rozlišuje druhy úhlů a zná jejich velikosti - M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - určí velikost úhlu měřením a výpočtem a zapíše jej pomocí jednotek - graficky úhly sčítá a odčítá - vyznačí úhly vrcholové a vedlejší a určí jejich velikosti	Úhel - určení velikosti úhlu měřením a výpočtem - jednotky velikosti úhlu - rýsování a přenášení úhlu - osa úhlu - druhy úhlů a jejich velikosti - grafické sčítání a odčítání úhlů - vrcholové a vedlejší úhly	
- M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar - pozná shodné útvary - sestrojí osu dané úsečky - načrtne a sestrojí obraz v osové souměrnosti - určí osově souměrné útvary a určí počet os souměrnosti	Osová souměrnost - shodné útvary - osa a střed úsečky - osová souměrnost - osově souměrné útvary	v předmětu ČPŘ – příklady živočichů s osovou souměrností

▪ M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary ▪ určí druhy trojúhelníků ▪ charakterizuje trojúhelník ▪ M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku ▪ M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary ▪ ověří sestrojení trojúhelníku pomocí trojúhelníkové nerovnosti ▪ načrtne a sestrojí trojúhelník ▪ sestrojí výšky, těžnice a střední příčky trojúhelníku ▪ sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku ▪ M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů ▪ odhaduje a vypočítá obsah a obvod trojúhelníku	Trojúhelník ▪ druhy trojúhelníků ▪ vnitřní a vnější úhly trojúhelníku ▪ trojúhelníková nerovnost ▪ konstrukce trojúhelníku ▪ výšky, těžnice a střední příčky trojúhelníku ▪ kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku ▪ obvod, obsah trojúhelníku	
▪ M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti ▪ charakterizuje krychle a kvádr ▪ M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině ▪ načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru v rovině ▪ M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles ▪ načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru ▪ M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles ▪ odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kvádru ▪ užívá značky pro objem a převádí je ▪ M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu ▪ vytváří a řeší slovní úlohy týkající se krychle a kvádru	Krychle, kvádr ▪ zobrazení krychle a kvádru ▪ síť krychle a kvádru ▪ objem a povrch krychle a kvádru	▪ propojit s učivem předmětu ČPŘ – Archimédův zákon

Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací	slovní úlohy na přirozená a desetinná čísla a na geometrické útvary v rovině	

předmět: MATEMATIKA		ročník: sedmý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Číslo a proměnná		
- M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých čísel - rozliší kladné a záporná celá čísla a znázorní je na číselné ose - porovná celá čísla - provádí početní operace s celými čísly - určí absolutní hodnotu - rozumí pojmu opačné číslo - M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel - vytváří a řeší slovní úlohy s celými čísly z denního života	Celá čísla - čtení a zápis celých čísel - zobrazení na číselné ose - porovnávání celých čísel - absolutní hodnota - číslo opačné - početní operace s celými čísly	
- M-9-1-01 provádí početní operace v oboru racionálních čísel - M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomkem a desetinným číslem) - rozumí významu zlomek a umí jej přečíst a zapsat - převéde zlomek na desetinné číslo a naopak - umí zlomek rozšířit a krátit - zapiše zlomek v základním tvaru - zlomky porovná a znázorní na číselné ose - umí zlomek vyjádřit pomocí smíšeného čísla - provádí početní operace se zlomky - upraví a vypočítá složený zlomek	Zlomky - čtení a zápis zlomku - zlomek a desetinné číslo - rozšiřování a krácení zlomků - základní tvar zlomku - porovnávání zlomků - zobrazení na číselné ose - smíšené číslo - početní operace se zlomky - složený zlomek	

- M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel - vytváří a řeší slovní úlohy se zlomky z denního života	slovní úlohy se zlomky	
- M-9-1-01 provádí početní operace v oboru racionálních čísel - rozumí pojmu racionální číslo - umí přečíst a zapsat záporná desetinná čísla a záporné zlomky - znázorní racionální čísla na číselné ose - porovná racionální čísla - provádí početní operace s racionálními čísly - M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel - vytváří a řeší slovní úlohy s racionálními čísly	Racionální čísla - záporná desetinná čísla a záporné zlomky - zobrazení na číselné ose - porovnávání racionálních čísel - početní operace s racionálními čísly	
- M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (poměrem) - rozumí pojmu poměr, umí jej přečíst a zapsat - umí zapsat převrácený poměr - umí poměr rozšířit a krátit - zapiše poměr v základním tvaru - rozumí pojmu postupný poměr - M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítkem map a plánů - provádí početní operace s postupným poměrem - zvětší a zmenší číslo v daném poměru - rozdělí celkem na části v daném poměru - využívá dané měřítko při čtení map - řeší modelováním a výpočtem úlohy týkající se poměru, měřítka plánů a map	Poměr - čtení a zápis poměru - převrácený poměr - rozšiřování a krácení poměru - základní tvar poměru - postupný poměr - zvětšování a zmenšování čísla v daném poměru - rozdělení celku na části v daném poměru - měřítko plánu a mapy - úlohy týkající se měřítka plánů a map	- ČPř – Ch – ředění kapalin - ČPř (Z) – měřítko mapy

- M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (procentem) - rozumí pojmu procento - vypočítá, jak velkou část základu tvoří daný počet procent - vypočítá, kolik procent je daná část ze základu - vypočítá základ z dané části a daného počtu procent - rozumí pojmu promile - M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - tvoří a řeší slovní úlohy s procenty	Procenta - základ, procentová část, počet procent - promile - slovní úlohy s procenty	- ČPř (Ch) – roztoky – kyseliny, hydroxidy - ČPř – biologie člověka – alkohol v krvi
Závislosti, vztahy a práce s daty		
- M-9-2-03 určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti - rozumí pojmu úměra - pozná úlohy na přímou a nepřímou úměrnost - používá trojčlenku při řešení slovních úloh - M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem - přečte a sestaví body v pravouhlé soustavě souřadnic - přečte a určí vzorec přímé a nepřímé úměrnosti - sestaví tabulku a sestaví graf přímé a nepřímé úměrnosti	Přímá a nepřímá úměrnost - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka - pravoúhlá soustava souřadnic - graf přímé a nepřímé úměrnosti	ČPř (Ch) – základní chemické výpočty (látkové množství, molární hmotnost)

Geometrie v rovině a v prostoru		
- M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - rozpozná shodné útvary - charakterizuje trojúhelník - M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary - načrtne, sestrojí trojúhelník na základě daných 3 prvků (sss, sus, usu)	Trojúhelník - shodnost trojúhelníků - věty o shodnosti trojúhelníků - konstrukce trojúhelníku	
- M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - charakterizuje čtyřúhelníky - zná různé typy čtyřúhelníků - zná vlastnosti čtyřúhelníků - M-9-3-06 načrtne a sestrojí čtyřúhelníky - M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - odhaduje a vypočítá obsah a obvod čtyřúhelníku	Čtyřúhelníky - pravoúhlé, obecné čtyřúhelníky - rovnoběžníky – kosočtverec, kosodélník, čtverec, obdélník - lichoběžníky – obecný, rovnoramenný, pravoúhlý - konstrukce rovnoběžníku a lichoběžníku - obsah a obvod rovnoběžníku a lichoběžníku	zmínit i deltoid
- M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - popíše a rozdělí hranol - M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - načrtne a sestrojí obraz hranolu v rovině - M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí síť hranolu	Hranol - popis hranolu 3boké, 4boké hranoly - zobrazení hranolu v rovině - síť hranolu	

- M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu - M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - řeší slovní úlohy týkající se hranolu z denního života	objem a povrch hranolu	
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Středová souměrnost - středově souměrné útvary - sestrojení obrazu rovinného útvaru ve středové souměrnosti	před učivem zopakovat osovou souměrnost
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
- M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací - M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- slovní úlohy na zlomky, procenta, racionální, celá čísla, poměr a na přímou a nepřímou úměrnost - úlohy na prostorovou představivost	

předmět: MATEMATIKA ročník: osmý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Číslo a proměnná		
- M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - provádí početní operace s druhou mocninou a odmocninou - M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - odhadne výsledek druhé mocniny a odmocniny z paměti - odhadne a určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek	Druhá mocnina a odmocnina - druhá mocnina - druhá odmocnina	
- M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu - zapiše rozvinutý a zkrácený zápis čísla v desítkové soustavě - zná pravidla pro početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	Mocniny s přirozeným mocnitelem - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem a jejich pravidla - zápis čísla v desítkové soustavě a obráceně	rozšiřující učivo: vypočítá třetí mocninu, přečte, zapiše a vypočítá mocniny s přirozeným mocnitelem
- M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - určí hodnotu daného číselného výrazu se závorkami - zapiše slovní text pomocí číselného výrazu	Výrazy číselné výrazy	

▪ zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými ▪ rozumí pojmu mnohočlen ▪ sčítá a odčítá mnohočleny ▪ násobí mnohočlen jednočlenem, mnohočlenem ▪ provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vytýkání před závorku ▪ provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $a^2 - b^2$	▪ výrazy s proměnnými ▪ mnohočleny ▪ využití vzorců $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $a^2 - b^2$	
▪ M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav ▪ na základě ekvivalentních úprav řeší lineární rovnice a zkouškou ověřuje správnost svého výsledku ▪ řeší slovní úlohy vedoucí k lineárním rovnicím o jedné neznámé	Lineární rovnice ▪ řešení rovnic ▪ ekvivalentní úpravy rovnic ▪ lineární rovnice s jednou neznámou ▪ slovní úlohy s rovnicemi o jedné neznámé	▪ ČPř (Ch) – vyčíslování chemických rovnic ▪ ČPř (Ch) – základní chemické výpočty ▪ ČPř (F) – vzorce
Závislosti, vztahy a práce s daty		
▪ M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ▪ M-9-2-02 porovnává soubory dat ▪ vyhledává a vyhodnocuje jednoduchá statistická data v tabulkách a diagramech ▪ sestaví jednoduché tabulky a diagramy ▪ zpracovává do tabulky výsledky jednoduchých statistických šetření ▪ vypočítá aritmetický průměr	Základy statistiky ▪ základní statistické pojmy ▪ diagramy ▪ statistická šetření ▪ aritmetický průměr	

Geometrie v rovině a v prostoru		
- M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - rozumí Pythagorově větě - využívá Pythagorovu větu k výpočtu délky třetí strany v pravouhlém trojúhelníku - využívá Pythagorovu větu k řešení praktických úloh	Pythagorova věta - užití Pythagorovy věty v pravouhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty v rovině, prostoru - slovní úlohy z denního života	
- M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - určí vzájemnou polohu kružnice a přímky - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - určí průměr kružnice - M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - odhaduje a vypočítá obsah a obvod kruhu - M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti v charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - určí množiny bodů dané vlastnosti - umí použít Thaletovu větu - narýsuje tečny ke kružnici z daného bodu - M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary - načrtne a sestrojí trojúhelník a čtyřúhelník za využití znalostí – úhel, výška, těžnice, kružnice a množiny bodů dané vlastnosti, Thaletova kružnice	Kruh, kružnice - kruh - průměr kružnice - vzájemná poloha kružnice a přímky - vzájemná poloha dvou kružnic - obsah a obvod kruhu - Thaletova věta - konstrukce tečen ke kružnici - konstrukce trojúhelníků - konstrukce rovnoběžníku - konstrukce lichoběžníku	Planeta Země – průměr, poloměr

- M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - charakterizuje válec, vyjmenuje příklady předmětů kolem sebe - M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - načrtne a sestrojí obraz válce v rovině - M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí síť válce, popíše síť - M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - odhaduje a vypočítá objem a povrch válce - M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - vytváří a řeší slovní úlohy z praxe s využitím poznatků o válci	Válec - popis válce - zobrazení válce v rovině - síť válce a její popis - objem válce - povrch válce - slovní úlohy na válec	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
- M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy za využití logické úvahy, kombinačního úsudku a znalostí z různých vzdělávacích oblastí - vyjádří hodnotu neznámé ze vzorce - M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- slovní úlohy na pohyb a společnou práci - výpočet neznámé ze vzorce - výpočet úhlopříček za využití Pythagorovy věty v prostoru (krychle, kvádr)	

předmět: MATEMATIKA		ročník: devátý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Číslo a proměnná		
- M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - určí podmínky, kdy má lomený výraz smysl	Lomené výrazy – rozšiřující učivo - rozklad na součin - určení podmínek, kdy má výraz smysl	
- M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - řeší soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých (metoda dosazovací, sčítací) - řeší slovní úlohy pomocí soustav rovnic	Soustavy rovnic o dvou neznámých - soustava dvou lineárních rovnic o dvou neznámých - slovní úlohy řešené pomocí soustav rovnic	

Závislosti, vztahy, práce s daty		
- M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - vyhledá a zapíše bod v pravoúhlé soustavě souřadnic - určí definiční obor a obor hodnot - M-9-2-02 porovnává soubory dat - M-9-2-03 určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti - M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - sestaví tabulku a sestrojí graf dané funkce (lineární, nepřímé úměrnosti) - pozná, zda se jedná o funkci rostoucí nebo klesající - pozná, zda se jedná o přímou či nepřímou úměru - M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - na základě poznatků o funkcích řeší jednoduché úlohy z denního života	Funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - přímá úměrnost - lineární funkce - nepřímá úměrnost - funkce rostoucí a klesající - slovní úlohy na funkce z praxe	
Geometrie v rovině a v prostoru		
- M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - pozná podobné útvary - určí poměr podobnosti - užívá věty o podobnosti trojúhelníků - sestrojí podobný rovinný útvar v daném poměru - rozdělí úsečku v daném poměru - uvědomuje si rozdíl mezi větou o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Podobnost - podobnost geometrických útvarů - věty o podobnosti trojúhelníků - užití podobnosti	VV – obrys obrázků pomocí čtvercové sítě

▪ M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti ▪ umí popsat jehlan, kužel, kouli ▪ M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině ▪ načrtne a sestrojí obraz jehlanu, kuželu a koule v rovině ▪ M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles ▪ načrtne a sestrojí síť jehlanu a kuželu ▪ M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles ▪ odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, kuželu, koule	Jehlan, kužel, koule ▪ popis jehlanu, kuželu, koule ▪ zobrazení jehlanu, kužele, koule v rovině ▪ síť jehlanu, kuželu ▪ model jehlanu, kuželu z papíru na základě sítí ▪ objem a povrch jehlanu, kužele, koule	
---	--	--

6.6 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět je vyučován jako samostatný předmět s hodinovou týdenní dotací v 6.–9. ročníku. Výuka je spolu s částí obsahu předmětu studijní seminář zpravidla organizována třikrát v měsíci po čtyřech vyučovacích hodinách a poté se vystřídá s blokovou výukou pracovních činností, příp. je organizována jako bloková výuka, kterou mohou zajišťovat také externí organizace. Zaměřuje se především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu jsou v souladu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy. Jejich prostřednictvím jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence komunikativní, sociální, personální a občanské, kompetence k učení a řešení problémů. Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj,
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci,
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce,
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace,
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů,
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje,
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci,
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech,
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem,
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat.

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k vyhledávání a používání informací ve všech vzdělávacích předmětech.
- Vedeme žáky k osvojování základních pojmů z oblasti ICT a způsobu práce s digitálními technologiemi, které žák efektivně využívá při řešení úkolů.
- Vedeme žáky k využívání elektronických informačních zdrojů, zejm. internetu, jako zdroji dat pro získávání informací a učení.

Kompetence k řešení problémů

- Prostřednictvím práce na internetu vedeme žáky ke kritickému myšlení, ke schopnosti vybrat vhodné informace a ke konstruktivnímu řešení problémů.
- Vedeme žáky k zaujetí postoje k informacím z internetu a k jejich ověřování.
- Provádíme se žáky rozbor úkolů a plánujeme jejich řešení.
- Vedeme žáky k vnímání nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni, k rozpoznávání a chápání problémů, k přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlení a plánování způsobů řešení problémů a při řešení využívání vlastního úsudku a zkušeností.
- Vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat konečné řešení problému.
- Vedeme žáky k praktickému ověřování správnosti řešení problémů a aplikaci osvědčených postupů při obdobných nebo nových problémových situacích.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke vhodné formulaci svého požadavku při vyhledávání na internetu.
- Vedeme žáky k využívání informační a komunikační technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
- Vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro prezentaci svých děl před spolužáky.
- Vedeme žáky k efektivní komunikaci, samostatnému vystupování, k prezentaci a interpretaci vlastní práce.
- Umožňujeme žákům využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme žáky v upevňování si pozitivního pohledu na sebe i na okolní svět v souvislosti s tvořivým využíváním vhodných prostředků pro prezentaci své práce.
- Vedeme žáky k zásadám bezpečného využívání elektronické komunikace jako jednoho z prostředků vytváření a zlepšování mezilidských vztahů.
- Podporujeme žáky v upevňování si pozitivního pohledu na sebe i na okolní svět v souvislosti s tvořivým využíváním soft- i hardwarových prostředků pro prezentaci své práce.
- Vedeme žáky k efektivní spolupráci ve skupině, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce.
- Navozujeme situace umožňující ocenit zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska a schopnost čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru a k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu nebo na jiných médiích.
- Vedeme žáky k chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k praktickému využívání softwarových a hardwarových prostředků při vlastní práci i její prezentaci, k racionální organizaci práce.
- Vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti práce a zásad vhodného pracovního prostředí z hlediska ochrany zdraví při užívání techniky.

- Vedeme žáky k šetrnému, bezpečnému a účinnému používání nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků.
- Navozujeme žákům situace pro adaptaci na změněné nebo nové pracovní podmínky.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky ke schopnosti ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
- Umožňujeme žákům získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- Umožňujeme žákům vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků.
- Umožňujeme žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.
- Vedeme k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání.
- Předcházíme situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura (Čj) – ve slohové a komunikační výchově zejm. při zpracovávání textů v textových editorech, při tvorbě prezentací, při vyhledávání v elektronických výkladových slovnících, slovnících synonym, v pravidlech pravopisu, při využívání digitálních textů či výukových aplikací.

Cizí jazyky (Cj) – vyhledávání v elektronických slovnících, při využívání digitálních výukových aplikací pro výuku cizího jazyka nebo rozšiřování slovní zásoby, při zpracovávání textů (referátů) v textových editorech, při tvorbě prezentací.

Matematika (M) – využívání digitálních technologií, bloková výuka za měřená na krokování, logické postupy apod., zaznamenávání údajů do tabulek, jejich porovnávání, analýza, zanášení do grafů apod.

Člověk a společnost (ČSp), Člověk a příroda (ČPř) – žáci si mohou zvolit téma svého odborného textu – výkladu, který poté zpracují ve formě PowerPointové prezentace jako podpory pro svůj ústní referát. K jeho zpracování také mohou využívat elektronické informační zdroje jako banku dat.

Výtvarná výchova (Vv), Hudební výchova (Hv), Člověk a umění (ČUm) – žáci se seznamují s využíváním digitálních technologií při tvorbě uměleckých děl či instalací, ať už ve výuce nebo na výstavách. Mohou také využívat digitální technologie k zaznamenávání vlastní tvorby.

Pracovní činnosti (PČ) – v předmětu informatika jsou také naplňovány mezipředmětové vztahy s oblastí využití digitálních technologií vyučovacího předmětu pracovní činnosti. Žáci se učí ovládat a ošetřovat digitální techniku, využívají na uživatelské úrovni mobilní technologie. Žáci poznávají základní funkce počítače, digitálního aparátu, čteček elektronických dokumentů a mobilních telefonů. Učí se pracovat s bezdrátovými a navigačními technologiemi.

Výchova ke zdraví (Vz) – využívání digitálních technologií k zaznamenávání údajů vztahujících se ke zdraví, zdravému stravování, pohybových aktivit apod. do tabulek, jejich porovnávání, analýzu, zanášení do grafů apod.

předmět: INFORMATIKA		ročník: šestý–sedmý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Data, informace a modelování		
- I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - získá z dat informace, interpretuje data - I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	Data, informace - získávání, vyhledávání dat - ukládání dat obecně a v počítači - proces komunikace Modelování - schéma - myšlenková mapa - vývojový diagram	
Algoritmizace a programování		
- I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup - I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Algoritmizace - dekompozice úlohy, problému Programování - nástroje programovacího prostředí Kontrola - ověření algoritmu, programu (např. změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním) - nalezení chyby (např. krokováním) - úprava algoritmu a programu	

Informační systémy		
- I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky, a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů - I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku - I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat	Informační systémy - informační systém ve škole - uživatelé, činnosti, práva - struktura dat - ochrana dat a uživatelů - účel informačních systémů a jejich role ve společnosti Návrh a tvorba evidence dat - formulace požadavků - struktura tabulky, typy dat - práce se záznamy, pravidla a omezení	
Digitální technologie		
- I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému	Hardware a software - pojmy hardware a software - součásti počítače a principy jejich společného fungování - operační systémy – funkce, typy, typické využití - datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému	

▪ I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos ▪ I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky ▪ vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě ▪ I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače ▪ vidí problém a požádá o pomoc	▪ komprese a formáty souborů, správa souborů ▪ instalace aplikací Počítačové sítě ▪ typy, služby a význam počítačových sítí ▪ fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa ▪ struktura a principy internetu ▪ web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač ▪ princip cloudových aplikací Řešení technických problémů postup při řešení problému s digitálním zařízením	
---	--	--

předmět: INFORMATIKA		ročník: osmý–devátý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Data, informace a modelování		
- I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu - I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	Data, informace - kompletnost dat - časté chyby při interpretaci dat Kódování a přenos dat - různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti - standardizované kódy - bit, bajt, násobné jednotky - jednoduché šifry a jejich limity Modelování - ohodnocený a orientovaný graf - základní grafové úlohy	
Algoritmizace a programování		
- I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	Algoritmizace - dekompozice úlohy, problému - tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	

- I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Programování - nástroje programovacího prostředí - blokově orientovaný programovací jazyk - cykly, větvení, proměnné Kontrola - ověření algoritmu, programu (např. změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním) - nalezení chyby (např. krokováním) - úprava algoritmu a programu Tvorba digitálního obsahu - tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti) - potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu - autorství a licence programu, etika programátora	
Informační systémy		
- I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat - nastavuje z využívá funkce pro automatizaci zpracování dat - I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat - nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat - I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Návrh a tvorba evidence dat - kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel - úprava požadavků, tabulky či pravidel Hromadné zpracování dat - velké soubory dat - funkce a vzorce, práce s řetězcí - řazení, filtrování, vizualizace dat - odhad závislostí	

Digitální technologie		
- I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Hardware a software - fungování nových technologií kolem žáka Počítačové sítě - metody zabezpečení přístupu k datům - role a přístupová práva Řešení technických problémů - postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení Bezpečnost - útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy - zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall - bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace - šifrování dat a komunikace - zálohování a archivace dat Digitální identita - digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení - záznamy o přihlašování a pohybu na internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - fungování a algoritmy sociálních sítí	

6.7 Člověk a společnost

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět člověk a společnost (ČSp) propojuje tradiční předměty dějepis, výchovu k občanství a látku týkající se lidské společnosti, která se tradičně vyučuje v zeměpise. Dějepisné učivo a učivo výchovy k občanství je již ze své podstaty velmi úzce propojeno, často ze sebe vzájemně vychází, v tradičních předmětech ale bývá vykládáno izolovaně nebo jen v nepatrných souvislostech, často také časově vzdáleno. Naše národní identita a kulturní hodnoty, právní normy, společenské pravidla jsou ale hluboko zakořeněny v minulosti a nelze je správně interpretovat ani k nim zaujmout postoj, aniž bychom zohlednili dějinné události a tradice. Stejně tak aktuální společenské dění není možno chápat v širších souvislostech bez respektování historie a tradic.

Předmět člověk a společnost proto směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí a fungování společnosti. Vede žáky k aktivnímu zapojení do života demokratické moderní společnosti, respektování demokratických a kulturních hodnot naší země v evropském kontextu, k prevenci rasistických, xenofobních a extremistických projevů, k ochraně lidských práv a rovnosti všech lidí na planetě.

Žáci se snaží rozpoznávat společenské problémy v minulosti i současnosti, promýšlet a realizovat jejich řešení a reflektovat je ve svých životech.

Přírozenou součástí vzdělávacího předmětu jsou průřezová témata, zejména osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a multikulturní výchova.

Předmět člověk a společnost má týdenní časovou dotaci 4 vyučovací hodiny v 6. a 7. ročníku a 3 vyučovací hodiny 8. a 9. ročníku.

Klasická vyučovací hodina je pro předmět člověk a společnost základní vyučovací jednotkou, nicméně se snažíme spojovat dvě vyučovací hodiny. Některé části učiva mohou být realizovány v rámci blokové výuky či projektové výuky.

Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách, výjimečně i mimo školu – výstavy, exkurze, terénní cvičení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu jsou v souladu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy. Jejich prostřednictvím jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence občanské, digitální, sociální, personální, komunikativní, kompetence k učení a řešení problémů.

Kompetence k učení

- Rozvíjíme schopnost číst s porozuměním, porozumět informacím a pracovat s nimi. K informacím přistupovat kriticky, ověřovat je, případně odmítnout.
- Vedeme žáky k získávání poznatků a informací z různých zdrojů (krásná i naučná literatura, encyklopedie, internet, média apod.).
- Vedeme žáky k využívání výkladových (a jiných) slovníků, pravidel pravopisu a dalších příruček při vytváření vlastních textů.
- Nabízíme žákům účast a podíl na tvorbě školních výukových projektů.
- Vedeme žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí a jejich spojování do souvislostí.

- Vedeme žáky k využívání různých studijních materiálů, hmotných i nehmotných; map, audio a video nahrávek, encyklopedií, účasti na výstavách apod.
- Předkládáme žákům k různým společenským tématům protikladné (i kontroverzní) témata a vedeme je k zaujmutí stanoviska, obhajobě názorů, ale i jejich odmítnutí.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k rozpoznání problémů, úvahám o nesrovnalostech
- Podněcujeme žáky k tomu, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům.
- Podněcujeme žáky k tomu, aby ověřovali správnost řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu, vyjadřování svých myšlenek v logickém sledu a výstižně.
- Vytváříme možnosti k prezentaci myšlenek, názorů a postojů jednotlivých žáků i skupin.
- Navozujeme vhodné situace pro rozvíjení schopnosti argumentovat a obhájit svůj názor. Vedeme je dále k respektování všech účastníků diskuze a jejich názorů, ke vzájemnému naslouchání si.
- Vedeme k vytváření argumentů při obhajobě svých názorů.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k vzájemnému respektu, ke schopnosti zvládat konfliktní situace s ohledem na konfliktní situace v minulosti.
- Vytváříme dostatek situací, které povedou k uvědomění si toho, jak důležité je umět se dorozumět.
- Vedeme žáky k ohleduplnosti, respektu, tolerantnosti jiných kultur, ostatních lidí a národů.
- Pěstujeme v žácích pocit lidské sounáležitosti a pomoci potřebným.
- Podporujeme žáky v upevňování pozitivního pohledu na sebe i na okolní svět.
- Vedeme žáky k uvědomění si hodnoty společenského soužití a člověka jako tvora společenského.
- Podporujeme žáky v dodržování pravidel jakožto nezbytné podmínky existence funkční lidské společnosti.
- Vedeme žáky k sebereflexi.

Kompetence občanské

- Utváříme u žáků povědomí o historickém a kulturním dědictví našeho národa s ohledem na evropský kontext.
- Vedeme žáky k rozlišení mýtů a faktů a k objektivnímu posouzení aktuálních situací.
- Rozvíjíme u žáků schopnost rozeznat manipulaci a účelová sdělení či propagandu.
- Vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí, vcítění do situací ostatních lidí, odmítat útlak a násilí.
- Podporujeme žáky k odvaze postavit se násilí a bezpráví ve škole i v životě.
- Vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích, respektování právních i společenských norem a jejich prosazování ve svém životě.
- Motivujeme žáky k tvořivosti a k aktivnímu zapojení do života školy a společnosti.
- Vedeme žáky k respektování a ochraně našich tradic, kulturního i historického dědictví; k pozitivnímu vztahu ke kultuře, umění a uměleckým dílům.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k organizování a plánování učení.
- Rozvíjíme u žáků schopnost dodržovat dohodnuté postupy a termíny.
- Dbáme na písemnou a formální úpravu žákovských prací.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k tomu k využívání digitální zařízení, aplikací a služeb při práci s informacemi, při jejich vyhledávání, zpracovávání nebo při tvorbě vlastních materiálů.
- Vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce – vyhledávání v elektronických výkladových slovnících, využívání digitálních textů či výukových aplikací.
- Vedeme žáky k etickému jednání při práci s elektronickými zdroji i při práci v digitálním prostředí.
- Vedeme žáky k uvádění využitých zdrojů, k jejich kritickému zkoumání a k ověřování dat.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Člověk a společnost (ČSp) je již ze své podstaty založen na propojování předmětů, na průřezových tématech a mezipředmětových vztazích. Mezipředmětové vztahy se dotýkají zejména „klasických školních předmětů“ dějepis, občanská výchova a část zeměpisu vztahující se k lidské společnosti. V dalších předmětech jsou mezipředmětové vztahy naplňovány takto:

Český jazyk a literatura (Čj) – jazyk slouží k dorozumívání, díky němu se formovala lidská společnost do podoby, jakou známe dnes. Žáci se seznamují se vznikem řeči, písma, prvních literárních děl, uvědomují si vztah mezi úrovní jazykové kultury a civilizace a dále vztah národního jazyka a národní identity, v současnosti i na pozadí historického vývoje (národní obrození, vznik samostatného československého státu, České republiky). Vhodné je propojení ČSp a literární výchovy – četba mýtů, legend, pověstí pro doplnění historie; a dále práce s dobovými materiály (dějiny 20. století, s historickými prameny (kronika, pověst) či knihami orientovanými na historii či život člověka (válečné romány, deníky, paměti). V 9. ročníku žáci v propojení Čj a ČSp poznávají manipulativní texty a propagandu, její rysy a projevy, a to také na materiálech historických (např. propaganda v nacistickém Německu, socialistickém Sovětském svazu či v socialistickém Československu). V součinnosti vyučujících Čj a ČSp vznikají referáty či jiné odborné výstupy, kdy v hodinách slohové výchovy žáci vyhledávají a vypisují informace, třídí je, analyzují, formují vlastní odborné texty, učí se je prezentovat, v ČSp naplňují odbornou stránku.

Člověk a příroda (ČPř) – existence lidské společnosti a kultury je přímo spjata s prostředím, ve kterém se vyskytuje, tedy s přírodou. Mezipředmětové vztahy ČSp a ČPř jsou naplňovány v tématech zabývajících se počátky a vývojem člověka, vztahem prostředí (přírodní podmínky) a místem vzniku prvních civilizací či dopadem přírodních vlivů a katastrof na lidskou společnost (Pompeje, současné globální problémy). V rámci učiva o makroregionech světa s ohledem na lidskou společnost je učivo propojeno se světovou geografii a přírodními podmínkami na planetě; jednotlivé regiony jsou logicky propojovány s jejich historií a historickou úlohou z pohledu evropských a národních dějin (objevené plavby, kolonizace, dekolonizace apod.). V předmětu ČSp žáci dále poznávají Českou republiku a svůj region z hlediska lidské společnosti, v předmětu ČPř z hlediska přírodních podmínek. Oba předměty jsou také ve velké míře propojeny v oblasti tematiky globalizace a současných problémů lidstva.

Výtvarná výchova (Vv), člověk a umění (ČUm) – Žáci poznávají umělecké směry a styly, hlavní osobnosti naší kulturní scény, přímo v ulicích města poznávají architektonické slohy v průběhu staletí, dělají si nákresy hlavních architektonických prvků.

Studijní seminář (StS) – žáci samostatně pracují s texty a el. zdroji z oblasti ČSp, rozvíjejí si na nich svoje kompetence, zejm. k učení a k řešení problémů. V rámci studijního semináře si navíc mohou dle zájmu rozšířit svoje vědomosti z probíraných témat nad rámec osnov předmětu.

Informatika (Inf) – žáci si mohou zvolit téma svého odborného textu – výkladu, který poté zpracují ve formě Powerpointové prezentace jako podpory pro svůj ústní referát. Téma může být i z oblasti člověk a společnost.

předmět:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	ročník: šestý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
- D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Současný člověk v dějinných i kulturních souvislostech - význam zkoumání dějin - získávání informací o dějinách, historické prameny (historický) čas a prostor - naše obec, region, kraj - důležité instituce - zajímavá a památná místa - významní rodáci, místní tradice	- Jak vlastně poznáváme naši historii, i tu dávnou? Vypovídá něco o našich životech? Jaké jsou naše kořeny? - Je důležité znát naše dějiny, historii našeho regionu, důležitá místa a instituce? - Jak to vše zapadá do našeho současného života?
- D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost - VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - uvědomí si nutnost spolupráce a dobré komunikace pro fungování lidské společnosti a doloží to příklady z minulosti i současnosti	Počátky lidské společnosti - první lidé - člověk jako tvor společenský – utváření společnosti - člověk jako tvor duchovní – vznik náboženství - člověk umělec – počátky umění - zemědělství, výroba - komunikace jako pojítko lidského soužití - problémy lidské nesnášenlivosti, konflikty v mezilidských vztazích - zásady lidského soužití, morálka a mravnost, etika	- Proč je výhodné utvářet sociální jednotky od rodiny až po nadnárodní organizace? V čem jsou výhody společného soužití? - Jak a proč vznikaly první sociální skupiny? - Jak se formovala první pravidla, byla důležitá pro soužití? - Souvisí přežití člověka s morálkou, etikou? - Jak a proč vznikaly a vznikají konflikty ve společnosti? Jak jim předcházet?

▪ Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny ▪ Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států ▪ seznámí se s regionem jihovýchodní a východní Asie a Předního východu ▪ D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací ▪ D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví ▪ D-9-3-04 porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech ▪ VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Od nejstarších civilizací ke státu ▪ kde vznikají civilizace – podmínky ▪ orientace na mapě světa ▪ nejstarší civilizace (Čínu a Indii s přesahem do dnešní doby) ▪ polyteismus ▪ hinduismus, buddhismus ▪ významné starověké památky, sedm divů světa ▪ kulturní dědictví, UNESCO ▪ formy vlády (základní), rozdělení společnosti v minulosti a dnes ▪ znaky státu; typy a formy státu	▪ Nejprve je třeba udělat orientaci na mapě světa (světadíly, makroregiony), bude se používat u konkrétních států. ▪ Podmínky pro vznik civilizací. V minulosti a dnes? ▪ Na pozadí vzniku prvních říší a státních útvarů vysvětlit, co je to stát, jakou má charakteristiku, společné znaky, jak vznikaly. ▪ Vznikají nové státy i dnes? ▪ Spolupráce států – OSN. ▪ Základní typy a formy státu.
▪ D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury ▪ D-9-3-04 porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie ▪ VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů ▪ VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklad, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Kořeny evropské kultury, zrod demokracie ▪ antické Řecko, antický Řím ▪ první demokracie, podíl lidí na vládě ▪ občan, svoboda vs. nesvoboda ▪ principy demokracie, demokracie přímá a nepřímá ▪ výhody politického pluralismu ▪ zastupitelská demokracie a volby	▪ Na pozadí antického Řecka a římské republiky vysvětlit demokracii a její principy, a to s přesahem až do dnešní doby. ▪ Ukázat si dnešní demokratické a nedemokratické státy. ▪ Zastupitelská vs. přímá demokracie. ▪ Dát do protikladu např. období císařství v Římě – přesah do dalšího tématu.

▪ uvědomí si důležitost demokracie pro svobodný život lidí a její křehkost, na příkladu přerodu demokracie římské republiky v diktaturu v období císařství se seznámí s lidskými právy a jejich porušováním v tomto období, ale i v dnešním světě ▪ VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám ▪ VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Lidská práva ▪ život v nesvobodě – porušování lidských práv ▪ základní lidská práva, práva dítěte ▪ poškozování lidských práv, šikana, diskriminace ▪ organizace pomáhající lidem v tísní	▪ Na pozadí římského císařství a období diktátorů ukázat, kdy může být demokracie ohrožena. ▪ Existují v dnešním světě nějaké totality? Kde a proč? ▪ Jaká jsou podle žáků lidská práva? Poté představit a pracovat s nimi. Vhodný nějaký dobročinný či dobrovolnický projekt s ohledem na porušování lidských práv ve světě (Člověk v tísní, Amnesty International, adopce na dálku, přímá pomoc atd.)
--	--	---

předmět:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	ročník: sedmý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
- VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a korigovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	Člověk jako plnohodnotný člen společnosti - podobnost a odlišnost lidí - vnímání a prožívání skutečnosti sebe i druhých - systém osobních hodnot - stereotypy v posuzování druhých lidí - životní cíle a plány - soužití s ostatními – budování společnosti - osobní přínos pro společnost	- Uvědomit si, že společnost se skládá z jedinců. - Jak vybudovat tu nejlepší společnost? Důraz na osobní kvality jedince. - Osobní rozvoj, plány, sebmotivace. - Paralela s osobnostmi z historie (které zatím poznali) – umělci, filozofové, vzdělaní státníci a jejich přínos civilizaci. A naopak – nemorální lidé, osobní poruchy – římská diktátora.
- D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - popíše, jaké příčiny vedou civilizace ke změně prostoru či migraci - uvědomí si důležitost víry pro život středověkého člověka	Od pohanství ke křesťanství – formující se Evropa - nový etnický obraz Evropy – stěhování národů - utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj - víra, křesťanství - islám a islámská říše	

- D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Velká Morava a český stát - Velká Morava, Cyrilometodějská mise - počátky českého státu - české země za Přemyslovců - Lucemburkové na českém trůně - Jiří z Poděbrad - od románského slohu po gotiku - život člověka ve středověké společnosti - struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev	- Propojit s literární výchovou – četba Starých pověstí českých nebo pověstí A. Ježkové - Důraz na kulturu – za gotikou po Brně. - Velký důraz na sociální dějiny – středověká společnost.
- D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí - D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Společnost a církev - křesťanství, křížové výpravy - husitství	
- D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - uvědomí si důsledky konání evropských objevitelů a jejich činů páchaných na původním obyvatelstvu - uvědomí si a popíše důsledky zámořských objevů v Jižní Americe v té době až po současnost (rasy, jazyky, náboženství, život dnešních lidí) - seznámí se s regionem Jižní Ameriky - VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Člověk objevitel a dobyvatel - zámořské objevy a počátky dobývání světa - Jižní Amerika od středověku dodnes	- Velký důraz na ničení a vykořisťování původních kultur evropskou civilizací. Naznačit přesah do dnešní doby (Afrika), podrobněji ale probrat až u kolonizace Severní Ameriky s ohledem na původní indiánské obyvatelstvo. - Společně s tímto učivem probrat Jižní Ameriku s ohledem na společnost a život lidí.

předmět: ČLOVĚK A SPOLEČNOST ročník: osmý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
- D-9-5-01 vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve - D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Humanismus a renesance jako počátek nové Evropy - humanismus jako myšlenkový směr - renesance - reformace a jejich šíření Evropou - Habsburkové na českém trůnu - třicetiletá válka - evropské velmoci v 15.–18. století	
D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	Od gotiky po baroko - románský styl a gotika (opakování) - renesance - baroko	Vzít na procházku městem ke konkrétním kulturním památkám.
- odvodí vliv osvícenství na smýšlení společnosti a zhodnotí přínos osvícenských reforem - uvědomí si změnu v myšlení člověka a jeho vliv na změnu společnosti	Změny v myšlení člověka a ve společnosti – osvícenství - osvícenství a osvícenské reformy - důsledky osvícenských reforem na dnešní život	

- D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě - VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - uvědomí si důsledky konání osadníků v Americe a jejich činů páchaných na původním obyvatelstvu - uvědomí si a popíše důsledky kolonizace v Severní Americe v té době až po současnost (rasy, jazyky, náboženství, život dnešních lidí) - seznámí se s regionem Severní Ameriky	Čas revolucí a změn - velká francouzská revoluce a napoleonské období - vliv VFR na Evropu a svět - lidská práva, ne/rovnost lidí - stát a jeho obyvatelé - vznik USA - industrializace a její důsledky pro společnost - sociální otázka - národní hnutí velkých a malých národů - soužití osadníků a původního obyvatelstva - Severní Amerika od kolonizace dodnes	- Velký důraz na ničení a vykořisťování původního indiánského obyvatelstva. Jakým způsobem tam dnes indiáni žijí? Přesah do dnešní doby (Afrika). - Společně s tímto učivem probrat Jižní Ameriku s ohledem na společnost a život lidí. - VFR – změny ve společnosti – lidská práva, ústava...
D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Změny ve společnosti - revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů - politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava - politické strany, občanská práva - kulturní rozrůzněnost doby - průmyslová revoluce - kolonialismus	- Důraz na toto učivo a sociální dějiny. - Pokrok ve vědě – hlavní objevy. - Kulturní rozvoj. - Změny v hospodářství. - Změny ve společnosti.

- D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - uveďte příčiny a důsledky národního obrození - charakterizuje roli českého jazyka při utváření národní identity - charakterizuje roli divadla a zakládání muzeí při utváření národní identity - uvědomí si rozdílnost života ve městě a na venkově v 19. století - zná výrazné osobnosti z různých oblastí národní kultury - uvědomí si roli Sokola a jiných spolků v životě obyčejných lidí - V-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Počátky utváření národa - národní obrození, rozvoj českého jazyka - divadlo a hlavní osobnosti - rozvoj vědy, vzdělávání, zakládání muzeí - život ve městech, život na vesnici - klasicismus a empirie - romantismus - hudební skladatelé konce 19. století (Smetana, Dvořák, Janáček; Destinová) - osobnosti národní literatury (Neruda, Jirásek) - Národní divadlo - osobnosti malířství a sochařství (J. V. Myslbek, M. Aleš, J. Mánes, A. Mucha) - tělesná kultura a sport, sokol, Skaut	- Propojit s literární výchovou a ČUm. - Důraz na uvědomění si češtiny jako národního jazyka a jeden z prvků národní identity. - Boj za pravdu – Masaryk – rukopisy. Etická otázka – Co je důležitější? Pravda, nebo výhody založené na lži? - osobnosti české kultury - Sokol a Skaut
- charakterizuje společnost v době před světovou válkou a důvody, které vedly k 1. světové válce - popíše průběh, hlavní fronty a výsledek 1. světové války a její důsledky - charakterizuje roli naší země ve světové válce a roli českých legií - popíše život běžných lidí ve válečném čase, zvláště dopady na život mladých lidí (ztracená generace) - popíše příčiny a důsledky revoluce v Rusku a nástup komunismu - D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světové válce a jeho důsledky - Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - v souvislosti se změnami na politické mapě Evropy se seznámí s evropskými regiony; zná politickou mapu Evropy a kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry ve vybraných regionech Evropy	Společnost a světová válka 1. světová válka - Češi a 1. světová válka - společnost a válka - poválečná bilance, mírová konference, Společnost národů - poválečné uspořádání, úloha USA ve světě - revoluce v Rusku - nové zbraně a technika - Evropa – kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry	V rámci českého jazyka přečíst ukázkou z nějaké knihy s válečnou tematikou (Na západní frontě klid, ...).

▪ VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství ▪ VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci ▪ VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování ▪ VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů ▪ VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady ▪ VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Právo v každodenním životě ▪ druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost ▪ porušování předpisů v silničním provozu ▪ porušování práv k duševnímu vlastnictví ▪ základní práva spotřebitele ▪ styk s úřady	
---	--	--

předmět:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	ročník: devátý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
- D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní, sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů, státu - vyjádří, proč mohla vzniknout samostatná ČSR, uvědomí si roli T. G. Masaryka a českých legií - charakterizuje ČSR jako mnohonárodnostní stát a jeho dnešní dědictví; uvědomí si možná rizika rozložení obyvatelstva (zejm. v Sudetech) a na jižním Slovensku - popíše symboly nové republiky, její demokratické uspořádání, rozdělení moci a vztahy s Evropou – s přesahem do dnešní doby - stručně popíše hospodářství a průmysl v ČSR, život lidí na venkově a ve městě, práva žen, systém škol a každodenní život lidí - popíše složky státní moci a jejich orgány, funkci ústavy	ČSR – budování nového státu - vznik ČSR, osobnost TGM - ČSR jako mnohonárodnostní stát, národnostní problémy - vlast, vlastenectví - státní symboly - demokratické uspořádání ČSR a ČR, složky státní moci, ústava - státní správa a samospráva - umění ve 20. a 30. letech, kubismus, funkcionalismus - věda a technika ve světě i doma	- Použít knihu ze školní knihovny <i>Obrázky z československých dějin</i> a pracovat s příslušnými kapitolami. - Dbát na to, aby žáci pochopili, že dnešní ČR vychází velmi silně z tradic ČSR, politických, kulturních i hospodářských – hledat propojení. - Funkcionalismus jako výrazný brněnský sloh – exkurze po nejvýznamnějších brněnských funkcionalistických památkách, vila Tugendhat. Propojit s předmětem ČUm.
- D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Od demokracie k totalitě - hospodářská situace ve 20. a 30. letech - totalitní systémy komunismus, fašismus, nacismus - lidská práva	Na historickém materiálu vysvětlit totalitní systémy s přesahem do dnešní doby. Žáci si mají uvědomit, v jaké společenské situaci se dostává k moci totalitní režim, jaké má prostředky (extremistické strany – co říkají, kdo je

▪ D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv ▪ VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu ▪ VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí ▪ VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám ▪ VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	▪ rasismus, xenofobie ▪ vlastenectví vs. nacionalismus ▪ propaganda	podporuje,...) a zda hrozí takové nebezpečí i v dnešní době. ▪ Role propagandy v médiích. ▪ Nezapomenout na reklamu.
▪ D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní, sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí ▪ D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světové válce a jeho důsledky ▪ charakterizuje společnost před 2. sv. válkou a důvody, které k ní vedly ▪ popíše průběh, hlavní fronty a výsledek 2. světové války a její důsledky, včetně holocaustu ▪ charakterizuje roli naší země v 2. sv. válce a roli domácího i zahraničního odboje a exilové vlády ▪ popíše život běžných lidí ve válečném čase a v protektorátu, zvláště dopady na život mladých lidí	Válečné běsnění – 2. světová válka ▪ konec Československa, Mnichovská dohoda ▪ druhá republika, Protektorát Čechy a Morava ▪ 2. světová válka ▪ domácí a zahraniční odboj ▪ politické, ekonomické a společenské důsledky války ▪ nové zbraně a technika ▪ holocaust	▪ Učivo o holocaustu propojit s literární výchovou – četba komiksu <i>Maus</i> a knih <i>Deník Anny Frankové</i> nebo <i>Deník mého bratra</i> apod. ▪ Exkurze do Osvětimi. ▪ Použít knihu ze školní knihovny <i>Obrázky z československých dějin</i> a pracovat s příslušnými kapitolami.
▪ D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků ▪ D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce ▪ Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	Rozdělený a integrující se svět ▪ studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků ▪ vnitřní situace v zemích východního bloku (srovnání se západní zemí) ▪ politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států	

▪ Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států ▪ v souvislosti s rozpadem koloniálního systému se seznámí s vybranými regiony v Africe a Asii ▪ D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	▪ rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět ▪ vybrané regiony Afriky a Asie – kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry	
▪ D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní, sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí ▪ charakterizuje vývoj Československa mezi roky 1945–1989, popíše vývoj politický, společenský, hospodářský ▪ posoudí dopad klíčových událostí v roce 1948 a 1968 na vývoj společnosti v Československu ▪ uvědomí si příčiny a porušování lidských práv v politických procesech v 50. letech, roli tajné policie a atmosféry strachu ve společnosti ▪ charakterizuje příčiny rozloučení Česka a Slovenska a vznik samostatných republik	Československo po 2. světové válce ▪ Československo mezi roky 1945–1989 ▪ rok 1948, padesátá léta ▪ politické procesy ▪ rok 1968, normalizace ▪ rok 1989, Sametová revoluce ▪ samostatná cesta dvou států	▪ Pracovat s výukovými programy, filmovými záznamy, dokumenty aj. na webu www.moderni-dejiny.cz ▪ Seznámit žáky s osudy M. Horákové, J. Palacha, J. Zajíce.
▪ Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy ▪ Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu ▪ Z-9-6-03 hodnotí a podává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu ▪ Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky s hlavními jádrovými a periferními oblastmi z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	ČR – místo, kde žiju ▪ regiony České republiky ▪ místní region, vztahy k okolním regionům, specifika regionu, další rozvoj regionu ▪ Česká republika – hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje	

- VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů v ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	ČR jako součást EU a světa - evropská integrace - EU a Česká republika - ČR jako člen významných mezinárodních organizací - hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	
- Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace - Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	Propojený svět, současná světová společnost - obyvatelstvo světa, multikulturalita - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry - sídelní systémy, urbanizace - světové hospodářství	
- D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa - VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky - Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech - VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů - Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Globalizace, problémy dnešní společnosti - problémy současnosti - věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport, zábava - globální problémy lidstva - hlavní světová konfliktní ohniska, války	- Seznámit s organizacemi a jejich projekty, které se zabývají pomocí lidem na světě, vládními i nevládními. - Vysvětlit pojem solidarita a diskutovat s žáky, zda a proč ne/pomáhat lidem v nouzi. - Vytvořit projekt na vybrané globální problémy.

- VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti - VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné použití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	Člověk, stát a hospodaření - majetek, vlastnictví – formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana - hospodaření – rozpočet domácnosti; úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing - rozpočet státu, význam daní - peníze, formy placení - banky a jejich služby - principy tržního hospodářství	Tento blok je vyučován formou projektové výuky nebo integrované tematické výuky pro 8. a 9. ročník v mezipředmětovém vztahu s pracovními činnostmi. Cílem je finančně gramotný jedinec, který se orientuje ve vlastních financích, rodinném rozpočtu, ve finančních produktech apod.
---	---	--

6.8 Člověk a příroda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět člověk a příroda (ČPř) má týdenní časovou dotaci 5 vyučovacích hodin v každém ročníku druhého stupně. Zahrnuje okruh učiva spojený se zkoumáním přírody. Klade si za cíl poskytnout žákům prostředky pro hlubší porozumění přírodě, přírodním zákonitostem a fungování člověka v rámci životního prostředí. Propojuje tradiční předměty přírodopis, fyziku, chemii a látku týkající se přírodních podmínek na planetě a v makroregionech světa, která se tradičně vyučuje v zeměpise.

Přírodu i okolní svět mají žáci chápat jako vzájemně propojený systém, nikoliv jako jednotlivé části přírodního systému, a člověka jako činitele i součást ekosystému. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili nutnost rovnováhy soužití člověka a ostatních živočišných i rostlinných druhů v křehkém životním prostředí, dopady lidských činností a možných rizik a ohrožení plynoucích z přírodních procesů, lidských činností a zásahů člověka do přírody.

Velká část výuky je koncipována badatelsky a činnostně. Důraz je kladen na aplikování přírodovědných poznatků v praktickém životě. Dále jsou rozvíjeny dovednosti pozorování, experimentování, zkoumání, měření a vyvozování závěrů. Přirozenou součástí vzdělávacího předmětu jsou průřezová témata, zejména environmentální výchova, osobnostní a sociální výchova a multikulturní výchova.

Klasická vyučovací hodina je pro předmět člověk a příroda základní vyučovací jednotkou, nicméně se snažíme spojit dvě vyučovací hodiny. Některé části učiva mohou být realizovány v rámci blokové výuky či projektové výuky. Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách i mimo školu – výstavy, exkurze, terénní cvičení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu jsou v souladu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy. Jejich prostřednictvím jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence občanské, sociální, personální, komunikativní, kompetence k učení a řešení problémů.

Kompetence k učení

- Rozvíjíme schopnost číst s porozuměním, porozumět informacím a pracovat s nimi. K informacím přistupovat kriticky, ověřovat je, případně odmítnout.
- Vedeme žáky k získávání poznatků a informací z různých zdrojů (encyklopedie, odborné časopisy, internet) a jejich třídění.
- Vedeme žáky k využívání výkladových (a jiných) slovníků, pravidel pravopisu a dalších příruček při vytváření vlastních textů.
- Nabízíme žákům účast a podíl na tvorbě školních výukových projektů.
- Vedeme žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí a jejich spojování do souvislostí.
- Vedeme žáky k využívání různým studijních materiálů, hmotných i nehmotných; map, audio a video nahrávek, encyklopedií, účasti na výstavách apod.
- Vedeme žáky k samostatnému pozorování a získávání poznatků; ke zkoumání přírody s využitím empirických metod poznávání (měření, pozorování, experiment).

Kompetence k řešení problémů

- Podněcujeme žáky k tomu, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům.
- Vedeme žáky k experimentům jako prostředku pro řešení problémů.
- Podněcujeme žáky k tomu, aby ověřovali správnost řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu, vyjadřování svých myšlenek v logickém sledu a výstižně.
- Vytváříme možnosti k prezentaci myšlenek, názorů a postojů jednotlivých žáků i skupin.
- Vedeme k vytváření argumentů při obhajobě svých názorů.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme dostatek situací, které povedou k uvědomění si toho, jak důležité je umět se dorozumět.
- Vedeme žáky k ohleduplnosti, respektu, tolerantnosti jiných kultur, ostatních lidí.
- Podporujeme žáky v upevňování pozitivního vztahu k sobě sama i okolnímu světu, životnímu prostředí.
- Vedeme žáky k sebereflexi.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky ke správnému chování při mimořádných událostech (havárie chemických provozů, únik chemických látek, práce s elektrickými spotřebiči apod.)
- Motivujeme žáky k tvořivosti a k aktivnímu zapojení do života školy a společnosti.
- Vedeme žáky k respektování a ochraně životního prostředí, jeho rovnováhy.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k organizování a plánování učení.
- Rozvíjíme u žáků schopnost dodržovat dohodnuté postupy a termíny.
- Dbáme na písemnou a formální úpravu žákovských prací.
- Seznamujeme žáky s vlastnostmi některých látek a materiálů.
- Vedeme žáky k zásadám bezpečné práce a ochraně zdraví při práci.
- Dbáme na přesnou práci podle návodu nebo předem stanoveného postupu.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k tomu k využívání digitální zařízení, aplikací a služeb při práci s informacemi, při jejich vyhledávání, zpracovávání nebo při tvorbě vlastních materiálů.
- Vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce – vyhledávání v elektronických výkladových slovnících, využívání digitálních textů či výukových aplikací.
- Vedeme žáky k etickému jednání při práci s elektronickými zdroji i při práci v digitálním prostředí.
- Vedeme žáky k uvádění využitých zdrojů, k jejich kritickému zkoumání a k ověřování dat.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Člověk a příroda (ČPř) je již ze své podstaty založen na propojování předmětů, na průřezových tématech a mezipředmětových vztazích. Mezipředmětové vztahy se dotýkají zejména „klasických školních předmětů“ přírodopis, fyzika, chemie a část zeměpisu vztahující se k přírodním podmínkám na planetě i v jednotlivých makroregionech. V dalších předmětech jsou mezipředmětové vztahy naplňovány takto:

Český jazyk a literatura (Čj) – v součinnosti vyučujících Čj a ČPř vznikají referáty či jiné odborné výstupy, kdy v hodinách slohové výchovy žáci vyhledávají a vypisují informace, třídí je, analyzují, formují vlastní odborné texty, učí se je prezentovat, v ČPř naplňují odbornou stránku. Žáci aktivně vyhledávají ve výkladových slovnících, encyklopediích a dalších zdrojích. V rámci nauky o slovech a jejich významu a o vztazích mezi slovy pracují se slovy a chápou slova nadřazená, podřazená i souřadná – propojení s taxonomickými jednotkami. Rozpoznají odborné výrazy a vyhledají jejich význam.

Člověk a společnost (ČSp) – existence lidské společnosti a kultury je přímo spjata s prostředím, ve kterém se vyskytuje, tedy s přírodou. Mezipředmětové vztahy ČSp a ČPř jsou naplňovány v tématech zabývajících se počátky a vývojem člověka, vztahem prostředí (přírodní podmínky) a místem vzniku prvních civilizací či dopadem přírodních vlivů a katastrof na lidskou společnost (Pompeje, současné globální problémy). V rámci učiva o makroregionech světa s ohledem na lidskou společnost je učivo propojeno se světovou geografii a přírodními podmínkami na planetě; jednotlivé regiony jsou logicky propojovány s jejich historií a historickou úlohou z pohledu evropských a národních dějin (objevené plavby, kolonizace, dekolonizace apod.). V předmětu ČSp žáci dále poznávají Českou republiku a svůj region z hlediska lidské společnosti, v předmětu ČPř z hlediska přírodních podmínek. Oba předměty jsou také ve velké míře propojeny v oblasti tematiky globalizace a současných problémů lidstva.

Studijní seminář (StS) – žáci samostatně pracují s texty a el. zdroji z oblasti ČPř, rozvíjejí si na nich svoje kompetence, zejm. k učení a k řešení problémů. V rámci studijního semináře si navíc mohou dle zájmu rozšířit svoje vědomosti z probíraných témat nad rámec osnov předmětu.

Matematika (M) – propojení zejména s fyzikálním a chemickým obsahem předmětu ČPř – převody jednotek, výpočty, chemické rovnice, měření, zápis do tabulek a grafů.

Výchova ke zdraví (Vz) – žáci jsou v rámci biologie člověka vedeni ke zdravému způsobu života, přemýšlení o zdravém životním stylu (správný vývoj, strava, prostředí, pravidelný rytmus, spánek, relaxace). Zdůrazňován je také vliv životního prostředí na zdraví člověka a kvalitní život. Žáci jsou vedeni k zásadám bezpečné práce a ochraně zdraví při práci a správnému chování při mimořádných událostech (havárie chemických provozů, únik chemických látek, práce s elektrickými spotřebiči apod.).

Výtvarná výchova (Vv), pracovní činnosti (PČ) – žáci pracují na výtvarné, grafické a formální stránce výstupů svých projektů v rámci předmětu člověk a příroda (herbář, plakáty, modely apod.).

Informatika (Inf) – žáci si mohou zvolit téma svého odborného textu – výkladu, který poté zpracují ve formě Powerpointové prezentace jako podpory pro svůj ústní referát. Téma může být i z oblasti člověk a příroda

předmět:	ČLOVĚK A PŘÍRODA	ročník: šestý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
- F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - F-9-6-05 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami - Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Vesmír Sluneční soustava – její hlavní složky, měsíční fáze Gravitační síla Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas Vlastnosti světla – zdroj světla, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, stín, zatmění Slunce a Měsíce, zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypouklém zrcadle. Zobrazení lomem, tenkou spojkou a rozptylkou. Rozklad bílého světla hranolem	- Magnetické pole Země nezapomenout se zmínit. - Světlo – Byl jednou jeden vynálezce Newton nebo pokus hranol rozklad světla. - Půjčit brýle s rozptylkou + lupa spojka. - Možnost navštívení planetária.
- Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Přírodní obraz Země Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – prvohory atd. Krajinná sféra – Přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry	

▪ Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů ▪ Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii ▪ Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ▪ Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny ▪ Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	▪ Systém přírodní sféry na plantární úrovni – geografické pásy, geografická a šířková pásma, výškové stupně ▪ Systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti ▪ Geografie a kartografie – práce s atlasem, mapou a vysvětlivkami	▪ Měřítka se počítají v matematice později. ▪ Při terénním cvičení nejlépe zajít do přírody možnost se domluvit i s třídním v rámci třídního výletu.
▪ P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody ▪ P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů ▪ P-9-1-04 vede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Základní struktura života ▪ Vznik, vývoj a projevy života – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podměty, názory na vznik života ▪ Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	▪ Herbář žáci zpracovávali ve 4. a 5. třídě. ▪ Projekt viry bakterie.
▪ P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Biologie hub ▪ Houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy ▪ Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami ▪ Lišejníky – výskyt a význam	▪ Mikroskopování plísně na jídle.

▪ P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům ▪ P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin ▪ P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Biologie rostlin ▪ Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) ▪ Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování ▪ Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců (řasy až krytosemenné rostliny) ▪ Význam a ochrana rostlin	▪ Mikroskopování částí rostlin. ▪ Využívání aplikace PlantNet.
--	--	---

předmět:	ČLOVĚK A PŘÍRODA	ročník: sedmý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
- P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Biologie živočichů Stavba jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány atd. Vývoj, vývin a systém živočichů – od prvoků až k savcům Rozšíření, význam a ochrana živočichů Projevy chování živočichů	- Vytvoření senného nálevu. - Mikroskopování trvalých preparátů.
- Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín - Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - P-9-7-02 Na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	Životní prostředí a ekologie Krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín Vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva a jejich řešení Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím	- Ekologický program možnost koordinace s PČ. - Návštěva spalovna odpadu, skládka, třídíčka odpadu atd. - Watch David Attenborough: A Life on Our Planet (do cca 50 min).

▪ CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy ▪ F-9-4-02 Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Energetika ▪ Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva ▪ Obnovitelné a neobnovitelné zdroje ▪ Formy energie – polohová a pohybová energie, typy energie, typy elektráren, ochrana před radioaktivním zářením	▪ Polohová a pohybová energie bez výpočtu. ▪ Návštěva elektrárny. ▪ Video Vteřiny před katastrofou nebo Nultá hodina.
▪ CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi ▪ CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí ▪ CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka ▪ CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	Chemický průmysl a bezpečnost práce ▪ Zásady bezpečné práce ▪ Nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam ▪ Chemický průmysl v ČR – průmyslová hnojiva, tepelně zpracovatelné materiály, plasty a syntetická vlákna, detergenty, pesticidy, insekticidy, hořlaviny, léčiva	▪ Určování výstražných symbolů na běžných prostředcích v domácnosti a ve škole.
▪ F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Práce a výkon	
▪ F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu ▪ F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí ▪ F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností ▪ F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Elektrický obvod a magnetismus ▪ Elektrický obvod ▪ Elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla, elektrický náboj, elektromotor, transformátor ▪ Bezpečné chování při práci s elektrickými zařízeními	▪ Použití stavebnice na elektřinu a elektrický obvod.

předmět: ČLOVĚK A PŘÍRODA ročník: osmý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
- P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Biologie člověka Fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých orgánových soustav lidského těla Nemoci, úrazy a prevence	- Propojení s předmětem Výchova ke zdraví. - Využívání modelu na kosterní a orgánové soustavy. - Seriál Byl jednou jeden život.
- P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	Genetika Dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	- Nezapomenout na J. G. Mendela. - Návštěva Mendelova muzea.
- F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů - CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Látky a tělesa Měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas Skupenství látek Hustota Rozpustnost Elektrická vodivost látek	- Nezapomenout na roztažnost látek. - Měření s hustoměrem. - Měření objemu, délky, teploty, času danými měřidly. - Pokus závislosti změny objemu vody při rozdílné teplotě.

- F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu - CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky - CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	Vlastnosti tekutin Pascalův zákon Hydrostatický tlak Atmosférický tlak Archimédův zákon Směsi – druhy směsí, oddělování složek směsí Voda – destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	- Pokus výroba různých směsí a jejich oddělování. - Navštívení čističky vody. - Pokus Archimédův zákon.
- CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech - CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Chemické prvky Částicové složení látek – atom a molekula Prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě prvků, protonové číslo Chemické sloučeniny	Tabulka s prvky uvnitř.
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Anorganické sloučeniny Oxidy Kyseliny a hydroxidy Soli kyslíkaté a nekyslíkaté	- Doporučuje se i sulfidy a halogenidy. - Dlouhodobý pokus na rozpustnost věcí v oleji a octě.

předmět: ČLOVĚK A PŘÍRODA ročník: devátý		
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
- CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	Organické sloučeniny Uhlovodíky Deriváty uhlovodíků Přírodní látky – bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny	Využití stavebnice na organické sloučeniny.
- CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání - CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu - CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Chemické reakce Chemická reakce – zákon zachování hmotnosti, chemických rovnice, látkové množství, molární hmotnost Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí Směsi – hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku, pH	Pokus s lakmusovým papírkem.
- F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Pohyb těles; síly Pohyb těles – pohyb rovnoměrný, nerovnoměrný, přímočarý, a křivočarý Tlaková síla a tlak Třecí síla Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Rychlost	

- F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Zvukové děje Vlastnosti zvuku – šíření zvuku, odraz zvuku, pohlcování zvuku	- Nezapomenout na ultrazvuk a infrazvuk. - Pokus rozsah lidského sluchu.
- P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Neživá příroda Vznik a stavba Země Nerosty a horniny Vnitřní a vnější geologické procesy Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy Podnebí a počasí ve vztahu k životu – oběh vody, meteorologie, klimatické změny Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – povodně, sopečná činnost, zemětřesení atd. jejich vznik ochrana před nimi	- Doporučuje se probrat i devastace, rekultivace. - Video Vteřiny před katastrofou nebo Nultá hodina. - Udělat si vlastní sbírku nerostů a hornin které nejsou kupované. - Možnost využití u hornin školní sbírky. - Muzeum nerostů.

6.9 Studijní seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět studijní seminář (StS) je vyučován v 6.–9. ročníku s týdenní dotací 2 vyučovací hodiny. Výuka je spolu s částí obsahu předmětu informatika zpravidla organizována třikrát v měsíci po čtyřech vyučovacích hodinách a poté se vystřídá s blokovou výukou pracovních činností, příp. blokovou výukou předmětu informatika, kterou mohou zajišťovat také externí organizace.

Předmět je koncipován tak, aby naplňoval vybrané cíle základního vzdělávání, jak je charakterizuje RVP pro ZV, a aby žákům pomohl rozvíjet klíčové kompetence, zejména k učení, k řešení problémů, kompetenci digitální, komunikativní, sociální a personální.

Vedeme žáky k tomu, aby získali vztah ke studiu, učení a k tomu, aby se naučili učit a aby k tomu využívali také nová média – aby se seznámili se strategiemi učení, vybrali si tu, která jim bude vyhovovat, a vědomě ji/je používali při vlastním studiu. Vedeme žáky dále k tomu, aby byli motivováni pro celoživotní učení. Podněcujeme je k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů, k otevřené a účinné komunikaci, klademe důraz na schopnost pracovat samostatně, požádat o radu učitele i spolužáka, pracovat ve dvojici či skupině. Rozvíjíme u žáků schopnost a chuť překonávat potíže a nechuť se učit, posilujeme přebírání zodpovědnosti za vlastní studium a svoje výsledky, k naplňování vlastních povinností.

Žáci jsou rozděleni do dvou skupin – v první skupině jsou žáci 6. a 7. ročníku, ve druhé skupině jsou žáci 8. a 9. ročníku. Náplň první skupiny je více organizována a řízena ze strany školy, po žácích druhé skupiny už vyžadujeme velkou míru samostatnosti a zodpovědnosti. Žáci 6. ročníku v prvním pololetí školního roku studují kurz Učení jak se učit, který jim pomůže v překonávání studijních bariér a vybaví je základními studijními dovednostmi.

Náplní výuky je vypracovávání úkolů zadaných na začátku studijního semináře. Práci zadávají učitelé předmětů, náplň studijního semináře však mohou ovlivňovat i žáci, kteří si mohou požádat o úkoly na procvičování a drilování, o práci z předmětu, který je pro ně v nějakém období zrovna klíčový (např. český jazyk a matematika v období před přijímacími zkouškami), nebo požádat o rozšiřující materiály k učivu, které je v některém z předmětů zaujalo. U žáků 8. a 9. ročníku se očekává, že se budou dle svých aktuálních potřeb podílet na náplni výuky ve větší míře. Žáci, kteří naplňují IVP, se část studijního semináře mohou věnovat individuální práci s asistentem pedagoga či školním asistentem. Studijní seminář je také vhodný k naplňování potřeb projektové výuky, ke tvorbě referátů či ke skupinové práci.

Struktura Studijního semináře:

- Před začátkem StS mají žáci připravenou či zadanou práci od učitelů vyučovacích předmětů po jejich domluvě tak, aby žáci zvládli zadané úkoly splnit. Náplň má být pestrá – žáci by se měli učit z paměti, drilovat, studovat, pracovat se studijními texty, vyhledávat informace, vyvozovat, trénovat prezentace apod. Náplní může být také práce na projektech či referátech.
- Na začátku blokové výuky studijního semináře se žáci nejprve zorientují v zadaných úkolech, rozvrhnou si je tak, aby měli dost prostoru a energie na jejich vypracování (učitelé zpravidla zadané úkoly doprovodí orientačním časem na jejich vypracování).
- Poté se věnují samotné práci. Pokud je třeba, mohou požádat o pomoc spolužáka nebo mu navrhnout společné řešení. Ve dvojici se mohou i společně učit, zkoušet apod. Narazí-li žák na problém, učitel mu nepomáhá se samotným učivem, ale vede ho k tomu, co by mohl udělat (požádat o pomoc spolužáka, nevypracovat úkol s tím, že to oznámí a odůvodní učiteli předmětu, najít si nepochopení a objasnit si je apod.), po žácích se zde vyžaduje aplikování

Učení jak se učit. Kromě učebních materiálů žáci využívají elektronické zdroje k objasňování slov, zhlédnutí výukových videí, procvičování online cvičení, prohlížení obrázků a modelů.

Cílem je to, aby žáci zvládli veškerou práci a aby převzali zodpovědnost za případně nevyplněné úkoly a konstruktivně to komunikovali vhodnou formou učitelům předmětů.

- Na závěr blokove výuky žáci vyplní sebehodnocení – jak jim jednotlivé úkoly šly, zda potřebovali pomoc, co zvládli lehce, kolik času jednotlivým zadáním věnovali a zda to odpovídá doporučení učitelů a jejich návrhům, co si z vyučování odnesli apod.

Učivo a úkoly jsou zadávány učiteli všech předmětů, a to po jejich domluvě, podle potřeby a zájmu žáků tak, aby žáci mohli veškerou zadanou práci zvládnout. Učivo je však zejména prostředkem pro naplňování cílů a kompetencí popsanych zde.

Učitel je ve studijním semináři průvodcem, který žákům pomáhá plnit stanovené cíle, vede žáky k překonávání problémů, nabízí jim možná obecně studijní řešení, inspiruje žáky k vyhotovení a dokončení práce, pomáhá jim seřadit činnosti, vede je k samostatnosti.

Očekávané výstupy

- Vhodně si rozvrhne a naplánuje práci.
- Projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu.
- Vybírá a využívá vhodné způsoby pro své učení.
- Určí překážky či problémy bránící učení.
- V učebním či odborném textu je schopen vyhledat podstatné informace.
- Zpracovává a analyzuje informace, rozlišuje podstatné informace od nepodstatných.
- Umí pracovat s netextovým materiálem (tabulky, obrazové přílohy, grafy, mapy, schémata apod.).
- Naučeným informacím rozumí, umí je aplikovat a používat v praktických situacích.
- Naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit
- Využívá digitální technologie pro účely učení.
- Při učení využívá pomoci ostatních a nabízí ji.
- Uvědomuje si své slabé i silné stránky a je s nimi schopný dále pracovat.
- Uvědomuje si a formuluje, v čem se zlepšil, co ovládá a umí použít.
- Uvědomuje si a formuluje, co mu nejde, v čem má rezervy, a jak zapříčinit pozitivní změnu.
- Sleduje svůj osobní posun, naplňování učebního plánu žáka a trend vývoje.
- Posoudí vlastní pokrok.
- Umí pracovat s chybou a neúspěchem.
- Umí najít vnitřní motivaci, proč se učit a překonávat překážky v učení.
- Prezentuje výsledky své práce.
- Podílí se na konkrétním obsahu, má možnost ovlivnit obsah vyučovacích jednotek.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu jsou v souladu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy. Jejich prostřednictvím jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zvláště pak kompetence k učení, digitální, k řešení problémů, komunikativní a sociální a personální.

6.10 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahem vyučovacího předmětu je rozvíjení vokálních, hudebně pohybových, instrumentálních a poslechových dovedností žáků. Žáci rozvíjejí základní poznatky v oblasti hudební teorie a praxe, které získali na 1. stupni. Předmět směřuje k tomu, aby byl formován kladný postoj k hudbě jako přirozené součásti každodenního života.

Vyučovací předmět je realizován v 6. a 7. ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně. Výuku lze realizovat s časovou dotací 2 hodiny jedenkrát za dva týdny. Hodiny probíhají buď samostatně v jednotlivých ročnících, nebo jsou spojovány dva ročníky dle aktuální situace a počtu žáků jednotlivých ročníků v určitém školním roce.

Získané dovednosti z hudební výchovy jsou využívány a rozvíjeny také v jiných předmětech v rámci mezipředmětových vztahů. Současně jsou nedílnou součástí většiny školních projektů.

Předmětem prolínají průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Nabízet žákům dostatek aktivizujících činností směřujících k vyhledávání informací vztahujících se k různým oblastem a druhům hudby a hudebním činnostem, k vyhledávání a seznamování se s vybranými hudebními skladateli, žánry a styly.
- Vedeme žáky k propojování poznatků s dalšími vzdělávacími oblastmi (zejm. s českým jazykem a předmětem člověk a společnost).

Kompetence k řešení problémů

- Využívat školních projektů k co největší míře společného zapojení a podílení se žáků na tvorbě hudebních částí představení a projektů.

Kompetence komunikativní

- Vytvářet možnosti, kdy mají žáci dostatek příležitostí předávat získané poznatky o různých hudebních oblastech, druzích hudby či hudebních skladatelích.
- Vést žáky k vyjadřování svých pocitů a názorů na činnosti spojené s vnímáním hudby, ať už poslechové či osobně produkované.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky k respektování různých názorů na jednotlivé hudební žánry, skladatele, hudební období, hudební nástroje.
- Vytvářet dostatek možností ke spolupráci žáků formou vytváření společných hudebních doprovodů skladeb, skupinových melodických, rytmických a pohybových improvizací.

Kompetence občanské

- Vést žáky k pochopení a respektování odlišných zvyklostí a tradic formou seznamování se s lidovými písněmi různých částí naší země, zapojováním se do oslavy některých lidových tradic.
- Seznamovat se s významnými hudebními skladateli naší historie i současnosti.
- Nabízet možnosti návštěvy hudebních koncertů v okolí.

Kompetence pracovní

- Vést žáky ke správnému používání jednoduchých rytmických a melodických nástrojů.
- Vytváříme u žáků potřebné pracovní návyky spojené s hudebními aktivitami.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k vnímání digitálních technologií při tvorbě hudebních uměleckých děl. Mohou také využívat digitální technologie k zaznamenávání vlastní tvorby.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura (Čj) – literární i slohová výchova je úzce spjata s hudbou. Žáci začínají poznávat hlavní umělecké směry a styly. V rámci výuky navštěvují různé hudební akce, ze kterých si v literární výchově dělají zápisky do kulturního deníku. Pracují tvořivě s textem, doprovázejí jej hudebně. V literární výchově se dále seznamují s rýmy, rytmem, intonací a vybranými žánry lidové slovesnosti či žánry lyrickými (opera, muzikál).

Anglický jazyk (Aj), další cizí jazyk – při výuce cizích jazyků žáci poznávají kulturu a zvyky jazykově příslušných zemí.

Člověk a společnost (ČSp) – žáci poznávají umělecké směry a styly, hlavní osobnosti naší hudební scény.

Informatika (Inf) – žáci se seznamují s využíváním digitálních technologií při tvorbě hudebního obsahu, ať už ve výuce nebo na výstavách. Mohou také využívat digitální technologie k zaznamenávání vlastní tvorby.

předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník: šestý–sedmý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Vokální činnosti		
- HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu - hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace - vícehlasý a jednohlasý zpěv Intonace a vokální improvizace - improvizace jednoduchých hudebních forem Hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby - využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu Orientace v notovém záznamu vokální skladby - notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby	

	Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popř. i melodií zpívané (hrané) písni pomocí grafického (notového) záznamu Reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních - hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)	
Instrumentální činnosti		
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Hra na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní) - hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) Záznam hudby - noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy	

Hudebně pohybové činnosti		
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Pohybový doprovod znějící hudby - taktování - taneční kroky - vlastní pohybové ztvárnění	
	Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima - improvizace	
	Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické	
	Orientace v prostoru - rozvoj pohybové paměti - reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	

Poslechové činnosti		
- HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby - postihování hudebně výrazových prostředků - významné sémantické prvky užitě ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla	
	Hudební styly a žánry chápaní jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	
	Interpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla - vytváření vlastní soudů a preferencí	

6.11 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova je realizována v 6. a 7. ročníku jako samostatný předmět s časovou dotací jednu hodinu týdně. Výuku lze realizovat s časovou dotací 2 hodiny jedenkrát za dva týdny. Hodiny probíhají buď samostatně v jednotlivých ročnících, nebo jsou spojovány dva ročníky dle aktuální situace a počtu žáků jednotlivých ročníků v určitém školním roce.

Vzdělávání ve všech ročnících se zaměřuje na:

- všímání si krásy lidských výtvarů a přírodních jevů,
- podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění,
- porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově,
- seznámení se se zákonitostmi při používání různých výtvarných technik,
- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání a komunikace,
- praktické užívání různorodých uměleckých vyjadřovacích prostředků za použití vlastního vnímání, cítění a poznávání.

Výtvarná výchova je členěna do tří obsahových okruhů:

1. Rozvíjení smyslové citlivosti
2. Uplatňování subjektivity
3. Ověřování komunikačních účinků

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které v žákovi rozvíjejí schopnost smyslového vnímání reality a následné hledání vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování a používání vlastních zkušeností, vnímání a interpretace vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které žákovi umožňují vytvářet obsah vizuálně obrazných vyjádření a napomáhají mu v hledání různých možností pro uplatnění výsledků vlastní či jiné tvorby.

Ve výtvarné výchově se realizují tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k propojování poznatků s dalšími vzdělávacími oblastmi (zejm. s českým jazykem, předmětem člověk a společnost a hudební výchovou). Vést žáky k subjektivnímu pozorování a vnímání reality při řešení výtvarných zadání.
- Nabízet žákům účast na výzdobě školy a umožnit tak prezentovat výsledky své práce před spolužáky, učiteli a rodiči.

Kompetence k řešení problémů

- Umožňujeme aktivní podílení na všech fázích řešení a zpracovávání výtvarného zadání: plánování, příprava řešení, realizace, prezentace i hodnocení.
- Nabízíme různé formy řešení výtvarného zadání: samostatně, ve dvojici, při skupinové práci a řešení projektů.
- Vedeme žáky k tvořivému přístupu, k různorodosti interpretací a využití získaných poznatků.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k pojmenovávání, zhodnocení a ocenění vizuálně obrazných vyjádření.
- Vytváříme možnosti, kdy mají žáci dostatek příležitostí předávat získané poznatky o různých oblastech umění a jejich představitelích.
- Vedeme žáky k vyjadřování svých pocitů a názorů na činnosti spojené s vnímáním umění.
- Vedeme žáky k tomu, aby vhodně prezentovali spolužákům, žákům školy a rodičům výsledky výtvarných svých činností v rámci projektové výuky.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k respektování různorodosti ve zpracovávání vizuálně obrazných, hudebních a pohybových vyjádření.
- Rozvíjíme schopnost zodpovědně dokončit úkol samostatně i ve skupině.
- Podporujeme žáky v aktivním přístupu k výtvarným součástem školních projektů.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k pochopení a respektování odlišných zvyklostí a tradic formou seznamování se s folklorem různých částí naší země.
- Seznamujeme žáky s významnými představiteli kultury naší historie i současnosti.
- Nabízíme možnosti návštěvy kulturních akcí.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k šetření vodou a různými materiály. Podporujeme třídění odpadu.
- Vedeme žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci, dbáme na nošení vhodných pracovních oděvů a pomůcek.
- Vytváříme u žáků potřebné pracovní návyky spojené s výtvarnými aktivitami a následným úklidem třídy.

Kompetence digitální

- Rozvíjíme u žáků vnímání digitálních technologií při tvorbě uměleckých děl či instalací.
- Vedeme žáky k využívání digitální technologie k zaznamenávání vlastní tvorby.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura (Čj) – literární i slohová výchova je velmi úzce spjata s uměním. Žáci začínají poznávat vybrané umělecké směry. V rámci výuky navštěvují různé kulturní akce, ze kterých si v literární výchově dělají zápisky do kulturního deníku. Pracují tvořivě s textem, doprovázejí jej výtvarně, tvoří komiks, v rámci slohové výchovy popisují umělecké dílo a píší subjektivně zabarvený popis (líčení).

Anglický jazyk (Aj), další cizí jazyk – při výuce cizích jazyků žáci poznávají kulturu a zvyky jazykově příslušných zemí.

Člověk a společnost (ČSp) – žáci poznávají umělecké směry a styly, hlavní osobnosti naší kulturní scény, přímo v ulicích města poznávají architektonické slohy v průběhu staletí, dělají si nákresy hlavních architektonických prvků.

Informatika (Inf) – žáci se seznamují s využíváním digitálních technologií při tvorbě uměleckých děl či instalací, ať už ve výuce nebo na výstavách. Mohou také využívat digitální technologie k zaznamenávání vlastní tvorby.

předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník: šestý–sedmý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Rozvíjení smyslové citlivosti		
- VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy - světlostní a barevné kvality, textury - vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření	

Uplatňování subjektivity		
- VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty - pohyb těla a jeho umístění v prostoru - akční tvar malby a kresby - uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn - výběr, uplatnění a interpretace	
	Typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty - ilustrace textů - volná malba - skulptura, plastika - reklama - komunikační grafika - rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) - hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	

Ověřování komunikačních účinků		
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora - prezentace ve veřejném prostoru Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl	Prezentace projektu v ČSp

6.12 Člověk a umění

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět člověk a umění je předmětem, ve kterém jsou integrovány vzdělávací obory výtvarná výchova a hudební výchova, úzce je propojen také s předměty člověk a společnost a český jazyk a literatura. Předmět je vyučován v 8. a 9. ročníku s tříhodinovou týdenní dotací. Navazuje na výuku výtvarné výchovy a hudební výchovy 6. a 7. ročníku.

Cílem předmětu je umožnit žákům jiné než pouze racionální poznávání světa, učení se prožitkem, osvojení si základních výtvarných a hudebních technik, a zejména získání kladného vztahu k výtvarnému umění, hudbě a kultuře celkově. Žáci v rámci výuky navštěvují divadelní představení, výstavy, galerie, hudební akce či výukové programy v kulturních institucích. Cílem je také to, aby měli žáci přehled o významných kulturních obdobích naší minulosti. Vždy ale platí to, že si žáci prakticky vytvoří vše, o čem studují, a že hlavní náplní předmětu je aktivní umělecké vyjádření a tvorba, doprovázená často sebehodnocením a nasloucháním hodnocení prací spolužáků.

Velmi důležité je motivační hodnocení žáků, které vychází z předpokladů žáka a je postaveno na posuzování osobních výsledků a jejich zlepšování.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Nabízíme žákům dostatek aktivizujících činností směřujících k vyhledávání informací vztahujících se k různým oblastem a druhům kultury a kulturním činnostem, k vyhledávání a seznamování se s vybranými kulturními styly a jejich autory.
- Vedeme žáky k subjektivnímu pozorování a vnímání reality při řešení výtvarných zadání.
- Nabízíme žákům účast na výzdobě školy, a umožňujeme tak prezentovat výsledky své práce před spolužáky, učiteli a rodiči.
- Vedeme žáky k propojování poznatků s dalšími vzdělávacími oblastmi (zejm. s českým jazykem a předmětem člověk a společnost).

Kompetence k řešení problémů

- Umožňujeme aktivní podílení na všech fázích řešení a zpracovávání výtvarného zadání: plánování, příprava řešení, realizace i hodnocení.
- Nabízíme různé formy řešení výtvarného zadání: samostatně, ve dvojici, při skupinové práci.
- Vedeme žáky k tvořivému přístupu, k různorodosti interpretací a využití získaných poznatků.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k pojmenovávání, zhodnocení a ocenění vizuálně obrazných vyjádření.
- Podporujeme žáky v kultivované prezentaci svých prací v rámci vyučovacího předmětu i při veřejných vystoupeních.
- Vytváříme možnosti, kdy mají žáci dostatek příležitostí předávat získané poznatky o různých oblastech umění a jejich představitelích.
- Vedeme žáky k vyjadřování svých pocitů a názorů na činnosti spojené s vnímáním umění.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k respektování různorodosti ve zpracovávání vizuálně obrazných, hudebních a pohybových vyjádření.
- Rozvíjíme schopnost zodpovědně dokončit úkol samostatně i ve skupině.
- Podporujeme žáky v aktivním přístupu k výtvarným a hudebním součástem školních projektů.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k pochopení a respektování odlišných zvyklostí a tradic formou seznamování se s lidovými písněmi různých částí naší země, zapojováním se do oslavy některých lidových a kulturních tradic.
- Seznamujeme žáky s významnými představiteli kultury naší historie i současnosti.
- Nabízíme možnosti návštěvy kulturních akcí v okolí.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k šetření vodou a různými materiály pro výtvarné aktivity. Podporujeme třídění odpadu.
- Vedeme žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci, dbáme na nošení vhodných pracovních oděvů a pomůcek.
- Vytváříme u žáků potřebné pracovní návyky spojené s výtvarnými aktivitami a následným úklidem třídy.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k vnímání digitálních technologií při tvorbě uměleckých děl či instalací. Mohou také využívat digitální technologie k zaznamenávání vlastní tvorby.
- Vedeme žáky k tomu k využívání digitální zařízení, aplikací a služeb při práci s informacemi, při jejich vyhledávání, zpracovávání nebo při tvorbě vlastních materiálů.
- Vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce – vyhledávání v elektronických výkladových slovnících, využívání digitálních textů či výukových aplikací.
- Vedeme žáky k etickému jednání při práci s elektronickými zdroji i při práci v digitálním prostředí.
- Vedeme žáky k uvádění využitých zdrojů, k jejich kritickému zkoumání a k ověřování dat.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura (Čj) – literární i slohová výchova je velmi úzce spjata s uměním, a tedy i s předmětem člověk a umění. Žáci poznávají hlavní umělecké směry a styly a jejich hlavní představitele. V rámci výuky navštěvují různé kulturní akce, ze kterých si v literární výchově dělají zápisky do kulturního deníku. Pracují tvořivě s textem, doprovázejí jej výtvarně, tvoří komiks, v rámci slohové výchovy popisují umělecké dílo a píší subjektivně zabarvený popis (líčení). V literární výchově se dále seznamují s rýmy, rytmem, intonací a vybranými žánry lidové slovesnosti či žánry lyrickými (opera, muzikál).

Anglický jazyk (Aj), další cizí jazyk – při výuce cizích jazyků žáci poznávají kulturu a zvyky jazykově příslušných zemí.

Člověk a společnost (ČSp) – žáci poznávají umělecké směry a styly, hlavní osobnosti naší kulturní scény, přímo v ulicích města poznávají architektonické slohy v průběhu staletí, dělají si nákresy hlavních architektonických prvků.

Studijní seminář (StS) – žáci samostatně pracují s texty a el. zdroji z oblasti ČUm, rozvíjejí si na nich svoje kompetence, zejm. k učení a k řešení problémů. V rámci studijního semináře si navíc mohou dle zájmu rozšířit svoje vědomosti z probíraných témat nad rámec osnov předmětu.

Informatika (Inf) – žáci se seznamují s využíváním digitálních technologií při tvorbě uměleckých děl či instalací, ať už ve výuce nebo na výstavách. Mohou také využívat digitální technologie k zaznamenávání vlastní tvorby.

předmět:	ČLOVĚK A UMĚNÍ	ročník: osmý–devátý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
Rozvíjení smyslové citlivosti		
- VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - světlostní a barevné kvality, textury - vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při tvorbě - reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	

VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba - fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama - výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	
Uplatňování subjektivity		
- VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Typy vizuálně obrazných vyjádření - volná malba - skulptura, plastika - animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz - reklama - vizualizované dramatické akce - rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) - hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	

Ověřování komunikačních účinků		
- VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Osobní postoj v komunikaci - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) - kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu - mediální prezentace Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření děl výtvarného umění - historické, sociální a kulturní souvislosti	Navazuje na předmět ČSp, kde jsou žáci seznámeni s jednotlivými kulturními epochami s ohledem zejm. na architekturu, v předmětu ČUm má být učivo rozšířeno také o výtvarné umění a hudbu, příp. oblast literatury – hlavní znaky stylu, představitelé ve světě i u nás, zásadní díla.

Vokální činnosti		
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu - hlasová hygiena Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu Reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních	
Instrumentální činnosti		
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Vyjadřování hudebních i nehumdních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje Tvorba doprovodů pro humdně dramatické projevy	

Hudebně pohybové činnosti		
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané	Pohybový doprovod znějící hudby - taneční kroky - vlastní pohybové ztvárnění Orientace v prostoru - reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	
Poslechové činnosti		
- HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Hudební dílo a jeho autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) Hudební styly a žánry - chápaní jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům Interpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla - vytváření vlastní soudů a preferencí	

6.13 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět je na druhém stupni vyučován jako samostatný předmět s hodinovou dotací 1 hodina za týden. Výuka je organizována blokově v rozsahu 4 vyučovací hodiny jedenkrát za měsíc. Výuka v 6. až 9. ročníku probíhá ve skupinách, ve kterých mohou být z organizačních důvodů spojeni žáci různých ročníků. Výuka je navržena a realizována tak, aby za dobu čtyř let každý z žáků naplnil celý vzdělávací obsah oboru.

Cílem výuky je především získání pozitivního vztahu ke vzdělávací oblasti a manuální práci, radost z vlastní práce, osvojení si základních pracovních návyků a dovedností a zručnosti. Vzdělávací obsah je rozdělen do osmi tematických okruhů. Ve všech tematických okruzích jsou žáci vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

1. Práce s technickými materiály

- vytváření předmětů ze dřeva, kovů, plastů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- technické náčrty a výkresy, technické informace, návody

2. Design a konstruování

- sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž
- práce s návodem, předlohou, náčrtem, schématem

3. Pěstelské práce, chovatelství

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- pěstování zeleniny, léčivých rostlin, péče o okrasné a ovocné rostliny
- základy chovatelství zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena

4. Provoz a údržba domácnosti

- rozpočet domácnosti, příjmy, výdaje, platby, úspory, ekonomika domácnosti
- údržba domácnosti, čisticí prostředky a jejich dopad na životní prostředí
- elektrotechnika v domácnosti

5. Příprava pokrmů

- základní vybavení kuchyně, její údržba, bezpečnost a hygiena provozu
- příprava pokrmů
- úprava stolu a stolování

6. Práce s laboratorní technikou

- základní laboratorní postupy a metody
- základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky

7. Využití digitálních technologií

- digitální technika technologie
- počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací
- mobilní služby

8. Svět práce

- trh práce, povolání lidí, druhy pracovišť
- volba profesní orientace
- zaměstnání a podnikání
- možnosti vzdělávání, přijímací řízení

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k osvojování základních pracovní dovedností a návyků z různých pracovních oblastí.
- Vedeme žáky k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě.
- Umožňujeme žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí.
- Podporujeme pokrok u všech žáků.
- Vedeme žáky k výběru dalšího vzdělávání s ohledem na jejich profesní orientaci.

Kompetence k řešení problémů

- Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.
- Vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů při plnění zadaných úkolů.
- Rozvíjíme u žáků tvořivost, vedeme je k uplatňování vlastních nápadů.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k rozvoji slovní zásoby pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, a při popisování postupu práce.
- Vedeme žáky k užívání správné terminologie.

Kompetence sociální a personální

- Nabízíme žákům možnosti ke spolupráci a vzájemné pomoci.
- Vedeme žáky k respektování nápadů druhých a společné snaze o dosažení kvalitního výsledku.

Kompetence občanské

- Podněcujeme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce.
- Vedeme žáky, aby na základě jasných kritérií dokázali hodnotit své činnosti nebo výsledky.
- Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků.
- Vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k vytváření digitálního obsahu, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků.
- Rozvíjíme u žáků využívání digitálních technologií pro usnadnění práce, zefektivnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce.
- Vedeme žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura (Čj) – v rámci oblasti komunikační a slohová výchova předmětu Čj se žáci učí napsat vlastní životopis zaměřený na jejich profesní orientaci.

Matematika (M) – v tematickém okruhu design a konstruování mohou žáci využít různé stavebnice a hry sbírky předmětu matematika a řešit konstrukční úlohy.

Člověk a příroda (ČPř) – v tematickém okruhu design a konstruování mohou žáci využít různé stavebnice k vytváření a propojování elektrických obvodů. Propojení je v hodné také v oblasti provoz a údržba domácnosti, kde se žáci v rámci předmětu ČPř mohou naučit význam různých symbolů a značek (nejen) na čisticích prostředcích a jejich následnou ekologickou likvidaci, a dále v oblasti práce s laboratorní technikou, kdy může být některý z pokusů či laboratorních prací realizován ve spolupráci obou předmětů. Náplň obou předmětů se prolíná také při péči o rostliny, jejich pěstování a ošetřování a dále při získávání základních poznatků a dovedností v chovu zvířat v domácnosti.

Člověk a společnost (ČSp) – náplň předmětu týkající se rozpočtu domácnosti, příjmů, výdajů, úspor a ekonomiky domácnosti je realizován v rámci integrované tematické výuky s danou oblastí předmětu ČSp.

Informatika (Inf) – v pracovních činnostech jsou také naplňovány mezipředmětové vztahy s předmětem informatika, a to v oblasti využití digitálních technologií. Žáci poznávají základní funkce počítače, digitálního aparátu, čteček elektronických dokumentů a mobilních telefonů. Učí se pracovat s bezdrátovými a navigačními technologiemi.

Exkurze

Výuku zejména v oblasti práce s technickými materiály může být realizována také v rámci exkurzí, a to:

- ve stolařství,
- v zahradnictví či květinářství,
- ve vybrané dílně či strojírenském zařízení,
- v kurzu vaření,
- ve stavební firmě,
- na Úřadu práce.

předmět:	PRACOVNÍ ČINNOSTI	ročník: šestý–devátý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
- ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Práce s technickými materiály – dřevo, kov, plast, kompozity - dřevo – vlastnosti materiálu, užití v praxi - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování dřeva - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, technologické postupy při práci se dřevem - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody při práci se dřevem - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	- Exkurze do vybrané dílny či strojírenské provozovny. - Možnost návštěvy recyklační linky – recyklace plastů a jejich opětovné využití.
- ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Design a konstruování - stavebnice – konstrukční, elektrotechnické, elektronické - sestavování modelů - montáž, demontáž - návod, předloha, náčrt, plán, schéma	- Pomůcky – použít elektrotechnickou stavebnici Betzold, propojit s učivem předmětu ČPř (elektřina, elektrické obvody). - Logické a konstrukční úlohy – použít pomůcky do matematiky a propojit s učivem tohoto předmětu.

▪ ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ▪ ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ▪ ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ▪ ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ▪ ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeném zvířaty	Pěstitelské práce ▪ základní podmínky pro pěstitelství – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy ▪ pěstování vybraných druhů zeleniny ▪ zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování ▪ okrasné rostliny – ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin ▪ květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje) ▪ řez, jednoduchá vazba a úprava květin ▪ ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění, zpracování ▪ léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté ▪ rostliny jako drogy a jejich zneužívání ▪ alergie ▪ chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty	▪ Propojit s předmětem ČPř – botanika (základní vědomosti o rostlinách, jejich pěstování, výživě, stavbě, přeměně látek). ▪ Bylinková zahrádka ve škole. ▪ Exkurze na statek či farmu.
--	---	--

▪ ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ▪ ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ▪ ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu ▪ ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Finance, provoz a údržba domácnosti ▪ rozpočet domácnosti – příjmy, výdaje, platby, úspory ▪ bez/hotovostní platební styk ▪ ekonomika domácnosti Provoz a údržba domácnosti ▪ údržba oděvů a textilií ▪ úklid domácnosti – postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí ▪ odpad a jeho ekologická likvidace spotřebiče v domácnosti Elektrotechnika v domácnosti ▪ elektrická instalace, el. spotřebiče, elektronika, sdělovací technika ▪ funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba ▪ bezpečnost a ekonomika provozu nebezpečí úrazu elektrickým proudem	▪ Propojit s učivem předmětu ČSp v bloku člověk, stát a hospodářství (integrovaná tematická výuka). Projektová výuka na finanční gramotnosti. ▪ Propojení s předmětem ČPř – prostředky na úklid, jejich bezpečnost, značení
▪ ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ▪ ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ▪ ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ▪ ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Příprava pokrmů ▪ kuchyně – vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu ▪ potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku ▪ příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů ▪ úprava stolu a stolování – prostírání, chování u stolu, zdobné prvky a květiny na stole	▪ Možnost využít výukové programy některé ze škol vaření.

▪ ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů ▪ ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuje v něm závěry, k nimž dospěl ▪ ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci ▪ ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci ▪ ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	Práce s laboratorní technikou ▪ základní laboratorní postupy a metody ▪ základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	▪ Vhodné propojit s předmětem ČPř v rámci nějaké laboratorní práce či pokusu.
▪ ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky ▪ ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení ▪ ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava ▪ ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením ▪ ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	Využití digitálních technologií ▪ digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, přehrávače, e-kniha, mobilní telefony ▪ digitální technologie – bezdrátové t., navigační t. ▪ počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací ▪ mobilní služby – operátoři, tarify	▪ Vhodné propojit s učivem informatiky.

▪ ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ▪ ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy ▪ ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání ▪ ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Svět práce ▪ trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce ▪ volba profesní orientace – sebepoznání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace ▪ informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb ▪ možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby ▪ zaměstnání – pracovní příležitosti v regionu, životopis, pohovor, úřad práce, problémy nezaměstnanosti, práva a povinnosti zaměstnanců ▪ podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	▪ Spolupráce se žáky a rodiči s důrazem na výběr střední školy – intenzivně již od 8. ročníku. ▪ Životopis vytvořit v rámci výuky českého jazyka.
---	--	--

6.14 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět je na druhém stupni vyučován jako samostatný předmět s dvouhodinovou týdenní dotací. Výuka v 6. až 9. ročníku probíhá ve skupinách, ve kterých mohou být z organizačních důvodů spojeni žáci různých ročníků. Výuka je navržena a realizována tak, aby za dobu čtyř let každý z žáků naplnil celý vzdělávací obsah oboru.

Vyučovací předmět vede žáka k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, a také k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žák se učí hodnotit úroveň svých dovedností, umí zařadit dovednosti pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení. Cílem je vytvořit kladný vztah ke zdravotně orientované zdatnosti a celoživotní pohybové aktivitě.

Velmi důležité je motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů a jejich zlepšování, nikoliv na porovnávání podle výkonových norem (tabulky, limity).

Vzdělávací obsah je členěn do tří okruhů:

1. **Činnosti ovlivňující zdraví** – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu.
2. **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, základy atletiky, základy sportovních her a pobyt v přírodě, plavání.
3. **Činnosti podporující pohybové učení** – komunikace v TV, organizaci při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech.

V každém z výukových bloků a v každém roce bude v rámci výuky realizován každý z okruhů, v jednotlivých blocích bude ale kladen důraz na jiné učivo (co do náplně hodin a časové dotace aktivit). To se týká zejména druhého okruhu, kdy budou v jednotlivých blocích upřednostňovány vybrané sporty či sportovní disciplíny.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k vyhledávání a používání informací o pohybových činnostech a sportu z různých zdrojů (encyklopedie, internet, média, okolí).
- Vedeme žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí a jejich spojování do souvislostí.
- Vedeme žáky k používání obecně užívaných tělocvičných a sportovních pojmů.
- Nabízíme žákům dostatek aktivizujících činností k osvojení pohybových dovedností.
- Vedeme žáky k systematickému sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k účelnému jednání v různých situacích ohrožujících zdraví a bezpečnost sebe sama i druhých (sportovní a pohybové hry).
- Vedeme žáky ke hledání vhodné taktiky při kolektivních, ale i individuálních sportech.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k efektivní komunikaci jako součásti sportovních a pohybových aktivit, samostatnému vystupování a jednání.
- Navozujeme vhodné situace pro rozvíjení schopnosti argumentovat a obhájit svůj názor v otázkách ochrany zdraví při sportu, hraní „fair play“.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme dostatek situací, které povedou k uvědomění si odlišností v pohybovém nadání člověka a nutnosti ochrany sebe a svého zdraví i zdraví ostatních.
- Podporujeme žáky v upevňování pozitivního pohledu na sebe i na okolní svět v souvislosti s dosaženou úrovní sportovních a pohybových dovedností, uvědomění si významu pohybu a zdravotně zaměřených činností pro zdraví.
- Vedeme žáky k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty.
- Vedeme žáky ke spolupráci v rámci sportovního družstva a k pochopení důležitosti jednotlivých rolí při hrách.

Kompetence občanské

- Nabízíme žákům dostatek příležitostí a modelových situací k pochopení práv a povinností souvisejících s ochranou zdraví člověka, přivolání či poskytnutí první pomoci, s hraním „fair play“.
- Vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a požadavků na kvalitní životní prostředí a životní styl v rámci výuky i školních projektů – Den Země, škola v přírodě.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k praktickému využívání získaných znalostí a pohybových dovedností – měření výkonů, organizování her s využitím základních znalostí o pravidlech pohybových dovedností, příprava a použití sportovního nářadí a náčiní, přivolání či poskytnutí první pomoci.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k využívání online prostředí či aplikací a dále k využívání chytré elektroniky pro zlepšování měření a zaznamenávání sportovních výkonů, pro podporu pohybových aktivit, plánování tréninků či pro zpětnou vazbu, analýzu zaznamenaných dat a jejich další plánování.

Mezipředmětové vztahy

Mezipředmětové vztahy jsou naplňovány především s předmětem **výchova ke zdraví (Vz)**, kdy je zdraví člověka chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. V předmětu výchova ke zdraví získávají žáci zejm. teoretické poznatky o zdravém životním stylu s ohledem na stravování, pohyb, vhodnou relaxaci a odpočinek, vhodné prostředí a funkční mezilidské vztahy, které pak mohou v rámci tělesné výchovy rozvíjet pohybovými aktivitami, sledováním svého fyzického vývoje, a získávat tak návyky pro zdravý životní styl. V předmětu Vz se žáci navíc seznamují s lidským tělem, zdravím a jeho ochranou, dále s bezpečností (nejen) při vykonávání sportů a pohybových aktivit. V neposlední řadě je zde kladen důraz na prevenci proti kouření a užívání návykových látek s důrazem na to, že takové chování odporuje zdravému životnímu stylu a neslučuje se s aktivním sportováním.

předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA		ročník: šestý–devátý
DÍLČÍ VÝSTUPY		UČIVO	POZNÁMKY
Činnosti ovlivňující zdraví			
- TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport - sport dívek a chlapců Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ - kondiční programy - manipulace se zatížením Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - první pomoc při TV a sportu - improvizované ošetření raněného	V rámci blokové výuky první pomoci v předmětu Vz.	

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
- TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Pohybové hry - pohybové hry s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity	
	Gymnastika - akrobacie, přeskoky - cvičení s náčiním a na nářadí	
	Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a hudebním doprovodem - základy rytmické gymnastiky - cvičení s náčiním - kondiční formy cvičení - základy tance	
	Úpolové sporty základy sebeobrany, základy aikido, judo nebo karate	

	Atletika ▪ rychlý běh ▪ vytrvalý běh na dráze a v terénu ▪ základy překážkového běhu ▪ skok do dálky nebo do výšky ▪ hod míčkem nebo granátem ▪ vrh koulí Sportovní hry – kopaná, volejbal, basketbal ▪ herní činnosti jednotlivce, kombinace, utkání podle pravidel Turistika a pobyt v přírodě ▪ příprava turistické akce ▪ přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty ▪ chůze se zátěží v mírně náročném terénu ▪ základy orientačního běhu ▪ táboření, ochrana přírody ▪ dokumentace z turistické akce ▪ přežití v přírodě ▪ orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	▪ Probíhá ve spolupráci s ČPŘ v rámci letního výcvikového kurzu – propojit s učivem ČPŘ. ▪ Vhodné v rámci intenzivního výcvikového kurzu.
--	---	--

	Plavání ▪ další plavecké dovednosti ▪ další plavecký způsob, plavecká technika ▪ dovednosti záchranného a branného plavání ▪ prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů ▪ rozvoj plavecké vytrvalosti Zimní sporty ▪ sjezdové lyžování, snowboarding ▪ zimní turistika ▪ bruslení	▪ V rámci zimní školy v přírodě či lyžařského výcvikového kurzu.
--	--	--

Činnosti podporující pohybové učení		
- TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novina časopisů, uživatele internetu - TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Komunikace v Tv - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály, gesta, značky - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Organizace prostoru a pohybových činností - sp. výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování - v nestandardních podmínkách Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci - olympismus, olympijská charta Pravidla osvojovaných pohybových činností - pravidla her, závodů, soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence a vyhodnocování výkonů	

6.15 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět je vyučován v 8. a 9. ročníku s hodinovou týdenní dotací. Výuka může probíhat ve skupině, ve které jsou spojeni žáci jmenovaných ročníků. Výuka může být realizována ve dvou vyučovacích hodinách jedenkrát za dva týdny.

Zdraví člověka je chápáno jako stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je ovlivňováno stylem života, kvalitou mezilidských vztahů, kvalitou životního prostředí a dalšími aspekty. Žáci se v předmětu výchova ke zdraví seznamují s tím, co ovlivňuje jejich zdraví, co je to zdravý životní styl, jak jejich tělesný stav ovlivňuje jejich duševní pohodu a naopak a učí se to aplikovat ve svém každodenním životě.

Předmět vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví a učí je být za ně zodpovědný. Žáci si osvojují základy zdravého životního stylu a jsou vedeni k účelnému chování při ohroženích v každodenních rizikových situacích, rozšiřují si dále poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině nebo ve společenství vrstevníků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k poznávání zdraví jako důležité hodnoty v jejich životě.
- Vedeme žáky k vyhledávání informací o zdravém životním stylu a jejich posuzování.
- Informace uvádíme v souvislostech a vedeme žáky k praktickému využití.

Kompetence k řešení problémů

- V modelových situacích nacvičujeme vhodné chování či zvládání problémů.
- Simulujeme nejrůznější problémové situace (v domácnosti, ve škole, ve skupině přátel, na ulici) a hledáme různá řešení.
- Vedeme žáky k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s jejich řešením.

Kompetence komunikativní

- V rámci řešených témat podněcujeme žáky k diskuzi, argumentaci a toleranci názorů ostatních.
- Vedeme žáky k naslouchání.
- Ve všech projevech (ústních i písemných) dbáme na kultivované vyjadřování.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých životních etapách na způsobu vlastního jednání a rozhodování.
- Vedeme žáky k uvědomění si důležitosti kvality v mezilidských vztazích a prostředí na jejich zdravý a naplněný život.
- Podporujeme žáky v upevňování pozitivního pohledu na sebe i na okolní svět v souvislosti s tělesnou i duševní pohodou.

- Vedeme žáky k poznávání duševního i fyzického zdraví jako důležité životní hodnoty.
- Vedeme žáky k uvědomění si propojení zdraví a kvalitních mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji.
- Vedeme žáky k sebepoznání a sebehodnocení.

Kompetence občanské

- Nabízíme žákům dostatek příležitostí a modelových situací k pochopení práv a povinností souvisejících s ochranou zdraví člověka, přivolání či poskytnutí první pomoci.
- Motivujeme žáky k vlastní zodpovědnosti za svoje zdraví.
- Podporujeme žáky v aktivním zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci.

Kompetence pracovní

- Zdůrazňujeme hodnotu zdraví s ohledem na uplatnění na pracovním trhu.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k využívání online prostředí či aplikací a dále k využívání chytré elektroniky pro zlepšování svého zdraví a kondice, pro podporu pohybových aktivit, plánování tréninků či pro zpětnou vazbu, analýzu zaznamenaných dat a jejich další plánování.

Mezipředmětové vztahy

Mezipředmětové vztahy jsou naplňovány především s předmětem **tělesná výchova (Tv)** v tzv. **třídnických hodinách (Th)**, ve kterých jsou žáci vedeni k sebepoznání, seberozvoji, pochopení své osobnosti v rámci sociálních skupin, jejichž jsou a v budoucím životě budou nedílnou součástí, a dále k etickému životu s ohledem na jejich fungování ve skupině, partnerství, ale i vlastním životě.

Mezipředmětové vztahy jsou naplňovány také s předmětem **člověk a příroda (ČPř)** v kapitolách zabývajících se biologií člověka.

Informatika (Inf) – využívání digitálních technologií k zaznamenávání údajů vztahujících se ke zdraví, zdravému stravování, pohybových aktivit apod. do tabulek, jejich porovnávání, analýzu, zanášení do grafů apod.

Zdraví je pak chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. V předmětu výchova ke zdraví získávají žáci zejm. teoretické poznatky o zdravém životním stylu s ohledem na stravování, pohyb, vhodnou relaxaci a odpočinek, vhodné prostředí a funkční mezilidské vztahy, které pak mohou v rámci tělesné výchovy rozvíjet pohybovými aktivitami, sledováním svého fyzického vývoje, a získávat tak návyky pro zdravý životní styl.

předmět:	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	ročník: osmý–devátý
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
- VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství - láska, partnerské vztahy - manželství a rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola - vrstevnická skupina - obec, spolek	Příslušné kapitoly v knize či DVD <i>Cesta ke štěstí</i>.
- VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Hodnota a podpora zdraví - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce - základní lidské potřeby a jejich hierarchie - podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince - odpovědnost jedince za zdraví - podpora zdravého životního stylu - programy podpory zdraví	

- VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Sebepoznání a sebezpojetí - vztah k sobě samému - vztah k druhým lidem - zdravé a vyrovnané sebezpojetí - utváření vědomí vlastní identity Seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací - stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení - zaujímaní hodnotových postojů v mezilidských vztazích - pomáhající a prosociální chování	
VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Výživa a zdraví - zásady zdravého stravování - pitný režim - vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - poruchy příjmu potravy	Projekt <i>Cukr v nápojích</i> – návštěva obchodu se zdravými potravinami (zdravý nákup, práce s etiketami). Žáci by měli mít základní znalosti z předmětu ČPř (bílkoviny, tuky, cukry).
- VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - kvalita ovzduší a vody - hluk, osvětlení, teplota	

- VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Tělesná a duševní hygiena, denní režim - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování - denní režim - vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit - význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	Tvorba plakátu – hygiena v průběhu historie.
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence - nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění - preventivní a léčebná péče odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) základy první pomoci	Vhodné propojit s předmětem ČPř.

- VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie - chování podporující dobré vztahy - aktivní naslouchání, dialog - efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích - dopad vlastního jednání a chování	Komunikační kurz.
- VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Stres a jeho vztah ke zdraví kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti	
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Psychohygiena psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	

- VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Období lidského života - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny Sexuální dospívání a reprodukční zdraví - zdraví reprodukční soustavy - sexualita jako součást formování osobnosti - zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita - problémy těhotenství a rodičovství mladistvých - poruchy pohlavní identity	- Příslušné kapitoly v knize či DVD <i>Cesta ke štěstí</i>. - Některý z výukových programů nabízeným SVČ Lužánky.
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Auto-destruktivní závislosti - psychická onemocnění - násilí mířené proti sobě samému - rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) - násilné chování - těžké životní situace a jejich zvládání - trestná činnost - dopink ve sportu	- Výukové video <i>Drogy až na prvním místě</i>. - Návštěva preventivních programů.

VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí - formy sexuálního zneužívání dětí - kriminalita mládeže - komunikace se službami odborné pomoci	Příslušné kapitoly v knize či DVD <i>Cesta ke štěstí</i>.
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Bezpečné chování a komunikace - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi - bezpečný pohyb v rizikovém prostředí - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - sebeochrana a pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy - působení sekt	
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech - bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity - postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	- Návštěva dopravního hřiště. - Cyklistický výlet v rámci letní školy v přírodě.

VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Ochrana člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí - varovný signál, jiné způsoby varování - základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace - činnost po mimořádné události - prevence vzniku mimořádných událostí	
---	---	--

7 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

7.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

Učitelé základní školy Basic přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu. Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení. V hodnocení výsledků vzdělávání berou na zřetel úroveň dosažení cílů základního vzdělávání, jak jsou uvedeny ve školském zákoně, rámcovém a Školním vzdělávacím programu Škola s porozuměním“.

Detailní popis pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků je uveden v samostatném dokumentu *Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků ve školách Basic*, který je přílohou ke školnímu vzdělávacímu programu.

Pravidla obsahují:

- zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole i na akcích pořádaných školou,
- zásady a pravidla pro individuální vzdělávání, vzdělávání žáků v zahraničí,
- zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,
- stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku,
- zásady pro používání slovního hodnocení,
- zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace,
- způsob získávání podkladů pro hodnocení,
- podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách,
- způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.